

85467

D 001488

Δ 1488

Ion Suceavă

FLĂGELUL

STUPERFIANTELOR

257

9 VOLU

MINISTERUL DE INTERNE
INSPECTORATUL GENERAL AL MILIȚIEI

UZ INTERN

FLAGELUL STUPEFIANTELOR

ASPECTE ALE CONSUMULUI
ȘI TRAFICULUI ILICIT DE STUPEFIANTE

de locotenent-colonel dr.
ION SUCEAVA

SERVICIUL EDITORIAL ȘI CINEMATOGRAFIC
- 1986 -

ÎN LOC DE PREFAȚĂ

Trei sicrie pe un catafalc. Unul de lux, cu capac de bronz, altul de stejar, iar al treilea de scîndură negeluită dată cu bîdineaua muiată în var. Un imens panou fotografic, cit un ecran de cinematograf, cu imaginea unui adolescent care își face singur o injecție în venă. Stă cocirjat, cu bustul gol, cu brațul stîng strangulat cu cureaua pantalonilor pe care, pentru a o putea strînge cit mai bine, îi trage cu dinții capătul trecut prin cataramă, în vreme ce mina dreaptă înfige brutal acul seringii în vena bulbucată, plină de înțepături. Sub catafalc, o inscripție seacă: „Astăzi trei oameni vor fi uciși de stupefiante!”. Este tributul plătit de o mare metropolă americană zeului drog — iluzie de paradis artificial, încercare de evadare din realitate prin mirajul ucigător al stupefiantelor.

De ce oare flagelul se propagă atît de rapid tocmai în statele așa-zise „supradezvoltate”? Desigur, exegeții drogului vor răspunde, imediat, că el este deopotrivă și apanajul țărilor subdezvoltate. Păstrînd proporția, trebuie să precizăm că motivele sînt, în fiecare caz, altele. Bogații au stomacul plin și conștiința goală, pe care și-o îndoapă cu excitante și tranchilizante. Sărăracii au stomacul gol și, negăsind cu ce să-l umple, caută pilule euforice. Dacă n-ar fi născocit ei, truditonii cei mai umiliți ai pămîntului, stupefiantele, le-ar fi creat fără doar și poate lumea modernă. De ce? Pentru că, mulți, foarte mulți dintre aceștia o fac spre a fi ceea ce nu pot să fie, spre a realiza un sentiment al autodepășirii, fie și iluzoriu, măcar pentru o zi sau pentru un singur ceas. Ei sînt dispuși să facă orice într-o lume în care, supuși încercuirii oprimatorii, lipsiți de bucuria de a mai crea ceva cu propriile mîini, traumatizați de angoase, hărțuiți de întrebări fără răspuns, supuși permanent accelerării galopante a ritmurilor unei curse nebune către un incert

înainte, într-o lume în care nu mai au decît dreptul de a nu uza de libertățile constituționale, nu le rămîne decît viața iluzorie a drogului.

Acest flagel nu mai este o simplă chestiune de trafic ilicit de stupefiante, de „curiozitate” sau „predispoziție” maladiivă a unora, ci un amplu și răscolitor fenomen social, căruia trebuie să i se răspundă altfel decît prin paliative. Și asta pentru că visul oricărui narcoman nu este altul decît poleiala unui coșmar, „luna de miere” a celui logodit cu senzațiile halucinației ce devin curînd „viață de fiere”, toxicomanul suferînd de grave tulburări mintale, iar dacă „paradisul” este în mod cert artificial, infernul care urmează este cu totul și cu totul real.

De ce această propagare rapidă a năprasnicului flagel pe toate meridianele lumii occidentale? De ce, în primul rînd, tocmai în tineret lovește mai frenetic și mai necruțător morbul? De ce proliferarea lui continuă în lumea occidentală în ciuda unei puternice propagande antidrog și a măsurilor de reprimare, în sfîrșit, mai serios adoptate?

De ce? Pentru că nici prohibiția n-a stirpit alcoolismul, nici înfricoșarea cu judecata de apoi n-a îndreptat păcatul, după cum nici toxicomania de masă nu va dispărea pînă nu vor fi eradicate cauzele de bază care provoacă și întrețin flagelul.

Se știe că despre stupefiante, consumatori și traficanți s-a scris destul de mult. În acest sens, cîteva titluri sînt, credem, edificatoare: Paradisul murdar, de Ioan Grigorescu, Alertă la Interpol, de Atanasie Toma, Reversul, de Maupassant, Pacea profundimilor, de Huxley, Paradisul artificial, de Baudelaire și altele. Spre deosebire de ele, lucrarea de față nu urmărește însă tragedia unui individ ori a unui cuplu, nu se vrea un „Help” al celor subjuogați de drog din lumea occidentală, ci un S.O.S. al celor sănătoși către cei sănătoși, pentru a-și uni forțele în eradicarea acestui distrugător flagel.

Relevînd că „nu există nici o justificare pentru continuarea cursei înarmărilor, pentru sporirea cheltuielilor militare, care au ajuns la uriașă sumă de 1000 miliarde de dolari”, tovarășul Nicolae Ceaușescu, secretarul general al partidului, în cuvîntarea la Congresul al III-lea al oamenilor muncii din industrie și alte sectoare economice, din 4—6 septembrie 1986, atrîgînd atenția asupra pericolului războiului nuclear ce poartă în sine posibilitatea distrugerii vieții pe planeta noastră, a subliniat că: „Ar fi mult mai important să se întreprindă

acțiuni comune pentru apărarea mediului înconjurător, pentru combaterea secetei, a foametei și subdezvoltării, a șomajului, A CONSUMULUI DE DROGURI (sublinierea noastră), precum și pentru soluționarea altor probleme ale progresului economic și social, ale asigurării bunăstării, libertății și independenței fiecărei națiuni”.

În condițiile în care, în prezent, pe plan mondial, consumul și traficul de droguri cunosc o amploare fără precedent, amenințînd să cuprindă și țări care nu se confruntă cu astfel de fenomene, trebuie sporită vigilența tuturor, impunîndu-se intensificarea măsurilor pentru a cunoaște și contracara din timp orice încercare de consum și trafic de stupefiante pe teritoriul țării noastre.

Avem convingerea că prezenta lucrare, prin problematica abordată, bazată pe un fond documentar deosebit de bogat, cu multe date inedite și de real interes pentru cadrele noastre, reprezintă o încercare izbutită din punct de vedere editorial, fiind în același timp nu numai o lectură atractivă, ci și un apel profesional adresat întregului personal al Ministerului de Interne.

REDACȚIA

Stupefiantele — o lume ce nu mai constituie un mister

Potrivit unor statistici (permanent modificate de evoluția trepidantă a evenimentelor), în întreaga lume peste 80 de milioane de oameni sînt victime ale abuzului de stupefiante și alte droguri. Dacă luăm în considerare nocivitatea extremă a consumului frecvent de stupefiante (afecțiuni psihice sau organice deosebit de grave, decese ca urmare a supradozării, depersonalizarea și degradarea toxicomanilor, precum și săvîrșirea a numeroase crime ori alte infracțiuni sub influența nefastă sau ca urmare a folosirii drogurilor), putem afirma că acest flagel provoacă astăzi mai multe victime decît toate confruntările militare ale secolului al XX-lea, luate împreună. După cum se cunoaște, în primul război mondial au pierit circa 10 milioane de oameni, în al doilea — aproximativ 50 de milioane, iar în cele aproape 150 de ciocniri militare care au avut loc după acesta — peste 10 milioane, rezultînd deci o pierdere totală de 70 milioane de vieți omenești.¹

Toxicomania însă a fost practică din cele mai vechi timpuri, aproape că urmele sale se pierd în negura vremurilor. Ea a cunoscut o mare răspîndire în societățile primitive, mai ales atunci cînd religia a trecut la folosirea masivă a drogurilor pentru influențarea conștiinței oamenilor, acolo unde alte metode de persuasiune nu au avut efectele scontate.

În epoca modernă, în societatea capitalistă, o mare responsabilitate în extinderea abuzului de stupefiante revine unor firme de produse farmaceutice, unor farmacologi, farmaciști și cadre medicale, unor negustori și firme comerciale, precum și

¹ Revista „Lumea”, nr. 1 din 1979.

unor publicații care au făcut o propagandă deșănțată diverselor droguri, din dorința de a obține profituri considerabile sau de a-și face publicitate. S-a editat chiar o literatură pseudoștiințifică în care drogul apare ca ceva misterios, ce merită să fie probat, fără riscuri majore. Nu sînt prea rare cazurile cînd scriitori, unii chiar celebri, au descris efectele „seducătoare” sau capacitatea de „inspirație” a stupefiantelor.

Înainte de a prezenta principalele droguri existente azi în lume, am dori să lămurim unii termeni pe care îi vom utiliza mai des în lucrare, așa cum rezultă semnificația lor și din izvoarele bibliografice consultate.¹

Numim *drog* acea substanță de origine vegetală, animală sau minerală care se întrebuițează la prepararea unor medicamente și stupefiante.

Stupefiant sînt substanțele (de cele mai multe ori medicamentoase) care inhibă centrii nervoși, provocînd o stare de inerție fizică și care, folosite mai mult timp, duc la obișnuință și la necesitatea unor doze crescînde.

Produse halucinogene sînt acele substanțe sau medicamente care provoacă halucinații (tulburare psihică sub stăpînirea căreia cineva are convingerea că percepe un obiect sau un fenomen fără ca acesta să existe în realitate) și care pot afecta toate simțurile.

Substanțe psihotrope sînt acele preparate care se folosesc în medicația sistemului nervos central, respectiv narcotice, hipnotice și sedative, neuroleptice, tranchilizante, antidepressive, analgezice, excitante centrale, anestezice, antispastice etc.

A *droga* înseamnă a administra sau a lua stupefiant, dar termenul a căpătat o semnificație nouă, fiind mai ales utilizat pentru a exprima consumarea de substanțe toxice ori stupefiant în cantități excesive.

¹ Lucrarea *Produse farmaceutice folosite în practica medicală*, apărută în Editura medicală, București, 1982, sub îngrijirea Oficiului Central Farmaceutic și sub egida Direcției farmaceutice și a aparatului medical din Ministerul Sănătății; lucrarea *Farmacoterapie*, de profesor Dumitru Dobrescu; unele documente elaborate de diferite instituții specializate ale Organizației Națiunilor Unite.

Toxicomania este termenul care presupune obișnuința morbidă (bolnăvicioasă) de a folosi doze repetate și crescînde de substanțe toxice, între care și stupefiant.

În continuare, vom prezenta date despre principalele stupefiant și materiile prime naturale din care se realizează producția mondială licită și ilicită, redînd concomitent unele aspecte ale traficului ilicit cu asemenea produse și subliniind consecințele nefaste ale consumului acestora.

Macul, cu principalele soiuri numite *Papaver somniferum* și *Papaver bracteatum*, este o plantă din familia papavera-ceelor, cu rădăcină pivotantă, lungă de 20—25 cm, tulpină înaltă de 50—150 cm, avînd frunzele bazale alungite-ovale, cu marginile neregulate, crestate. Florile sînt mari, cu petale colorate în alb, roz, roșu sau violet, cu nuanțe diferite. Semintele sînt mici, uleioase, de culoare gălbuie, cenușie, albastră sau aproape neagră, închise într-o capsulă (*papaver*) ce conține 45—60% ulei și circa 25% proteine. Semintele sînt folosite în unele țări în alimentație, îndeosebi în panificație, sau pentru extragerea unui ulei siccativ, care este de calitate superioară.

Mulți oameni apreciază că macul este o plantă miraculoasă, deoarece din el se fabrică numeroase produse cu efecte surprinzătoare asupra organismului uman. Principalul este *OPIUL*, care se obține din soiul *Papaver somniferum*, prin incizarea, după o anumită tehnică, a capsulelor de mac, ce elimină astfel un suc lăptos care, în contact cu aerul, se transformă într-o masă brună.

Opiul brut, produs realizat prin evaporarea latexului de mac, este constituit dintr-un amestec de gumă, grăsimi, materii pectice, albumine, rășini, alcaloizi de mare valoare în industria farmaceutică (circa 25 de alcaloizi), între care cei mai importanți sînt reprezentați de codeină, narcotină, tebaină, *papaverină*, *naceină* și binecunoscuta *morfina*.

Cultura macului se întinde azi pe ambele părți ale Ecuatorului, din Suedia nordică și pînă în peninsula australiană Tasmania, cota cea mai sudică, principalele producătoare ilicite de mac pentru opiu fiind azi India și Turcia. Dar cultura macului, producerea și utilizarea opiumului sînt cunoscute din cele mai îndepărtate neguri ale istoriei, fiind atestate documentar încă din epoca străvechilor sumerieni — populație ce ocupa

teritoriul Mesopotamiei de Jos — care foloseau deja opiuul cu 4000 de ani î.e.n. Din tablele de lut ale sumerienilor reies cele mai vechi încercări de cunoaștere ale efectelor consumului de opiu. În basoreliefurile egiptene de acum 2500 de ani sînt reprezentate scene ale culturii macului și fumării opiuului.

Medicul și botanistul grec Pedanios Dioscoride (secolul I î.e.n.), originar din Asia Mică, a descris în detaliu tehnica preparării opiuului. În lucrarea acestuia „Despre mijloacele de vindecare”, foarte răspîndită în Evul Mediu, sînt descrise medicamentele de origine vegetală, animală sau minerală din timpul său, între care figurează și opiuul. Drogurile pe bază de opiu erau cunoscute și folosite de secole, îndeosebi în țările din Orientul Apropiat și Mijlociu, de unde, prin Persia, s-au răspîndit pînă în India și China, în alte țări din Asia de sud-est și Extremul Orient.

Istoria cunoaște chiar și două războaie de amploare, numite „războaie ale opiuului” (în fapt războaie de cîmpire), purtate de Anglia și Franța împotriva Chinei, în perioadele 1840—1842 și 1856—1860, în care pretextul declanșării ostilităților l-a constituit anularea măsurilor prohibitive chineze împotriva comerțului cu opiu¹ (adus din coloniile britanice și franceze).

După cum am mai arătat, primele încercări de cunoaștere a proprietăților opiuului au fost făcute de către sumerienii în urmă cu 6000 ani. Mai tîrziu, acestei preocupări i s-au dedicat numeroși medici din Elada, Persia și Egipt. Efectele terapeutice ale opiuului au fost studiate și în Europa, în Evul Mediu. Renumitul alchimist și medic elvețian Paracelsus (1493—1541), cel care a introdus în medicină medicamentele chimice, administra bolnavilor săi doze de opiu.

În perioada de început, opiuul a fost utilizat drept stupefiant ca atare, fiind mai ales fumat, producînd o stare de euforie, urmată de un somn însoțit de delir. Practica a fost foarte răspîndită în numeroase țări din Asia, Orientul Apropiat și Mijlociu, dar și în Europa.

Opiul este folosit de toxicomani și consumat în diferite feluri, cum sînt: fumat, masticat, îngurgitat, amestecat în lapte sau alimente, băut sub formă de decoct sau infuzie, chiar utilizat sub formă de supozitoare, precum și în cele mai diverse și neașteptate moduri, în funcție de vîrstă, temperament, ori-

¹ *Historique du probleme de l'abus des drogues*, nr. 7/625 din 1979, Ed. Nations Unies.

gine socială și chiar de tradițiile naționale. Efectele consumului de opiu depind de mărimea dozelor și de periodicitatea lor. După unii autori, consumul de opiu presupune, în mod obligatoriu, o anumită toleranță organică, iar efectele pot diferi de la individ la individ, de la o stare de calm la una de extaz sau durere violentă, putînd provoca chiar moartea.

Utilizarea cu regularitate a opiuului duce la necesitatea sporirii dozelor și la o dependență ce-l transformă pe consumator în toxicoman. Opiomania descompune psihic și mintal pe individ, deteriorează memoria, diminuează apetitul și înrăutățește funcțiile ficatului. În toate cazurile de toxicomanie se constată o pierdere evidentă a voinței și capacității de decizie.

Din opiuul brut, în anul 1803, chimistul german Sertürner a obținut pe cale chimică MORFINA, un alcaloid sub formă de pulbere albă, cristalină, sau de cristale acidulare, incoloră, cu gust amar, solubile în apă. Producerea ei în scopuri comerciale a debutat de-abia în anul 1827, cînd firma „E. Merk Co” din Darmstadt (Germania) a elaborat primele cantități de pulbere de morfină. Ca urmare a obținerii de morfină injectabilă, în jurul anului 1850, acest nou preparat s-a bucurat de la început de o mare popularitate în rîndul farmaciștilor și medicilor, care îl prescriau bolnavilor, fără discernămint. Nu se cunoșteau încă efectele dezastruoase ale consumului neîngrădit de morfină. Injecțiile subcutanate cu morfină au devenit o adevărată modă. În prezent, ea este utilizată mai ales pentru proprietățile ei de a suspenda sau preveni durerile intense de natură canceroasă, în colici, infarct miocardic, edem pulmonar acut, intoxicații cu atropină, obstrucții vasculare periferice, șocuri traumatiche. Dar noi nu ne-am propus să ne oprim asupra rezultatelor pozitive ale morfinei, prin folosirea ei ca medicament, ci, în principal, să reliefăm caracterul ei distructiv, căci morfina utilizată în cantități mari, chiar și sub formă de medicament, creează obișnuință, ducînd la toxicomanie. Obiceiul de a face timp îndelungat injecții cu morfină (morfomania) determină în corpul uman o serie de tulburări fizice și psihice grave (senzații anormale, exaltarea imaginației etc.), ajungîndu-se pînă la o degradare lentă a întregii activități psihice a toxicomanului.

În scurtă vreme s-a constatat însă că morfina provoacă rapid dependență și de aceea s-a încercat găsirea unui substituent care să elimine acest risc. Încă din anul 1874, un cerce-

tător englez a propus un asemenea înlocuitor, dar, nefiind încă bine determinat, ideea a rămas nevalorificată. În anul 1898, firma germană de produse chimice „Bayer”, filiala din Eberfeld, a produs un astfel de preparat, căruia i s-a dat numele comercial de heroină.

HEROINA este un clorhidrat de diacetil morfină, obținut prin sinteză. Se prezintă sub formă de pulbere cristalină, albă, amară, fără miros, solubilă în apă. Are acțiune analgezică mai puternică decât morfina, dar și mai toxică. Provoacă obișnuință după numai una-două injecții. Datorită caracterului său nociv, heroina nu se mai produce licit de către nici o firmă.

Printr-o nemiloasă ironie a soartei, la început, heroina a fost considerată medicament valoros, era utilizată în preparatele contra tusei și se considera că nu produce obișnuință, dar astăzi, datorită efectelor sale nocive, a devenit unul din cele mai periculoase stupefiante.

În prezent, producția de heroină se realizează în exclusivitate în laboratoare clandestine situate în aproape toate continentele și este pusă în vânzare pe piața ilicită a stupefiantelor în patru sortimente denumite nr. 1, 2, 3 și 4. Datorită purității mai reduse de substanță activă, heroinele 1 și 2 nu mai sînt căutate nici de traficanți și nici de toxicomani. Drogul cel mai solicitat astăzi este heroina nr. 3, avînd un conținut de heroină pură între 35—90%, însă cel mai frecvent de 60%. Astăzi mai este supranumită de traficanți și „Hong Kong Rocks” („Pietre de Hong Kong”), „Brown Sugar” („Zahăr maro”) sau „Vogelfutter” („Hrană pentru păsările”). Heroina nr. 4 are o puritate de 95%.

Trebuie reținut că heroina este de cîteva ori mai toxică decât morfina și produce degenerescențe grave hepatice sau miocardice, atrofii testiculare sau proliferări gliale accentuate.¹ Se admite că ea provoacă aceleași efecte ca și opiul și morfina, dar de o factură mult mai pronunțată.

În ultimul timp se răspîndește tot mai mult obiceiul extrem de nociv de a consuma heroină — dar și alte stupefiante — în asociere cu alte droguri, substanțe psihotrope sau cu alcool, ceea ce face să crească enorm riscul și așa destul de mare pentru viața celor ce îl practică.

¹ Gheorghe Scripcaru și Mihai Terbancea, *Patologie medico-legală*, Ed. didactică și pedagogică, București, 1978, pag. 393.

Data fiind toxicitatea deosebită a heroinei, îndeosebi a sortimentelor foarte pure din ultima vreme, toxicomanii și traficanții o amestecă cu lactoză, zahăr pudră, lapte praf, alte ingrediente.

Abuzul de heroină, la proporțiile cunoscute astăzi, a debutat în S.U.A., la începutul secolului nostru, răspîndindu-se considerabil în timpul primului război mondial. Curînd, de aici, această practică a fost „exportată” în Europa occidentală unde, datorită măsurilor luate de autorități și firmele producătoare, heroinomania nu reușise încă să facă prea mulți prozeleți. La început, europenii numeau toxicomania cu heroină drept „boală americană”.¹

În timp ce în Europa heroinomania a cîștigat teren cu o oarecare greutate, în S.U.A. ea s-a dezvoltat cu repeziciune, făcînd tot mai multe victime, pentru ca în timpul celui de-al doilea război mondial să cunoască o amploare deosebită. În perioada interbelică, după ce s-a observat că negoțul ilicit de heroină aduce venituri considerabile traficantilor, Mafia americană a început să preia treptat controlul asupra acestei afaceri criminale. În cele din urmă, unul din șefii Mafiei americane, Lucky Luciano, a ajuns să dirijeze întregul comerț clandestin cu stupefiante în America. Afacerile lui Luciano au prosperat continuu, activitatea sa fiind tolerată de către organele americane, ca urmare a colaborării acestuia cu Serviciul de informații al marinei, în perioada celui de-al doilea război mondial. După război, creșterea consumului de stupefiante în S.U.A. și traficul ilicit de droguri au fost stimulate de legăturile întretinute de Agenția Centrală de Informații a Statelor Unite (Central Investigation Agency — C.I.A. — Serviciul american de informații externe) cu lumea interlopă și cu traficanții de opiu din Asia.²

În prima perioadă a „războiului rece”, la sfîrșitul deceniului al patrulea al secolului nostru, C.I.A. a recrutat — pentru combaterea și anihilarea greviștilor comuniști din Marsilia — pe membrii unei organizații criminale corsicane care, pe atunci, deținea monopolul asupra întregii producții ilicite de heroină din Europa. De asemenea, în anii '50, C.I.A. a cooperat cu unele elemente rebele din Birmania, ce dețineau în acea vreme controlul asupra unei treimi din producția mondială

¹ „Der Spiegel”, nr. 23 din 20 mai 1977 și nr. 21 din 24 mai 1982.
² Ibidem, nr. 49 din 1 decembrie 1975.

de opiu. În timpul războiului din peninsula Indochina, C.I.A. a creat în Laos o armată de mercenari care produceau heroină pentru soldații americani ce luptau în Vietnam. Cu avioanele companiei aeronautice „Air America” (instituție de acoperire a C.I.A.), stupefiantele erau transportate din Laos la Saigon, fosta capitală a Vietnamului de Sud. Circa 10% din soldații americani care au participat la războiul din Vietnam se drogau în mod frecvent.¹

Potrivit publicației vest-germane „Der Spiegel”, Departamentul de Stat al S.U.A. a sprijinit în permanență guvernele care se ocupau deschis cu traficul de opiu.²

În R. F. Germania toxicomanii își procură „marfa” adesea de la militarii americani staționați în această țară în cadrul trupelor N.A.T.O. Organele de resort vest-germane au stabilit că, în zona orașelor Stuttgart și Tübingen, heroinomanii sînt aprovizionați cu droguri de către militarii americani încarțiruiți în orașelul Böblingen, de la periferia capitalei landului Baden-Württemberg. Uneori, aceștia ascund stupefiantele în cartușe de război,³ pentru a înșela vigilența autorităților (pînă la locul de plasare).

În orașul vest-german Frankfurt pe Main, care se bucură de trista faimă de „capitală a crimei” în R. F. Germania, 70% din cantitatea totală de stupefiante ce se consumă de către cei peste 2 500 de toxicomani este distribuită de „numeroși militari americani aflați în bazele militare N.A.T.O. din apropiere”.⁴

Este adevărat că, în prezent, majoritatea covârșitoare a statelor lumii au adoptat măsuri legislative ferme împotriva traficului de stupefiante și a culturilor ilicite, precum și de tratament și readaptare a toxicomanilor. În această campanie mondială împotriva toxicomaniei, în care heroinomania ocupă un loc preponderent, există, uneori, și voci discordante care pot pune în pericol măsurile adoptate în unele țări. După opinia noastră, un asemenea exemplu ni-l oferă administrația orașului olandez Amsterdam, care preconizează, nici mai mult nici mai puțin, să preia aprovizionarea cu heroină a celor aproximativ 10 000 de toxicomani cîți există în localitate.

¹ „Der Spiegel”, nr. 49 din 1 decembrie 1975.

² Ibidem.

³ Ibidem, nr. 50 din 8 decembrie 1975.

⁴ Ibidem, nr. 4 din 19 ianuarie 1976.

Pentru a justifica această experiență, care a stîrnit juste proteste din partea altor țări, Jan van Dijk, deputat într-o circumscripție a orașului Amsterdam, de profesie medic psihiatru, într-un interviu acordat revistei vest-germane „Der Spiegel”, printre altele, a declarat: „Toxicomania nu este o boală, ci un mod de viață periculos. Dependența de droguri nu reprezintă o problemă medicală și din această cauză nu poate fi soluționată de medici (curios mod de abordare a problemei tocmai din partea unui medic! — n.n.). Ea nu este nici măcar o problemă de patologie individuală, ci este o chestiune socială. Deoarece pînă acum nici o metodă de combatere a toxicomaniei nu și-a dovedit viabilitatea (represiunea polițienească, dezintoxicarea, educația, tratamentul cu metadonă — n.n.), problema trebuie altfel abordată. Situația grea în care se află toxicomanii este determinată de represiunea efectuată de societate”. În final, vajnicul medic face o declarație de-a dreptul alarmantă: „O societate evoluată trebuie să permită cetățenilor ce o compun să utilizeze nestingheriți droguri”. Fără comentarii!

Să vedem ce preconizează autoritățile din Amsterdam. În primul rînd, vînzarea drogurilor „tari” să reprezinte „monopol de stat”, sperîndu-se în acest fel să fie redus numărul traficanților. În al doilea rînd, reducerea prețului heroinei în așa fel încît un gram să nu coste mai mult de 5—10 guldeni, adică tot atît cît costă trei sticle cu bere (față de 125—200 guldeni, cît costă un gram de heroină „la negru”). În al treilea rînd, distribuirea să se facă prin centre special înființate, la care toxicomanii să se prezinte de 3—4 ori pe zi pentru a li se administra drogurile. Există și ideea ca primăria din Amsterdam să asigure gratuit aprovizionarea cu heroină a 300 de toxicomani în primul an, urmînd ca, treptat, numărul lor să crească. În această ordine de idei, se invocă și un precedent. Astfel, în anul 1980, primăria a distribuit (tot gratuit) opiaceul sintetic metadonă, folosit în cura de dezintoxicare a toxicomanilor. Această operațiune s-a desfășurat prin patru centre pendinte de oficiul sanitar și chiar prin două autobuze sanitare ce circulau pe anumite trasee din marele oraș. În acest mod au fost tratați circa 4 000 de toxicomani, iar la începutul anului 1984 se aflau în tratament cu metadonă alți 2 000 (avantajul utilizării metadonei în tratamentul toxicomaniei constă în aceea că efectul drogant al acesteia se menține în organismul uman timp de 24—36 ore, în timp ce la heroină acțiunea durează numai 4—6 ore).

Este evident că autoritățile din Amsterdam sînt îngrijorate de proporțiile alarmante ale toxicomaniei din raza lor de competență, după cum tot atît de limpede este că măsurile propuse spre adoptare nu vor duce la eliminarea fenomenului, ci, dimpotrivă, la agravarea lui.

Trebuie să ținem seama că, în anul 1984, în oraș existau 10 000 de toxicomani (majoritatea heroinomani) față de 4 000 în anul 1980, iar în anul 1983, datorită supradozării, au murit 53 de tineri. De asemenea, a luat proporții înspăimîntătoare criminalitatea legată de droguri, astfel:

— Datorită introducerii prin contrabandă de mari cantități de droguri (între 5 000—10 000 kg în anul 1982), din care doar o infimă cantitate a fost sau este confiscată (226 kg în același an), Amsterdamul a devenit un centru preferat al bandelor de traficanți cu heroină din Asia de sud-est (faimoasele „triade”), din Orientul Apropiat și Mijlociu și, mai recent, din America Latină, care introduc aici heroină și cocaină. Se apreciază că numai 10% din această cantitate este vîndută pe stradă, restul de 90% fiind plasată de „traficantii casei” direct la consumatorii inveterați. În timp ce gramul de heroină „livrat la domiciliu” este plătit cu 125 de guldeni, pentru cel vîndut pe stradă traficanții încasează 200 de guldeni. În plus, heroina distribuită pe stradă nu este întotdeauna „curată”, de multe ori micii plasatori, veroși, amestecînd-o cu stricină sau chiar cu un praful de curățat folosit în gospodărie. Locurile preferate de întîlnire a traficanților și toxicomanilor este situat în strada Zeedijk de lingă gara centrală, în străzile din apropierea cheiului, cum sînt Dam, Rokin, Leidesplein, Rembrandtsplein și în preajma slums-urilor din Bijlmermeer. În aceste zone nu vei întîlni niciodată un polițist singur, ci numai patrule formate din 3—4 oameni, însoțiți de ciini.

— Criminalitatea legată de droguri reprezintă circa 90% din totalul actelor delictuoase și provoacă într-un an daune materiale de aproape 2 miliarde de guldeni, adică tot atît cît bugetul acestui oraș de 700 000 de locuitori. Dat fiind prețul ridicat al heroinei, pentru a-și procura banii, toxicomanii devalizează magazine, fură automobile sau jefuiesc trecătorii. Se apreciază că fiecare al treilea locuitor din Amsterdam a fost atacat sau jefuit de traficanți de droguri sau toxicomani, între care nu rareori se găsesc tineri de 12—14 ani sau numeroase prostituate din cele 600 cîte există aici.

— La Amsterdam au avut loc adevărate lupte de stradă între bandele rivale, formate din transfugi asiatici, care-și dis-

pută înțietatea pentru deținerea a cît mai multe locuri de desfacere a stupefiantelor. Printre victime s-au numărat și capi ai acestor bande, între care Chung Mon din Hong Kong și urmașul acestuia, Chan Chuen-Muk, asasinați de o bandă adversă la interval de exact un an unul de celălalt (3 martie 1975 și 3 martie 1976). Cît de mare este puterea acestor grupuri de criminali și contrabandiști o demonstrează faptul că la înmormîntarea lui Chung Mon cortegiul funerar se întindea pe o distanță de 3,5 km pe străzile din Amsterdam.

Experimentul preconizat la Amsterdam nu este chiar o încercare de pionierat. Un asemenea proiect a fost chiar aplicat în Anglia în anii '60 ai secolului nostru, dar s-a renunțat destul de repede la el, deoarece s-a constatat că toxicomanii recomercializau „la negru”, după ce își rețineau doza personală. Începînd din 1968, în Anglia heroina se administrează toxicomanilor în cadrul curelor de dezintoxicare numai în clinici, sub un strict control medical, dar în ultimul timp s-a recurs aproape exclusiv la metadonă. La fel s-au petrecut lucrurile și în S.U.A.

În opoziție cu *Papaver somniferum*, specia de mac *Papaver bracteatum* nu se pretează la obținerea de opiu. Acest soi de mac este o plantă vivace, originară din nord-estul Iranului, al cărei principal alcaloid îl constituie *TEBAINA*. El este și o sursă complementară de *CODEINĂ*, care poate deriva din tebaină.

La începutul anilor '70, ca urmare a crizei temporare de materii prime pentru fabricarea morfinei și codeinei, *Papaver bracteatum* a suscitat un interes mai mare la nivel internațional.

Papaver bracteatum nu este supus controlului și nici vreunei convenții internaționale, deși codeina, unul din principalii alcaloizi ce se obțin din această specie, este inclusă în tabelul nr. 1 al Convenției din 1971 asupra substanțelor psihotrope.

În anii 1976—1978, Comisia pentru stupefianta a O.N.U. a ridicat, în mod repetat, necesitatea reglementării culturilor de *Papaver bracteatum*. Abia în 1981 chestiunea a fost soluționată parțial, odată cu adoptarea de către acest organism a unei rezoluții prin care statele sînt invitate să facă comunicări voluntare conținînd date statistice privind culturile de *Papa-*

ver bracteatum, recoltele obținute, stocurile existente și gradul de utilizare a tebainei la fabricarea de stupefiante.

Arbustul de coca, originar din America de Sud, constituie materia primă pentru obținerea *COCAINEI*, un alcaloid ce se extrage din frunzele acestei plante. Numeroase scrieri pomenesc despre masticarea sau fumarea frunzelor de coca de către „pieile roșii” sau amerindieni (denumiri sub care sînt cunoscuți locuitorii băștinași ai celor două Americi, de rasă mongoloidă). Sculpturile și basoreliefurile din vremea incașilor, ce reprezintă zei cu gurile pline de frunze de coca, demonstrează că la „fiii soarelui” a existat un cult al acestei plante, socotită plantă divină.

Mult timp, practica fumării sau masticării frunzelor de coca a rămas un fenomen cu o arie relativ restrinsă. Deși s-a încercat, nu s-a reușit totuși transportarea în bătrînul continent a frunzelor de coca, deoarece durata îndelungată a transportului pe mare (în secolele XV—XVIII) făcea să se piardă calitățile frunzelor, acestea putînd fi utilizate doar în stare proaspătă. De-abia la jumătatea secolului al XIX-lea doi chimiști germani din Göttingen, pe nume Albert Niemann (în anul 1855) și Friedrich Gädcke (în anul 1859), au izolat, independent unul de celălalt, alcaloidul din plantă, denumit cocaină.¹ A fost remarcat imediat efectul pozitiv al cocainei în anestezia de suprafață, trecîndu-se la utilizarea sa în operațiile oftalmologice și în stomatologie.

Cocaina este consumată, de regulă, de către toxicomani (numiți și cocainomani), prin injecții sau prize nazale, cu scopul producerii unei stări trecătoare de excitație psihică și de euforie. Consumată în cantități mari și vreme îndelungată, cocaina produce tulburări organice și psihice, ducînd la paralizie parțială sau totală.

Frunzele de coca pot fi consumate și în stare naturală, fiind masticate, fumate sau transformate în pastă ce este ingerată de toxicomani. Dintr-un studiu² întocmit de Universitatea „McGill” din Montreal — Canada rezultă că masticarea frunzelor de coca, obicei foarte răspîndit în Anzii peruvieni, presupune o utilizare moderată de stupefiante, care nu poate fi comparată cu abuzul de cocaină. Cu toate acestea, masticarea frunzelor de coca (grefată pe sărăcia din zonă, regimul ali-

¹ „Der Spiegel”, nr. 25 din 21 iunie 1962.

² „Lettre d'information”, octobre-décembre, 1981.

mentar dezechilibrat al locuitorilor, alcoolism și boli parazitare) modifică profund funcțiile cerebrale ale individului. Efectele acestei practici nocive se răsfrîng asupra vieții materiale și spirituale a locuitorilor din zonele unde obiceiul este larg răspîndit și face ca existența acestora să fie simplă, monotonă, cu rare ocazii de stimulare a manifestărilor intelectuale; toxicomanii sînt lipsiți de spirit de inițiativă, avînd o capacitate de creație diminuată, înregistrînd un progres individual și social redus. Studiul conchide că, datorită consecințelor menționate, „individul nu încearcă să-și schimbe modul de viață, continuînd să trăiască în condițiile sociale și de sănătate ce-i sînt defavorabile”.

Potrivit datelor furnizate de O.N.U., culturile de coca erau limitate exclusiv la regiunile andine ale Boliviei și Perului, dar astăzi există indicii alarmante că ele se extind pînă în Columbia. Se apreciază că în Bolivia arbuștii de coca, cu o înălțime de doi metri, ocupă o suprafață de circa 70 000 ha, iar în Peru de circa 50 000 ha. Suprafețe întinse de culturi de arbuști de coca au apărut și în Columbia, precum și unele de mai mică întindere în alte țări sud-americane. De pe 1 ha se poate strînge o recoltă anuală de circa 1 000 kg de frunze de coca. Din această cantitate se obțin 5 kg de pastă de coca, de culoare brună, din care rezultă 2 kg de cocaină, care, prelucrată în laboratoare mobile, îndeosebi în Columbia, dă clorhidratul de cocaină.

Cîștigurile realizate de traficantii de cocaină sînt deosebit de mari. Și asta pentru că ei plătesc 1 000 kg de frunze de coca direct la producător cu suma de 2 500 dolari, în vreme ce cocaina obținută din această cantitate de frunze, distribuită la consumatori, aduce un cîștig de aproximativ un milion de dolari, cu precizarea că exemplul este orientativ, deoarece prețurile se schimbă chiar în cursul aceleiași zile.

Producția de coca este „extrem de excedentară” în raport cu necesitățile modeste de cocaină pentru medicină și industrie. Din statisticile O.N.U. reiese că numai 5% din producția de frunze de coca este utilă produselor licite, restul fiind folosit de toxicomani pentru fumare, masticare, la fabricarea ilicită de cocaină sau de pastă de coca ori în alte scopuri nemedicale.¹

¹ *Raport de l'Organe international de controle des stupéfiants pour 1981*, Ed. Nations Unies, New York, 1981.

Primul producător mondial de cocaină pentru scopuri comerciale a fost tot cunoscuta firmă „Merck“ din Darmstadt, care a început producția în anul 1862. Principalul concurent al firmei din Darmstadt pentru deținerea supremației în comerțul mondial cu cocaină a devenit firma americană „Parke-Davis Company“, cu sediul în Detroit, care a trecut imediat la producția masivă de țigări cu adaos de cocaină, medicamente cardiotonice (tot pe bază de cocaină), precum și alte preparate cu conținut de cocaină ca, de exemplu, injecții subcutanate, unguente sau spray-uri cu diverse utilizări.¹

După cum susține, pe bună dreptate, revista vest-germană „Der Spiegel“, apare ca o curiozitate a istoriei științifice faptul că, în acea perioadă, nici cele mai importante întreprinderi farmaceutice nu au „realizat“ pericolele cocainei, ba chiar și-au fondat bogăția pe acest produs. După administrarea improprie a cocainei, nu au fost puține cazuri când s-au înregistrat accidente mortale.

În afara firmelor furnizoare de produse farmaceutice, o serie de firme comerciale s-au gândit să tragă foloase de pe urma efectelor cocainei. Corsicanul Angelo-Mariani a făcut o avere frumoasă cu o băutură tonifiantă conținând cocaină, pe care a scos-o pe piață sub denumirea de „Vinul Mariani“. ² Cîrînd succesul acestui vin a fost depășit de un american întreprinzător, proprietar al unei mici prăvălii, care în anul 1886 a preparat și comercializat pentru prima dată cunoscuta băutură răcoritoare Coca-Cola, conținând cocaină. Băutura s-a vîndut cu această compoziție pînă în anul 1903, de cînd s-a renunțat la folosirea cocainei pure. De atunci și pînă astăzi Coca-Cola folosește la prepararea numitei băuturi doar un suc aromă obținut din frunzele de coca, după ce s-a extras cocaina.

În Statele Unite, cocainomania a înregistrat un reflux în anul 1914, cînd substanța a fost pusă sub control medical, eliberîndu-se numai pe bază de rețetă.

Cîteva ani mai tîrziu însă, în Europa, consumul de cocaină atingea punctul culminant. Boom-ul cocainei s-a răspîndit la Berlin, unde în anii '20 erau între 10 000 și 20 000 de consumatori permanenți. Piloții germani din timpul primului război mondial erau drogați cu cocaină înainte oricărui zbor. Se poate afirma că, în timpul primei conflagrații

¹ După istoricul și expertul american în materie de droguri, Alfred W. McCoy, citat de revista „Der Spiegel“, nr. 32 din 3 august 1981.

² „Der Spiegel“, nr. 25 din 21 iunie 1982.

mondiale, cocaina a jucat în Europa același rol pe care l-a avut heroina pentru americani în războiul din Vietnam, folosirea acestor droguri fiind tolerată sau chiar încurajată.

Dintre toate drogurile, cocaina este utilizată sub cele mai variate forme: injectarea subcutanată, masarea gingiilor cu pulbere de cocaină, consumarea de vin cu adaos de cocaină, masticarea pastei de coca, fumarea unor țigări cu adaos de cocaină etc., dar cel mai răspîndit procedeu rămîne prizarea pudrei de cocaină. Obiceiul de a priza cocaina provoacă leziuni ireversibile ale septului nazal, pînă cînd cartilagiul se necrozează pur și simplu, ca urmare a unei permanente deficiențe circulatorii locale. Toxicomanii drogați cu cocaină, desigur cei bogați, își pot remedia chirurgical această anomalie prin înlocuirea cartilagiului distrus cu plăcuțe de argint sau de platină.

La cîteva minute după ce substanța activă ajunge în circuitul sanguin, la prizarea prin mucoasa nazală, aceasta inundă porțiuni din creier cu rol important: scoarța cerebrală, care este răspunzătoare de memorie și rațiune; hipotalamusul, care controlează simțurile, apetitul și somnul, precum și creierul mic, răspunzător de activitățile motorii. Drogul, afirmă specialiștii, dezlănțuie în creier o adevărată furtună nervoasă, intervenind în transmiterea impulsurilor între neuroni. Aceasta are ca rezultat o excitație continuă a unor porțiuni întregi ale creierului. Neurologul american Walter Riker, de la „Cornell Medical Center“ din New York, a descris efectul drogului astfel: „Sub influența cocainei, sistemul nervos se comportă ca o centrală telefonică suprasolicitată. Omul nu mai poate prelucra normal informațiile și impulsurile pe care le primește, fiind supraexcitat“.

Cercetătorii sînt de părere că cocaina produce o stare de euforie de scurtă durată (1—2 ore) și frînează apetitul. Drogații debitează idei aberante, dînd frîu liber imaginației. Oamenii de știință pun la îndoială unele afirmații din care reiese că la consumul de cocaină se înregistrează o limpezire a gîndurilor și are loc o extîndere a capacității de cunoaștere. Mai cîrînd se poate afirma că excesului verbal caracteristic cocainomanilor i se opune o scădere a capacității de concentrare, o stare accentuată de nervozitate, cîteodată fenomene de angoasă și sensibilitate la lumină. La fel de controversat rămîne și efectul afrodisiac al cocainei; s-a stabilit cu certitudine că la un consum de durată crește libidoul, dar concomitent se instalează lent și sigur impotența. După doze mari sau la consum de durată, cocaina provoacă stări psihotice și reacții paranoice.

Starea temporar-euforică a cocainomanului se transformă cu timpul într-una depresiv-profundă. El este stăpînit de teamă și are halucinații vizuale, auditive și tactile.

Numeroase discuții se poartă și în legătură cu doza toxică, numită uneori impropriu „doză sigură” la cocainomani. Specialiștii români consideră că clorhidratul de cocaină, ca și hașișul, produce stări de excitație cu instabilitate și agresivitate caracteristică, cu stare confuzională și dezorientare, urmate de paralizie, la doze de 1—2 grame prizat și 0,2—0,3 grame subcutanat. Moartea se instalează prin șoc cocainic, mai frecvent la cei hipersensibili, sau printr-o intoxicație acută (cu o scurtă creștere a sexualității) și o nevoie superioară de mișcare numită și „furia drogului”. Cocaina poate produce halucinații sau delirări. Administrarea acestei substanțe devine periculoasă la cardiaci, aterosclerotici, simpaticotonici, bătrîni, copii.¹

Helmut Coper, directorul Institutului de neuropsihofarmacologie al „Freie Universität” din Berlinul Occidental, susține că nici un cocainoman nu poate ști unde se află pragul său mortal. În general, admite el, 10 mg de alcaloid este cantitatea medie prizată deodată care garantează obținerea efectelor dorite, dar la unele persoane sensibile 30 mg pot fi mortale. În unele rapoarte oficiale se arată că doza medicală poate fi între 800 și 1 430 mg, la un consum pe cale bucală; între 100 și 2 500 mg, în injecții subcutanate; între 22 și 260 mg, cînd drogul pătrunde prin mucoasa nazală. După o doză în exces, 2/3 din toxicomani mor în mai puțin de 5 ore. Simptomele intoxicației cu cocaină derivă din supraexcitarea sistemului nervos central. Intoxicații sînt extrem de agitați, înfricoșați, dezorientați și prezintă hiperreflexitate. Pulsul este galopant, respirația neregulată, omului i se face rău, are frisoane, febră, stări vomitive și crampe abdominale. Incepe să delireze, are dureri generale și, în cele din urmă, își pierde cunoștința. Moartea se instalează prin blocarea centrului respirator.²

Potrivit lui Coper, cocaina nu provoacă dependență organică, deoarece, spre deosebire de opiacee și alcool, ea nu este metabolizantă. După un consum îndelungat, în caz de renunțare, cocainomanul nu resimte lipsa alcaloidului și la el nu apar nici teribilele simptome ale abstenenței ce se ivesc la cel ce încetează brusc consumul altor droguri. Cu toate acestea, coca-

¹ Gheorghe Scripcaru și Mihai Terbancea, *Patologie medico-legală*, Ed. didactică și pedagogică, București, 1978, pag. 391.

² „Der Spiegel”, nr. 25 din 21 iunie 1982.

inomanul manifestă semnele unei evidente dependențe psihice, atît de puternică, încît întregul univers al toxicomanului se învîrte în jurul drogului. Totodată, consumatorii de cocaină simt neconținut nevoia de a-și spori dozele, ca la heroinomani.¹

Există o mare convergență asupra afirmației că, la un consum masiv și de durată, efectele stimulante dorite ale cocainei se diminuează cu timpul, în vreme ce efectele toxice iau proporții nebănuite. Mărirea dozei nu ajută la nimic, iar catastrofa poate fi împiedicată numai prin renunțarea la drog.

Un nou val de cocainomanie a apărut în Statele Unite în anii '60, iar din anul 1976 s-a înregistrat o adevărată explozie a fenomenului. O primă categorie o reprezintă consumatorii ocazionali, care iau cîte o priză de cocaină în timpul liber sau la petreceri. A doua categorie este formată din cei ce utilizează cocaina ca mijloc de dopaj, consumată cu intermitență, în vederea sporirii capacității fizice și intelectuale. În fine, cea de-a treia și ultima categorie o constituie cei care consumă cocaina cu regularitate, de mai multe ori pe zi, ajungînd la aproximativ 5 grame săptămînal. Datorită prețului ridicat al acestui drog (100—125 dolari per gram, adică 500 dolari săptămînal și 2 000 dolari lunar), numărul lor nu este prea ridicat. Cu toate acestea, organele americane antidrog apreciază că 1/3 din tinerii americani în vîrstă de 18—25 ani consumă cocaină.

Cocaina a pus stăpînire pe societatea americană în asemenea măsură încît, după cum afirmă George R. Gay, cercetător în probleme de droguri din San Francisco, ea a devenit un „drog specific american”, un „simbol al societății occidentale industrializate”. Clorhidratul de cocaină este considerat un „stupefiant de elită” sau „șampania drogurilor” (revista pariziană „Le point”). De aceea, chiar și traficanții și consumatorii acestui alcaloid sînt tratați cu o anumită blîndețe de tribunalele americane, deoarece o cantitate de cocaină, fiind mai scumpă de 10 ori decît echivalentul ei în aur, este considerată drogul celor bogați, cu alte cuvinte „caviarul pieței drogurilor” (revista „Time”).

În ultimul timp, în Statele Unite au fost introduse, anual, prin contrabandă, cîte 25—30 tone de cocaină (după alte izvoare, s-a ajuns la 40—50 tone), care, în proporție de 90%, provin din Columbia. Se susține că, în fiecare noapte, aterizează clandestin pe coasta sudică a S.U.A. aproximativ 80 de aerna-

¹ „Der Spiegel”, nr. 25 din 21 iunie 1982.

ve, care transportă cocaină. În majoritatea lor, aparatele de zbor, scoase din circulație, sînt pilotate de foști participanți la războiul din Vietnam, care, zburînd la mică altitudine, reușesc să se sustragă controlului instalațiilor de radar nord-americane. Timp de două luni, avioane Awacs, purtătoare de radari imense, au fost afectate supravegherii aeriene a peninsulei Florida, dar experiența a fost sistată, datorită costului extrem de ridicat al acestei operațiuni. S-a continuat supravegherea cu aparate radar aflate la sol, dar, după cum s-a văzut, eficiența lor este relativ redusă.

Interesant este aspectul că în anumite locuri din S.U.A. au fost create condiții pentru a facilita consumul de cocaină. Astfel, în apropierea celebrelor studiouri de filme americane, în cartierul Hollywood, există șapte magazine în care se vînd nestingherit ustensile trebuincioase cocainomanilor: instilatoare de diferite dimensiuni și calități, din fildeș, aurite sau emalate, tot soiul de lingurițe, seturi complete pentru măcinat, transvazat și cîntărit cocaina.¹

În prezent, toxicomanii americani recurg la un amestec deosebit de periculos pentru organism, respectiv cocaină cu heroină, obținîndu-se așa-numitul „speedbal”, care dă efecte catastrofale. La Amsterdam, în același amestec se mai adaugă și amfetamină, ceea ce îl face și mai nociv. Tot la Amsterdam, în rîndul toxicomanilor de origine asiatică a apărut practica inhalării unui amestec de cocaină cu rom, adus în stadiul de fierbere. Aburul rezultat este inhalat cu ajutorul unei pipe de tip oriental, un fel de narghilea. Potrivit afirmațiilor șefului brigăzii antidrog din Amsterdam, inspectorul șef Barry de Ronningh, acest amestec „distruge omul în numai 3—4 luni”.²

Merită a fi subliniată ingeniozitatea traficantilor și „cărăușilor” în transportul cocainei, care reușesc să se strecoare prin cele mai exigente controale ale organelor de ordine și de pază a frontierelor. Uneori, însă, unii „cărăuși” cad victime nu gloanțelor, ci propriei lor imaginații. Așa, de exemplu, un contrabandist columbian a fost găsit mort la un hotel din Miami. Autopsia a relevat că acesta înghițise exact 114 casete de plastic în care se afla cocaină. Nu a mai apucat să le elimine, cu ajutorul unui purgativ puternic, deoarece două dintre ele au plesnit, eliberînd brusc substanța în interior. Deznodămîntul fatal s-a produs implacabil.

¹ „Der Spiegel”, nr. 25 din 21 iunie 1982.

² Ibidem, nr. 8 din 20 februarie 1984.

Cinepa indiană (*Cannabis indica*) este o plantă exotică, de mai multe soiuri, care crește în regiunile tropicale și subtropicale din Asia, Africa, America de Sud, Centrală și de Nord. Ea se dezvoltă foarte bine, atît în condiții de cultură, dar și în stare sălbatică. Potrivit experților O.N.U., vaste zone de cultură de cannabis se găsesc în Maroc, în țările din sudul Saharei, Liban, Pakistan, Birmania, Nepal, Thailanda, precum și în Columbia, Jamaica și Mexic. Au fost descoperite culturi ilicite chiar și pe teritoriul S.U.A. În mod experimental, pînă în anul 1989, au fost autorizate cultivarea și folosirea în scopuri medicale a cannabisului în Bangladesh, India și Pakistan.

Din *Cannabis indica* se prepară, în numeroase variante, marijuana, hașișul și uleiul de hașiș. Aceste produse continuă să domine traficul ilicit de droguri în multe țări, iar consumul în scopuri medicale este cu mult superior tuturor celorlalte substanțe supuse controlului. Drogurile sînt consumate în prezent sub forme variate și cu efecte din ce în ce mai nocive.¹

HASIȘUL este un cuvînt arab, denumind substanța preparată din vîrfurile florale ale plantei *Cannabis indica*, aglutinate cu rășina excretată de aceasta. În medicină se utilizează ca narcotic și analgezic, în special în durerile gastrice. Consumat vreme îndelungată, hașișul duce la toxicomanii grave, cu halucinații și delir furios, uneori chiar la demență.²

MARIJUANA este un stupefiant asemănător cu hașișul. Se prepară din frunze și tije seci uscate de *Cannabis indica*. De subliniat că în țările occidentale există un consens cvasioficial care tinde spre legalizarea acestui stupefiant, deoarece se susține că ar fi inofensiv și s-ar putea consuma ca și tutunul. De altfel, se acreditează ideea potrivit căreia drogurile sînt de două feluri: slabe și tari, adică permise și nepermise.

Ținînd seama de asemănarea foarte mare a celor două stupefiante, în ultimul timp literatura de specialitate le menționează cu denumirea generică de **CANNABIS**, ceea ce reprezintă expresia în limba latină a plantei din care se prepară. Din acest motiv vom folosi în lucrare, ori de cîte ori va fi cazul, termenul de cannabis, cu valoarea arătată mai sus.

Consumul de derivate din cannabis, indeosebi marijuana, foarte ridicat în prezent, avînd și o arie geografică extrem de

¹ Raport de l'Organe international de controle des stupéfiants pour 1981. Ed. Nations Unies, New York, 1981.

² Dicționarul enciclopedic român, Ed. politică, București, 1964, vol. II, pag. 660.

întinsă, este de dată relativ recentă, fiind greu de depistat în urmă cu numai 20—25 de ani. Desigur, produsele din cannabis, îndeosebi hașișul, erau cunoscute cu secole în urmă. Se știa, de exemplu, că hașișul este un drog psihoactiv, folosit cu speranța de a stimula disponibilitățile sexuale ale omului.

O cercetare cu adevărat științifică a cannabisului s-a efectuat de-abia cu începere din anul 1965. Astfel, în plantă a fost identificată concentrația delta 9 — tetrahidrocannabinol (prescurtat THC) — ca un compus activ al mai multor sortimente de Cannabis indica. În timp ce la marijuana care, după cum am văzut, se prepară din frunze și tije seci uscate de cannabis, conținutul de THC este de pînă la 8%, extrasele obținute prin solvatarea frunzelor, florilor sau rădăcinilor de cannabis (sub formă de produs lichid sau ulei de hașiș) pot ajunge la un conținut de 60% de THC.

Multă vreme s-a considerat că utilizarea preparatelor din cannabis ar fi inofensivă, lipsită de orice pericol pentru sănătatea oamenilor. În urma studiilor efectuate în unele țări (o contribuție activă în acest sens a avut-o și O.N.U., care, prin instituțiile sale specializate, a atras în repetate rînduri atenția asupra riscului folosirii preparatelor din cannabis), s-au obținut rezultate de necontestat care incriminează utilizarea drogurilor pe bază de cannabis. S-a dovedit astfel că aceste substanțe provoacă grave tulburări psihice, diminuează rezistența organismului uman la boli, produce incidente sau accidente nefaste în sistemul de reproducere și cel endocrin, afectează grav personalitatea omului. Din testele efectuate asupra funcțiilor pulmonare a rezultat că efectele fumului din frunze de cannabis sînt mult mai nocive decît cele ale tutunului. Fumul de cannabis conține mai mult de 2 000 de compuși, agenți toxici, în special doze însemnate de oxid de carbon, cianură, substanțe cancerigene (între care nitrosaminele) și compuși policiclici de hidrocarbonați.¹

Cercetările mai arată că, în aceeași măsură, consumul de derivate din cannabis provoacă dureri de cap, vertije, diaree, stări vomitive, dureri abdominale, dureri și afecțiuni O.R.L. (uneori foarte grave), necesitînd intervenția medicului. Mai recent, cercetătorii au stabilit că practica de a consuma cannabis determină scăderea vederii, provoacă glaucom și chiar anumite forme de cancer.

¹ *Raport de l'Organe International de controle des stupéfiants pour 1981*, Ed. Nations Unies, New York, 1981.

Consumul de droguri din cannabis atrage după sine reducerea capacității de muncă și a funcțiilor psihomotorii, diminuînd aptitudinile în conducerea automobilului și împiedicînd desfășurarea altor activități umane mai complexe.

În anul 1973, cercetătorul american Pickons, ca de altfel și alți specialiști, a informat că după administrarea unor doze de THC la maimuțe s-a observat că, ulterior, ele au devenit dependente de această substanță și au continuat să consume cannabis prin inhalatii de fum sau prin ingerare de pastă de cannabis.

Gravitatea deosebită a utilizării drogurilor din cannabis rezultă pregnant din constatarea făcută de experții O.N.U., în sensul că, în prezent, acestea sînt predominante din punct de vedere cantitativ în traficul ilicit din întreaga lume.

Khat-ul (socotit un arbust misterios) reprezintă denumirea populară a lui *Catha edulis*, un arbore din familia celastraceelor, care se cultivă în Etiopia, Kenya, Madagascar, Yemen, Tanzania și Somalia. Se adaptează ușor la caracteristicile solului din această regiune și poate fi cultivat în zone de șes sau la altitudini de pînă la 1 500—1 800 m.

Se consumă frunzele cele mai fragede și petalele florilor de *Catha edulis*, fiind admise în comerț numai cele recoltate în dimineața zilei de desfacere. Consumul se realizează prin masticare. Frăgezimea deosebită a frunzelor și petalelor de khat permite o absorbție totală a ingredientelor solubile ale acestora în procesul de masticare. Starea proaspătă a frunzelor și petalelor de khat se menține, pe durata transportului și desfacerii, prin învelirea acestora în foi de bananieri sau prin ambalarea în folii de plastic.

În țările menționate, frunzele de *Catha edulis* se comercializează liber în piețe și în magazine de produse agroalimentare. Se afirmă că planta produce efecte agreabile, stimulante și euforice, asemănătoare cu cele ale amfetaminelor.

Problema proprietăților drogante ale arbustului *Catha edulis* s-a ridicat pentru prima oară la nivel internațional în anul 1935, de către Comisia consultativă asupra traficului de opiu, care a examinat două memorii tehnice. Atunci nu s-au adoptat nici un fel de măsuri de studiu sau de includere în lista stupefiantelor.

În anul 1957 s-a reluat chestiunea consumului de khat în țările din Cornul Africii, atenția fiind acordată acum componentelor chimici, proprietăților farmacologice și consecințelor

produse de această plantă (malnutriție, hipertensiune, hipertermie, hipersimpatoc-tonie etc.).

În cercetări științifice aprofundate au fost angrenate Organizația Mondială a Sănătății și Laboratorul pentru studiul stupefiantelor de la Geneva, pendinte de O.N.U. S-a recomandat ca cercetarea să urmărească și efectele sociale și medicale ale consumului de khat.

În urma acestor acțiuni energice, la care au fost atrase atât organisme internaționale, cât și unele state, s-a reușit identificarea a peste 20 de compuși ai khat-ului, stabilindu-se și structura chimică a acestora. S-a apreciat că principalele elemente active ale arbustului *Catha edulis* sînt *CATINA* (delta-norpseudoefedrina) și *CATINONA* (alfa-aminopropiofena); structura farmacologică a catinonei ar fi similară cu cea a amfetaminelor, iar efectele consumului sînt, de asemenea, comparabile cu acestea. Deci, *Catha edulis* conține în principal: catină, catinonă, norefedrină și compuși alcaloizi de poliestere.

Potrivit unui alt studiu din anul 1975, rezultă că frunzele de khat conțin o substanță mai puternică decît catina, aceasta fiind reprezentată de catinonă. Cert este că aceste substanțe (catina și catinona) sînt derivate fenilpropilaminice asemănătoare prin structura lor cu amfetaminele.

Nici în prezent nu sînt suficient cunoscute proprietățile farmacologice ale catinonei. Ele sînt comparate cu cele ale amfetaminei, hidromorfonei și nemifensienei, droguri bine cunoscute, care exercită o puternică influență distructivă asupra sistemului nervos central.

În unele țări din America de Sud, între care Peru și Argentina, pentru producția de halucinogene autohtone se folosesc plantele de *Cactus*, *Chamico*, *Ayahuasca* (*Banisteriopsis* ceapi și altele) și *Floripondio* (*Datura sanguinea*). Problema a fost semnalată de un profesor din cadrul Universității Naționale „San Marcos” din Lima,¹ precum și de către reprezentantul Argentinei în Comisia pentru stupefianta a O.N.U.²

În Mexic, din familia cactaceelor se extrage un alcaloid numit *MESCALINA*, care este utilizat pe plan local ca halucinogen. După cum se cunoaște, cactaceele sînt plante tropicale sau subtropicale, extrem de rezistente la uscăciune, pline cu suc apos sau lăptos, de forme și dimensiuni diferite, cu tulpini

¹ „Lettre d'information”, octobre-décembre, 1981.

² Articolul *Recherche scientifique* din „Lettre d'information”, avril-juin, 1981.

cilindrice sau comprimate și aproape întotdeauna prevăzute cu smocuri de spini consistenti. Frunze propriu-zise nu au decît speciile *Peireskia*. Florile cactaceelor sînt mari, hermafrodite, de scurtă durată. Fructele sînt cărnoase, cu pieluță subțire, care nu se deschid la maturitate și au numeroase semințe. Familia de cactacee are circa 1 500 de specii, aproape toate originare din regiunile calde ale Americii. Unele specii, ca *Opuntia* (*Opuntia imbricata*), se cultivă ca legume.

Mescalina, al cărei efect a fost studiat cu atenție de reputatul om de știință Gheorghe Marinescu (1863—1938), fondatorul școlii românești de neurologie, produce o intoxicație mortală cu trei faze: de excitație fizică, senzorială (cu halucinații vizuale) și de depresiune, pînă la colaps.¹

Coloniștii portughezi au adus din Angola o altă plantă cu însușiri asemănătoare, pe nume *Liamba*. Cu ocazia repatrierii celor 700 000 portughezi din Angola, după eliberarea țării, ei au adus în Portugalia mari cantități din acest drog. Un ofițer al Serviciului pentru combaterea toxicomaniei din Portugalia a declarat unui redactor al revistei „Der Spiegel” că aproximativ o zecime din coletele ce soseau în Portugalia din Angola conțineau stupefiante. Potrivit publicației sus-citate, „între timp, femeile portugheze au început să planteze *Liamba* pe cîmp, în grădini sau chiar pe balcoane”.

L.S.D.-ul (acidul lisergic Dietilamidă) este un preparat medicamentos ce se obține dintr-o ciupercă parazită (tăciune) ce atacă secara cornută. Descoperirea lui a fost făcută, în anul 1938, de chimistul elvețian dr. Albert Hoffmann, care lucra la concernul „Sandoz” de lângă Basel — Elveția.

După cum scria revista „Lumea” la 22 martie 1984, A. Hoffmann studiase anumite derivate ale tăciunelui secarei în cursul unor cercetări pentru descoperirea unui stimulent circulator. El ținuse seama și de faptul că tăciunile avea o reputație misterioasă, contradictorie: în China și în unele țări arabe i se atribuiau puteri curative, în timp ce în Europa era asociat cu un flagel al Evului Mediu care apărea periodic.

Efectul halucinogen al *L.S.D.*-ului (similar mescalinei) a fost descoperit întâmplător tocmai de creatorul său, la 16 aprilie 1943, cînd dr. Hoffmann, aflîndu-se în laborator, s-a simțit subit cuprins de o amețală, asemănătoare cu cea provocată de alcool. Această senzație s-a transformat în agitație, în pier-

¹ Gheorghe Scripcaru și Mihai Terbancea, *Patologie medico-legală*, Ed. didactică și pedagogică, București, 1978, pag. 392.

derea controlului asupra nervilor, pe care dr. Hoffmann a descris-o ca „un val neîntrerupt de imagini fantastice, de un relief și o strălucire extraordinară... însoțite de culori intense și variate, precum cele ale unui caleidoscop”.¹

În ultimul timp, L.S.D.-ul se obține și pe cale sintetică din tetratul de ergotamină, procurat de traficanți de la unele firme chimice din R. F. Germania și Elveția, de regulă la prețuri de materii prime și care, prin prelucrare, aduce un venit triplu. Cel mai frecvent, L.S.D.-ul se livrează sub formă de tablete.

În vara anului 1980, în S.U.A., în California, a apărut un nou drog sintetic care, inițial, a fost confundat cu o heroină de o puritate deosebită (produsă de „Triunghiul de aur”), de culoare alb-gălbuie, căreia unii i-au dat denumirea de *CHINA WHITE* (Alb de China). Acest nou drog se aseamănă mult cu heroina, în ce privește aspectul și senzațiile ce le produce, cu mențiunea că acțiunea lui este de 80 de ori mai puternică decât a heroinei.

La început, mai exact vreme de 6 luni, organele antidrog americane nu au reușit să captureze nici cea mai mică cantitate din acest drog, dar s-au sesizat de apariția lui în urma rezultatelor autopsiei efectuate pe cei decedați după ce l-au consumat (15 morți în câteva săptămâni). Abia în decembrie 1980 au fost descoperite primele cantități din drogul respectiv: o captură de 20 mg și alta de 50 mg, ceea ce reprezintă mai puțin decât greutatea unui timbru poștal.

După primele analize, a rezultat că aproximativ 99% din amestec o reprezenta lactoza, cu care se combină, de obicei, heroina pentru a putea fi consumată. Restul de 1% era o substanță necunoscută, care nu a putut fi identificată cu mijloace obișnuite, nici cu ajutorul microscopului și nici cu cel al spectrometrului. În cele din urmă, trei chimiști de la un laborator chimic din Melean (statul Virginia) au reușit să identifice acel 1% ca fiind un derivat mai puțin cunoscut al fentanylului (un narcotic destul de des utilizat). Această substanță a fost descoperită și neutralizată, în urmă cu câțiva ani, de farmacologul Tom Riley de la „University of Mississippi”, dar ea nu a fost produsă și comercializată niciodată.

¹ Revista „Lumea”, nr. 13 din 22 martie 1984, idee relatată din lucrarea lui John Marks, *Main basse sur le cerveaux*, de către Dumitru Sultun.

Substanțele psihotrope

În ultimii ani, s-au răspândit în întreaga lume consumul și abuzul de substanțe psihotrope. Desigur, aceste preparate farmaceutice sînt utilizate în medicină, fiind aplicate în tratarea diferitelor maladii. Dar trebuie reținut că folosirea incorectă, de multe ori abuzivă, a acestor substanțe, conduce indubitabil la consecințe nefaste asupra individului.

Controlul național și internațional ridică probleme complexe, din ce în ce mai dificile, nu numai pentru că substanțele psihotrope sînt tot mai numeroase și tot mai des utilizate în medicină, ci, mai ales, datorită ariei sporite de aplicare în scopuri nemedicale, precum și ușurinței cu care unele din ele pot fi produse în mod clandestin. În plus, în timp ce convențiile internaționale referitoare la stupefiante sînt mai judicios elaborate, reglementarea actuală în materie de substanțe psihotrope nu cuprinde și estimări asupra necesarului de asemenea substanțe în scopuri medicale și științifice în baza cărora să se poată realiza fabricarea în exclusivitate a cantităților strict necesare. Conform estimărilor O.N.U., fabricarea ilicită a substanțelor psihotrope continuă să fie „extrem de excedentară”, mai ales în cazul amfetaminelor și metaqualonelor, despre care se afirmă că pot produce cele mai grave urmări în cazul folosirii lor necorespunzătoare sau în doze prea mari. Imense cantități de substanțe psihotrope sînt deturnate în continuare din circuitul licit de fabricare și comercializare. Anumite substanțe psihotrope care fac obiectul reglementărilor internaționale sînt produse clandestin în mai multe țări. Producția ilicită este stimulată și de modul facil în care se pot obține instalațiile și substanțele chimice necesare producerii lor. În categoria sub-

stanțelor psihotrope intră : tranchilizantele ; analgezicele opioide ; excitantele centrale (psihotonice) ; produsele sedativ-hipnotice ș.a.

Pentru o mai bună nuanțare vom reda, în continuare, scurte date despre principalele substanțe psihotrope, insistând mai ales asupra acelor care revin mai frecvent în lucrare.

SUBSTANȚELE TRANCHILIZANTE, numite și neuroplegice sau neuroleptice, au o acțiune deconectantă asupra sistemului nervos central și determină o reducere a stării de tensiune, scad anxietatea, calmează și relaxează. Cele mai răspândite și cunoscute sînt tranchilizantele benzodiazepine, dintre care menționăm :

— *Diazepamul* (seduxen, valium), tranchilizant miorelaxant și anticonvulsivant ;

— *Hidroxizinul*, tranchilizant antihistaminic și slab anti-spastic ;

— *Meprobamatul* (equanil, miltown, pertranquil), tranchilizant miorelaxant, cu efect de durată medie (6 ore) ;

— *Napotonul* (clordiazepoxid, librium), tranchilizant miorelaxant, cu efect prelungit (8—10 ore) ;

— *Oxazepamul* (adumbran, serax), tranchilizant cu proprietăți asemănătoare diazepamului ;

— *Rudotelul* (medazepam, nobrium), tranchilizant, provoacă relaxare psihică, echilibrare afectivă, redare vegetativă și relaxare a musculaturii striate.

Un alt tranchilizant, dar nu benzodiazepinic, este *Cloromazina* (plegomazin, aminazin, largectil, megafen, clordelazin), care exercită o acțiune complexă asupra sistemului nervos vegetativ central și periferic, fiind folosit ca hipnotic, sedativ, anticonvulsivant și antivomitiv.

Din categoria **ANALGEZICELOR OPIOIDE** fac parte :

— *Nexaponul* ;

— *Hidromorfonul* (hydromorphon, diluadid) ;

— *Hidromorfonul-atropin*, asocierea atropinei diminuează unele efecte adverse ;

— *Hidromorfonul-scopolamin*, asocierea scopolaminei (alcaloid înrudit cu atropina, extras din frunzele și semintele mai multor plante solanacee) amplifică efectul sedativ și diminuează unele reacții adverse : greață, vomă, deprimare respiratorie și efectele spastice ;

— *Mialginul* (pethidină, dolantin, meperidia), substituent de sinteză al morfinei, cu potență mai mică și cu durată de acțiune mai scurtă (2 ore), este mai sedativ, deprimă mai puțin respirația, este mai puțin spastic, dependența se dezvoltă relativ lent, dar pericolul este același ca pentru morfină ;

— *Morfina*, analgezic euforizant, cu acțiune intensă care durează 4—6 ore, are proprietăți calmante, liniștește respirația și calmează tusea, stimulează musculatura netedă, crește tonusul musculaturii bronșice, produce mioză (contractie pronunțată a pupilei) ; pericolul de dependență este mare, iar sindromul de abstenență grav ; toxicitatea este crescută la copii, bătrîni, hipotiroidieni, în insuficiența hepatică ;

— *Morfina-atropină* ;

— *Sintalgonul* (methadon, amidon, mecodin), analgezic euforizant de sinteză cu proprietăți asemănătoare morfinei ; se absoarbe mai bine de intestin și are un efect mai durabil (6—8 ore) ; atenuează sindromul de abstenență la morfinomani ; dependența se instalează lent ;

— *Dipidolorul* (piritramid) ;

— *Fentanylul* (sublimat) ;

— *Fortralul* (pentazocin, talwin), analgezic opioid cu efect de 2—4 ore (parenteral 30—50 mg, acțiune analgezică similară cu 10 mg morfină) ; are acțiune sedativă marcată, deprimă respirația mai puțin decît morfina, are acțiune spastică slabă ; dependența este moderată pentru administrarea parenterală și slabă pentru cea orală ; poate declanșa sindromul de abstenență la morfinomani.

Principalele **EXCITANTE CENTRALE**, denumite și substanțe psihotonice, sînt :

— *Benzedrina*, cunoscută sub denumirea de amfetamină, este un produs de sinteză, apropiat ca structură și acțiune de efedrină. A fost obținută pentru prima oară de chimistul român Lazăr Edeleanu (1861—1941). Se prezintă sub formă de pulbere cristalină albă, ușor solubilă în apă, cu gust amar. Este o substanță care excită sistemul nervos simpatic (simpatomimetică) și sistemul nervos central. Este un stimulent psihomotor, micșorează senzația de oboseală, crește activitatea mentală, provoacă o senzație de bine, dozele mari măresc presiunea arterială și relaxează musculatura netedă gastrointestinală, vezicală și uterină, prin acțiune simpatomimetică.

Din punct de vedere farmacologic, amfetaminele sînt asemănătoare cu cocaina, întrucît produc stări de euforie, înlătură

oboseala și senzația de foame. Anumite caracteristici chimice ale amfetaminelor se pot compara cu cele ale adrenalinei sau noradrenalinei.

Unica utilizare generală acceptată a amfetaminelor este cea pentru tratamentul cazurilor destul de rare de narcolepsie¹ sau hiperexcitație la copii.

În ultimul timp, însă, se constată un abuz de amfetamine datorită calităților lor euforice, de combatere a oboselii și a obezității. Dependența de acestea se instalează destul de rapid, după numai câteva săptămâni de folosire sau datorită utilizării în doze greșite. În acest caz apare un sindrom toxic ce se caracterizează prin modificări radicale ale comportamentului, cu halucinații vizuale, auditive sau tactile care pot fi asociate cu stări de panică, agresivitate, apare tendința de a comite acțiuni periculoase. Uneori, este dificil de deosebit psihozele provocate de amfetamine de cele schizofrenice. S-a mai constatat că folosirea amfetaminelor de către cei care conduc autovehicule creează pericole reale de accidente, deoarece există o alternanță marcantă a perioadelor de excitație cu cele de oboseală. Cele mai grave consecințe ale abuzului de amfetamine se produc atunci când acestea sînt asociate cu consumul de sedative și alcool.

— *Cofeina natriu benzoic*, stimulent psihomotor, îndepărtează senzația de oboseală, excită slab centrul vasomotor și respiratori din bulbul rahidian, provoacă vasoconstricție cerebrală, stimulează miocardul, crește secreția gastrică, stimulează slab diureza.

— *Sulfatul de stricnină*, stimulent al sistemului nervos central, crește reflectivitatea medulară, analeptic respirator și circulator.

— *Stricnina*, alcaloid foarte toxic, extras din semințele unei plante tropicale (*Strychnos nux vomica*). În medicină este folosit ca tonic cardiac și respirator (sulfatul de stricnină), iar în agricultură pentru stîrpirea animalelor mici rozătoare (rodenticid). În doze toxice dă contractii și convulsii, cu păstrarea conștiinței. Moartea se produce prin paralizie respiratorie, spasm laringian sau obstrucție bronșică. Doza mortală este de 0,05 grame.

¹ Narcolepsia este o boală a sistemului nervos central, caracterizată prin necesitatea irezistibilă de a dormi.

Între produsele *SEDATIV-HIPNOTICE*, în afară de substanțele benzodiazepine, care au și ele asemenea valențe, menționăm barbituricele, substanțe sintetice rezultate prin condensarea ureii cu acidul malonic. Sînt folosite la prepararea a numeroase medicamente cu acțiune hipnotică, de somn artificial, sedativă, anticonvulsivantă și anestezică (de exemplu: luminal, veronal, ciclobarbitol, epivan etc.). Barbituricele produc foarte frecvent intoxicații, adeseori mortale, prin paralizii respiratorii, edem cerebral sau colaps vascular.

Substanțele sedative provoacă o liniștire a stărilor de excitație psihică sau motorie și o calmare a durerilor. Din acest grup de medicamente fac parte: bromul, opiul, beladona, sedonalul, pasifloralul, valeriana. Folosirea excesivă a sedativelor și hipnoticelor duce la intoxicații cronice grave.

Un produs cu puternice efecte hipnotice ce face obiectul unui intens trafic ilicit îl reprezintă methaqualonum, cunoscut și sub numele de dormutil, melesedin, motolon, spasmipront, revonal, mecloqualon.

Efectul hipnotic al preparatului methaqualonum se aseamănă cu cel al barbituricelor. Produce somn la doze mai mici decît ciclobarbitolul, iar durata este intermediară între ciclo și fenobarbitol. Are și acțiune anticonvulsivantă, antitusivă, antihistaminică, anestezică locală, antispastică. La doze mari acționează ca deprimant medular, fiind deci relaxant muscular, cu acțiune centrală. Nu are efect analgezic propriu, dar potențează alte analgezice. Are toxicitate redusă. Se administrează pe cale bucală (100—200 mg, seara), fiind utilizat mai ales în caz de intoleranță la barbiturice.

În prezent, în lume se desfășoară o luptă acerbă împotriva drogurilor, la care participă majoritatea statelor. Împreună cu O.N.U., cu organele și instituțiile sale specializate, chemate să acționeze pentru mobilizarea statelor la distrugerea bazei materiale și averilor concernelor de traficanți, un rol important îl are organizația internațională Interpol, care, an de an, inițiază acțiuni și sprijină efectiv lupta împotriva traficantilor internaționali de droguri. Unele state, cum sînt S.U.A. și Italia, în ultima perioadă de timp, au dat lovituri deosebit de puternice organizațiilor criminale care finanțau și organizau traficul de droguri, atît prin descoperirea și arestarea capilor acestora, cît mai ales prin confiscarea unor uriașe sume de bani.

Vom prezenta în continuare situația din diferite țări ale lumii în domeniul culturilor ilicite și traficantilor de stupefianți, al toxicomaniei, tratamentului și resocializării toxicomanilor, precum și unele date asupra acțiunilor organelor polițienești împotriva traficantilor și a cadrului juridic în materie de droguri.

În *Thailanda*, după date din surse O.N.U., în ultimii ani, îndeosebi în 1981 și 1982, a crescut sensibil producția ilicită de droguri, determinată de extinderea suprafețelor însămînțate cu mac în condiții climatice favorizante și creșterea constantă a prețurilor la opiu. Se estimează că în țară există circa 5 000 ha cu culturi ilicite de mac, în această activitate fiind implicate aproximativ 300 000 de persoane. De cultura macului, în mod ilicit, se ocupă locuitorii a circa 700—800 de comunități rurale, dintre care peste 60% sînt cele din zona „Triunghiului de aur”. Se apreciază că în așezările rurale aproximativ 75% dintre bărbați (între 20—80 de ani) fumează opiu.

Acest obicei străvechi este considerat în *Thailanda* la fel de lipsit de importanță ca și consumul a două trei halbe de bere pe zi sau a unui kilogram sau două de vin în țările Europei occidentale. Provincia cea mai afectată este Chang-Mai.

În timp ce numărul consumatorilor de opiu este greu de stabilit, în țară există peste 500 000 de heroinomani la o populație de aproape 50 milioane de locuitori.

În anul 1959, în *Thailanda* a fost interzisă folosirea opiuului și a altor stupefianți. Cu toate că de atunci se aplică pedepse grele pentru încălcarea legii drogurilor, culturile ilicite, consumul și traficul nu au scăzut prea mult. Adeseori, traficanții sînt condamnați la 15—25 ani de detenție, după o regulă juridică sui-generis: un an de închisoare pentru fiecare gram de stupefiant deținut ilegal.

Față de aceste măsuri drastice, traficanții au apelat, nu de puține ori, pentru mascarea activității lor ilicite, la forme, mijloace și metode adeseori lipsite de cel mai elementar umanism. Așa, de exemplu, în aprilie 1979, poliția thailandeză a arestat un grup de contrabandiști în sudul țării, care, pozînd în oameni îndoliați, greu loviți de viață, încercau să scoată din *Thailanda* cadavrul unui copil ce încă nu se răcise, în stomacul căruia fusese disimulată o mare cantitate de heroină. Poliția n-a putut stabili dacă corpul copilului n-a avut doar menirea de a masca transportul ilicit de heroină.

Între organele de stat thailandeze și traficanții locali de droguri se desfășoară uneori un adevărat război. Astfel, la sfîrșitul anului 1981, presa internațională a relatat că între bandele înarmate ale cunoscutului „rege al opiuului” din *Thailanda*, Khun Sa, și unități ale poliției și armatei thailandeze a avut loc o nouă bătălie ce a durat două zile, în care forțele guvernamentale au folosit armament greu și blindate, precum și avioane și elicoptere. Bătălia s-a desfășurat la 400 de mile nord de Bangkok, lângă frontiera cu Birmania, unde a fost interceptat un convoi format din membrii bandei de traficanți de opiacee condus de Khun Sa. După bătălie, poliția thailandeză a confiscat 10 kg de heroină, arme automate, carabine, lansatoare de grenade, aparținînd „armatei” particulare a lui Khun Sa, căpetenia reușind să se sustragă arestării. Operațiunea s-a soldat cu 17 morți și 40 de răniți din rîndul forțelor guvernamentale.

În anul 1982, recolta de opiu în „Triunghiul de aur” a fost excepțională, fiind estimată la 700 tone. Pentru prima oară după mulți ani s-a ajuns la o scădere a prețului de vin-

zare (la toxicomani) a morfinei și heroinei, îndeosebi în S.U.A. și Europa occidentală.

La 6 decembrie 1982, „Scinteia tineretului”, reluând o știre transmisă de agenția „Reuter”, a relatat că, în urma unei confruntări pe o plajă din sud-estul Bangkok-ului între poliție și 7 traficanți, a fost capturată cantitatea de 84 kg heroină. Cu această ocazie, un traficant a fost ucis, 5 au fost arestați, iar un altul a reușit să scape.

Tot în anul 1982, pe aeroportul din Bangkok a fost reținut un cetățean italian în valiza căruia s-au descoperit 13,6 kg heroină pură, cea mai mare cantitate găsită asupra unui singur traficant, în ultimii 10 ani, în Thailanda, iar în martie 1984 organele antidrog thailandeze au capturat într-o singură operațiune cantitatea de 265 kg heroină, cea mai mare din istoria luptei împotriva contrabandiștilor din această țară.

De altfel, în anul 1982 în Thailanda au fost confiscate 15 000 kg de droguri (opiu, morfină, heroină și substanțe psihotrope) vehiculate în tranzit ilicit. În același an au fost arestate 26 857 persoane care au comis infracțiuni legate de droguri și au fost puse pe rol 24 604 procese pentru aceleași motive.

Abuzul de heroină, adesea asociat cu diazepam, ridică grave probleme pentru guvernul thailandez. Eforturile pentru tratarea și resocializarea toxicomanilor au fost preluate de Institutul de cercetări sanitare din cadrul Universității „Chulalongkorn”. Salariații din cadrul municipalităților au fost angajați direct într-un program pe termen lung de supraveghere medico-socială și post-cură a toxicomanilor.

Cu toate că programul de înlocuire a culturilor de mac se aplică de peste un deceniu, producția ilicită de opiu a urmat în Thailanda o linie ascendentă. Subliniind importanța ce se acordă acestui program, guvernul l-a inclus în planul cincinal (1982—1986) de dezvoltare economică și socială a Thailandeii.¹ S-au înregistrat și reușite spectaculoase. Spre exemplu, la culturile de cafea, au fost realizate venituri de până la 3 500 dolari de pe aceeași suprafață de pe care la mac s-au obținut doar 1 000 dolari.

Thailanda realizează și o vastă cooperare regională, împreună cu alte state, pentru reprimarea traficului de stupefianți. Se afirmă că în această țară își desfășoară activitatea cei

¹ Raport de l'Organe international de controle des stupéfiants pour 1981, Ed. Nations Unies, New York, 1981.

mai mulți reprezentanți ai unor servicii străine de represiune a traficului de stupefianți.

În *Malayezia* se observă o intensificare a eforturilor din partea guvernului pentru combaterea traficului ilicit de droguri. Aceasta i-a determinat pe unii traficanți să nu mai folosească Malayezia ca punct de tranzit. Noile legi adoptate prevăd pedepse aspre pentru traficanții de droguri și întărirea supravegherii toxicomanilor.

Tribunalele malayeziene pronunță sentințe de condamnare la închisoare pe termen de minimum 3 ani împotriva acelor care posedă doar 5 grame de heroină sau morfină și condamnă la moarte pe cei care dețin mai mult de 100 grame de heroină sau morfină. Noua legislație — în vigoare din 1981 — nu permite eliberarea pe cauțiune a delincvenților la legea narcoticelor.

Au fost sporite efectivele serviciilor de represiune și s-a pus la punct o rețea modernă și eficientă de telecomunicații, cu sprijinul O.N.U. Ca răspuns la apelul lansat de guvernul thailandez, Malayezia a interzis tranzitul anhidridei acetice, fără de care producerea heroinei nu este posibilă.

Cu toate măsurile luate, heroina continuă să fie produsă și folosită masiv de toxicomani, iar abuzul crescând de substanțe psihotrope agravează situația.

Guvernul a creat 17 centre de depistare și 6 de dezintoxicare și de resocializare a toxicomanilor, cu o capacitate de aproape 600 de locuri pe serie, cu o durată de tratament între 6 și 24 de luni. Este firesc să apară astfel de preocupări într-o țară unde stupefianțele sînt consumate de foarte multe persoane, inclusiv de adolescenți și copii.

Dintr-un studiu¹ efectuat de Universitatea de Științe din Panang, cu sprijinul O.N.U., privind toxicomania în rîndul copiilor de 12—16 ani au rezultat date zguduitoare :

— consumul de cannabis (eșantion de 446 copii) : 2,7% sînt consumatori permanenți, iar 25,6% folosesc ocazional acest drog. Din cei ce se droghează : 46,4% l-au folosit de 1—2 ori ; 18,2% de 10 ori ; 9,4% de 10—50 ori ; 4,5% de 51—100 ori ; 2,5% nu au putut preciza de cîte ori ;

¹ V. Navartnam, L. B. Aun și C. P. Spencer, *Étendue et formes de l'abus de drogues parmi des enfants en Malaisie*, „Bulletin des stupéfiants”, vol. XXXI, nr. 3 et 4, juillet-décembre 1979, Ed. Nations Unies.

— consumul de morfină și opiu (eșantion de 538 copii): 33,1% au declarat că sînt consumatori inveterați; 28,1% consumatori moderați; 38,8% consumatori ocazionali;

— la heroină (eșantion de 593 copii), situația este la fel de sumbră: 29,8% sînt consumatori inveterați; 27,3% sînt consumatori moderați; 42,8% consumatori ocazionali.

Între factorii determinanți ai consumului de droguri de către copii, în studiul respectiv s-au menționat:

- lipsa măsurilor de educație din partea părinților;
- inexistența terenurilor de joacă în marile orașe și a unor programe recreative pentru petrecerea timpului liber;
- ușurința cu care se pot procura drogurile;
- lipsa afecțiunii și a sentimentului de prietenie la factorii educaționali;
- influența mediului;
- aparențele unei stări de binefacere (este vorba de efectele euforice);
- credința că astfel se pot elibera de tensiunile nervoase și stările emoționale.

În perioada 19—30 mai 1981, a avut loc la Kuala Kubu Bharu, în Malaezia, un seminar internațional organizat de Poliția regală malaeziană, cu care prilej a fost dezbătută problema abuzului de droguri în această țară. Au participat ca invitați reprezentanți ai Diviziei de stupefiante a O.N.U., specialiști ai O.I.P.C. Interpol și delegați din Australia, S.U.A., Hong Kong, Marea Britanie și din țara gazdă. S-a urmărit lansarea unei noi campanii de luptă contra traficantilor internaționali de droguri și a legăturilor acestora din țară. În cadrul reuniunii s-a subliniat că „în Malaezia abuzul de droguri se propagă cu viteza și caracteristicile unei epidemii, nelăsînd individului fără experiență nici timpul și nici posibilitatea de a opune o rezistență naturală”.

Pornind de la unele regiuni ale Birmaniei, Laosului și Thailandeii — unde recolta de mac în anul 1981 a fost estimată ca „extrem de excedentară” — heroina ajunge în Malaezia în cantități nelimitate. Au fost semnalate laboratoare clandestine pentru producerea heroinei în zonele de graniță cu Thailanda, țară cu care Malaezia are o frontieră comună de 320 km.

Între anii 1970—1980, în Malaezia au fost înregistrați 55 395 de narcomani (în principal, consumatori de heroină); 44% aveau vîrsta sub 34 ani, 46% sub 24 de ani, iar 10% sub 19 ani. În anul 1983 numărul a crescut la 70 000, dintre care marea majoritate sînt tineri.

În anii 1982—1983, autoritățile malaeziene au intensificat acțiunile împotriva traficantilor de stupefiante. Operațiunile polițienești întreprinse s-au soldat cu arestarea a aproximativ 7 000 de delincvenți ce se ocupau cu traficul de droguri, precum și cu confiscarea a peste 300 kg de opiacee.

Reprezentanții Malaeziei la sesiunile Comisiei pentru stupefiante a Națiunilor Unite au declarat: „Autoritățile malaeziene apreciază că problema abuzului de droguri are consecințe nefaste, grave, asupra dezvoltării sociale, progresului economic și securității naționale a țării”.

Se preconizează ca aplicarea programului de dezintoxicare obligatorie a narcomanilor să fie încredințată în viitor Serviciului închisorilor din Malaezia.

Birmania. Organismele de specialitate ale O.N.U. estimează că „mai mult de jumătate din macul recoltat ilicit în Asia orientală și Asia de sud-est provine din zona de nord-est a Birmaniei”, din sectorul Chan, situat la est de fluviul Salwen, unde grupurile de traficantii sînt cele mai active.¹ Contrabanda de stupefiante se realizează, în principal, la frontiera birmano-thailandeză. Alte itinerare ale contrabandiștilor trec prin zona centrală sau în partea de sud-est. De asemenea, traficul de opiacee se efectuează prin Thailanda, dar s-au semnalat și cazuri de trafic cu vaporul avînd ca destinație porturile din Malaezia.

Abuzul de heroină a început să se răspîndească odată cu anul 1970, îndeosebi în rîndul tineretului de la orașe, inclusiv al studenților. La finele anului 1982 erau înregistrați 38 000 de toxicomani, din care 30 000 opiomani și 8 000 heroinomani.

O lege adoptată în Birmania, în anul 1977, prevede înregistrarea și tratamentul obligatoriu al tuturor persoanelor care se droghează.²

În timpul lucrărilor celui de-al 51-lea Congres internațional al Interpol, care și-a desfășurat lucrările la Torremolinos (Spania), în octombrie 1982, un interes deosebit a stîrnit un raport guvernamental dat publicității la Rangoon, capitala Birmaniei, în care se arăta că, numai în primele 6 luni ale anului 1982, brigăzile speciale antidrog din această țară au con-

¹ Raport de l'Organe international de controle des stupéfiants pour 1981, Ed. Nations Unies, New York, 1981.

² Raport de l'Organe international de controle des stupéfiants pour 1983, Ed. Nations Unies, New York, 1983.

fiscat 1,5 tone opiu și 17 kg heroină. În cadrul operațiunilor de combatere a proliferării traficului de opiacee, unitățile poliției și armatei au distrus 4 458 de plantații de mac situate îndeosebi în zone muntoase greu accesibile.¹

În cursul anului agricol 1982—1983, guvernul a dispus distrugerea a încă 3 200 ha de culturi ilicite de mac, a ordonat sancțiuni administrative asupra comunităților implicate în această activitate și a confiscat o mare cantitate de opiu.²

În *Pakistan*, consumul de opiacee și substanțe psihotrope continuă să facă ravagii. Producția masivă de opiu în *Pakistan* este de dată relativ recentă, ea debutând la cotele de azi după anul 1947, cînd țara și-a proclamat oficial independența.

Intrucît legea islamică interzice cultura macului, cultivatorii s-au depărtat tot mai mult de centrele administrative, în zone cît mai retrase. Aceasta a făcut ca, în pofida interdicțiilor legale, culturile de mac să se extindă an de an, iar toxicomania cu opiacee să sporească necontenit.

Într-un studiu³ întocmit de doi profesori de la Colegiul Medical „Khybar” din Peshawar — *Pakistan* sînt dezvăluite cifre edificatoare ce demonstrează gravitatea abuzului de droguri în provincia Peshawar (care înglobează 11 districte agricole). În restul țării există culturi de mac fără prea mare importanță. Se arată că în provincia Peshawar, în unele sate, masive culturi de mac substituie practic toate celelalte culturi agricole, deoarece veniturile realizate de cultivatori din comercializarea opiumului sînt mult superioare celor ce se obțin în urma cultivării terenurilor respective cu grâu.

Opiomania în această provincie este un fenomen curent la persoanele de vîrstă medie (părinți), precum și la copii. Opiul este fumat ori masticat. Totodată, opiul este administrat, în formă brută, în amestec cu miere, ceai, lapte matern (în alimentația sugarilor), în laptele de vacă sau chiar diluat cu apă. Unii părinți dau copiilor o soluție obținută din fierberea capsulelor de mac. Intrucît prețul de 2 dolari per gram de opiu brut este considerat extrem de ridicat de către populația

¹ „Scînteia” din 14 octombrie 1982.

² *Raport de l'Organe international de controle des stupéfiants pour 1983*, Ed. Nations Unies, New York, 1983.

³ M. Imran și T. B. Uppal, *Administration d'opium aux enfants en bas age dans la région de Peshawar*, „Bulletin des stupéfiants”, vol. XXXI, nr. 3 et. 4, juillet-décembre 1979, Ed. Nations Unies.

săracă din această provincie, fierberea capsulelor de mac s-a transformat într-o practică curentă la oamenii lipsiți de posibilități materiale. Gravitatea deosebită a consumului de infuzii din capsulele de mac rezultă din aceea că, sub această formă, este aproape imposibil de determinat doza periculoasă, mortală. Așa se explică, cîteodată, mortalitatea infantilă destul de ridicată în această provincie.

Există aici o altă practică extrem de periculoasă, respectiv administrarea de opiu la copii foarte mici, urmărindu-se „calmarea” lor (în fapt, anestezierea lor totală pe perioade lungi), pentru ca părinții să-și poată desfășura activitățile cotidiene, la munca cîmpului sau în alte domenii, fără a mai fi obligați să-i supravegheze îndeaproape.

Cultura ilicită de mac și producția de opiu s-au extins și în provincia de nord-vest, în regiunile tribale, inclusiv în regiunea Buner, unde se află în curs de realizare un proiect-pilot de eliminare a culturilor de *Papaver somniferum* și de reducere a numărului de toxicomani. Deși se afirmă că, în anul 1981, volumul producției ilicite a scăzut de la fantastica cifră de 800 tone la numai 100 de tone, în *Pakistan* există mari cantități ilicite de opiacee. Faptul că, în această țară, se consumă opiu în mod aproape tradițional rezultă și din aceea că s-a trecut la producerea pe scară largă de comprimate cu sulfat de morfină care sînt folosite de toxicomani. Autoritățile sînt îngrijorate de apariția pe piața ilicită din *Pakistan* a unui trafic intens. Orașul Karachi s-a transformat într-un punct de tranzit a opiaceelor de contrabandă avînd ca destinație țări din Africa și Extremul Orient.

La 3 martie 1980, „Informația Bucureștiului”, într-o scurtă notiță, arăta că vameșii pakistanezi au descoperit 421 kg de heroină pură disimulată în rezervorul unui autocamion-cisternă. Era cea mai mare cantitate din acest drog confiscată pînă atunci într-o singură operațiune în întreaga lume.

După cum relatează „România liberă” din 25 decembrie 1982, autoritățile de resort pakistaneze au capturat, la 23 decembrie 1982, o încărcătură de 396 kg heroină pură, după ce au interceptat un autocamion ce se îndrepta pe șosea spre Warsak, la puțină vreme după ce acesta intrase în *Pakistan*. Ocupanții autocamionului au deschis focul, dar poliția pakistaneză a ripostat și a reușit să imobilizeze autovehiculul, trăgînd în pneuri. Toți contrabandiștii au izbutit să se sustragă arestării, fugind la bordul unui automobil ce însoțea transportul.

Acțiunea organelor pakistaneze a fost facilitată de o semnalare din care reieșea că o importantă cantitate de heroină, fabricată într-un laborator clandestin, va fi trecută peste frontiera Pakistanului pentru a fi apoi livrată în alte țări.

În cursul anului 1982, autoritățile pakistaneze au confiscat 1 486 kg de heroină, cantitate dublă față de cea descoperită la traficanți în anul 1981.

Ținând seama de numărul ridicat de toxicomani (în practică nu există date statistice la nivel central), guvernul a înființat un număr de instituții pentru tratament și resocializare și se preocupă de extinderea acestora. A fost constituit un organ central imputernicit să coordoneze politica guvernului în materie de stupefiante, numit „Organul pakistanez pentru controlul stupefiantelor”.

În urma unui sondaj efectuat în rîndul unor toxicomani în orașul Rawalpindi (pe 90 de subiecți) și într-o zonă rurală învecinată (pe 28 de subiecți), au rezultat date semnificative privind motivația, efectele și cantitatea consumului de opiu. Situația se prezintă astfel :

Cauzele consumului de opiu	la oraș %	la sat %
— Cauze medicale (eliminarea durerilor, combaterea tusei, vindecarea dezinteriei)	44	22
— Curiozitate	21	22
— Influența mediului social	11	48
— Motivații legate de sexualitate	10	4
— Combaterea stresului, eliminarea necazurilor	9	—
— Stimulent psihomotor, reducerea stării de oboseală	3	—
— Alte cauze	2	4
Efectele imediate ale consumului de opiu		
— Înlătură afecțiunile invocate	24	11
— Sporește capacitatea de muncă	24	7
— Provoacă euforie, plăcere, liniște	34	82
— Diminuează stresul	9	—
— Sporește apetența sexuală	9	—
Simptome în cazul renunțării		
— Severe	59	100
— Minore	41	—

Efecte pe termen lung

— Nocive asupra stării de sănătate în general	76	82
— Reduce capacitatea de muncă	24	18

Consum mediu zilnic

— La oraș — 0,09 g
— La sat — 11 g

Modalitatea preferată de consum

— La oraș — prin îngurgitare
— La sat — prin fumare.

Surprinde în mod cu totul deosebit cantitatea enormă de opiu cu care se droghează zilnic toxicomanii de la sate. Dar, pe undeva, consumul chiar la asemenea cote este de înțeles, dacă se are în vedere că, pînă nu demult, în Pakistan existau magazine autorizate să vîndă opiu.

Cu sprijinul O.N.U., respectiv al Fondului Națiunilor Unite de Luptă Împotriva Traficului de Droguri (F.N.U.L.A.D.), s-a trecut la înlocuirea culturilor de mac cu culturi alternative (păioase, legume, cafea). În această campanie au fost angajate circa 215 000 persoane din comunitățile rurale și tribale. De remarcat că nu s-a preconizat suprimarea totală a culturilor de mac, ci cultivarea lui concomitent cu grâu sau legume.

Și în Nepal, considerat mult timp „paradisul drogurilor”, s-a trecut la stăvilirea consumului și traficului de stupefiante. La aceasta o importantă contribuție a avut-o adoptarea unei noi legislații penale, intrată în vigoare la 5 septembrie 1976, prin care se interzice producerea, transportul, traficul și consumul de stupefiante. Se admit, totuși, prelucrarea, comercializarea și utilizarea unor cantități limitate de droguri „ușoare” în scopuri medicale, cu aprobarea autorităților de resort.

Opinia publică din această țară a salutat noile măsuri legislative, menite să pună capăt toxicomaniei care se desfășura nestingherită și neîngrădită. Astfel, pe strada Freak din Katmandu, capitala țării, adevărat paradis al toxicomanilor, în peste 100 de restaurante, localuri și prăvălii stupefiantele se comercializau liber. În localuri ca „Orl hungry eye — Restau-

rant", „Don't pas me by" sau „Cock crows — Restaurant" hașişul se servea în preparate culinare împreună cu alune, în amestec cu lapte sau chiar în chifteluțe. Nu este de mirare că această stradă era frecventată de toxicomani din toată lumea, îndeosebi așa-numiții „hippy". Numai pe această stradă cifra de afaceri din comerțul cu droguri se ridică, înainte de septembrie 1976, la suma de 1 600 000 dolari S.U.A., aproximativ o cincime din încasările totale de pe urma turismului.¹

Potrivit surselor O.N.U., culturile de cannabis abundă în toată zona de vest a țării. Pe piața locală se poate și acum procura o gamă variată de droguri, în special substanțe psihotrope. Abuzul de stupefiante, în special heroină, se menține la cote destul de ridicate. Măsurile de tratament și resocializare a toxicomanilor sînt timide și lipsite de eficiență.

Traficanții continuă să profite din plin de lipsa unor măsuri mai energice din partea autorităților locale, aceasta observîndu-se cel mai bine la aeroportul din Katmandu, unde controlul este nesatisfăcător, lucru ce încurajează pe contrabandiști.²

India, situată între două regiuni cu însemnată producție ilicită de opiacee (Asia de sud-est și Orientul Apropiat și Mijlociu), deține o poziție geografică importantă în ansamblul criminalității legate de droguri și joacă un rol extrem de activ în producția mondială ilicită de opiu.

În anul 1981 au apărut primele semnalări că India servește ca punct de tranzit pentru traficul ilicit de stupefiante. Pînă la acea dată parveniseră știri potrivit cărora în această țară se desfășoară doar un trafic neînsemnat de droguri. Aceste informații s-au confirmat și, ca urmare, organele anti-drog au confiscat 9 kg de heroină în 1981, 29 kg în 1982 și 92 kg în 1983. În alte 50 de cazuri de contrabandă s-a încercat tranzitarea prin orașele Bombay și New Delhi a 123 kg de heroină destinată Europei occidentale. Potrivit unor informații recente, heroina produsă în India în laboratoarele clandestine urma să ia tot calea Europei occidentale. Autoritățile indiene au depistat și dezafectat aceste laboratoare.

¹ „Der Spiegel", nr. 49 din 29 noiembrie 1976.

² *Raport de l'Organe international de controle des stupéfiants pour 1983*, Ed. Nations Unies, New York, 1983.

Importante cantități de methaqualonum (trimis ilicit din India) au fost semnalate în Africa de Sud, în statele din Golful Persic și în Mauritius.

O practică întîlnită frecvent în India este consumul clandestin de derivate din cannabis, atît în rîndul populației cu venituri moderate (care nu are suficientă hrană, găsind refugiul în consumul de stupefiante), cît și în rîndul tinerilor din zonele urbane cu posibilități materiale ridicate.

Substanțele psihotrope, îndeosebi methaqualonum și barbituricele, sînt consumate în abuz, ceea ce ridică serioase probleme și riscuri pentru generația actuală și viitoare.

În India se aplică, în mod tradițional, măsuri eficiente de combatere a toxicomaniei, de tratare a victimelor abuzului de droguri și de represiune a traficului ilicit de stupefiante.

În Sri-Lanka s-a semnalat creșterea vertiginoasă a traficului cu cannabis, intensificarea activităților bandelor organizate de traficanți și a producătorilor de materii prime pentru stupefiante, precum și sporirea cantităților de opiu aduse din alte țări din zonă.

În același timp, experți ai O.N.U. au semnalat că în această țară există „culturi ilicite considerabile de cannabis", iar drogurile produse sînt consumate „de o manieră abuzivă".

Ca urmare, autoritățile locale au declanșat o campanie hotărîtă de luptă pentru :

- interzicerea și distrugerea culturilor clandestine de cannabis;
- instituirea unui serviciu antidrog specializat;
- elaborarea unei legi care prevede pedepse aspre pentru toxicomani și traficanți;
- înființarea de centre pentru vindecarea toxicomanilor.

Japonia. În această țară consumul de droguri are o tradiție îndelungată, fenomenul intensificîndu-se după cel de-al doilea război mondial prin apariția substanțelor psihotrope și este, posibil, legat și de prezența militarilor americani în Japonia. După cît se pare, „boala americană" s-a transmis nu numai în Europa occidentală, ci și în „Țara soarelui răsare". Cel mai mult au „prins" drogurile sintetice, îndeosebi stimulantele reprezentate de amfetamine. După mai bine de un deceniu de eforturi susținute, autoritățile nipone au reușit să reducă la cote scăzute furia toxicomaniei. A urmat o perioadă

de acalmie, pentru ca patima consumului de droguri să reizbucnească în jurul anilor '70 cu o furie ce a surprins opinia publică. Și de data aceasta tot amfetaminele și metaamfetaminele erau principalele droguri consumate în abuz, practica fiind răspândită mai ales în rândul tinerilor, atât din așezările urbane, cât și din cele rurale.¹ Replica organelor de stat nipone ce a urmat nu a reușit, de data aceasta, să favorizeze eradicarea fenomenului. Se afirmă că responsabilitatea acestei stări revine gangsterilor perfidei mafii japoneze din gruparea „Yakuza”, puternic implicată în traficul de droguri, de pe urma căruia obține câștiguri enorme. Agenția iugoslavă „Taniug” a comunicat, la sfârșitul anului 1983, că un singur drajeu de amfetamină de 0,03 grame se vinde în Japonia cu nu mai puțin de 43 de dolari.

Pentru a face față situației, guvernul a luat măsuri mai severe de represiune și a înființat un organism special de prevenire și combatere a consumului și traficului de droguri.

Potrivit lui Noboru Kawamoto, expert japonez în probleme de droguri, numărul consumatorilor de droguri se ridică în Japonia la circa 600 000.²

În Australia și Noua Zeelandă abuzul de droguri face în continuare numeroase victime, constatându-se și aici o tendință generală de politoxicomanie.

Vom insista ceva mai mult asupra abuzului de stupefiante în Australia, deoarece el are uneori o anumită specificitate, iar alteleori un caracter de generalizare, fiind valabil și pentru alte țări din regiune, ca și pentru întreaga zonă occidentală.

Specialistul american Alfred W. McCoy a studiat acest fenomen la fața locului, stabilindu-se temporar în Australia. El și-a publicat concluziile la care a ajuns în trei lucrări de specialitate. Potrivit opiniilor acestuia, sintetizate de publicația vest-germană „Der Spiegel”, abuzul de droguri are în Australia o vechime de peste 100 de ani. În jurul anului 1910 Australia, în pofida populației relativ reduse, era „cel mai mare importator de produse farmaceutice britanice”, iar în

¹ Raport de l'Organe international de controle des stupéfiants pour 1983, Ed. Nations Unies, New York, 1983.

² Articolul Japonezii și drogurile, în „Informația Bucureștiului” din 14 noiembrie 1983.

anul 1936 avea „cel mai crescut consum legal de substanțe psihotrope și stupefiante din lumea occidentală” (consumul pe cap de locuitor la Antipozi era dublu la cocaină și triplu la heroină în comparație cu Marea Britanie).

Aceeași situație se manifestă și la produsele farmaceutice în general; începând din ultimul deceniu al secolului trecut și pînă în zilele noastre, Australia deține locul întâi în lume la consumul de preparate farmaceutice produse de firmele cele mai mari. De exemplu, în anul 1971, o comisie senatorială a stabilit că Australia consumă anual 980 000 kg de aspirină, ceea ce reprezintă 270 de tablete pe cap de locuitor, de 3 ori mai mult ca în Anglia. În anii 1976 și 1977 au fost prescrise substanțe psihotrope puternice (tranchilizante, sedative, antidepresive) pe 10 782 000 de rețete medicale, aproape cîte una pentru fiecare adult australian. Dintr-un sondaj efectuat în anul 1971 la Sydney, într-o suburbie, a rezultat că 24% dintre femei și 10% dintre bărbați, în vîrstă de 14—65 ani, consumau cu regularitate produse psihotrope.

Din studierea documentelor consultate a reieșit că abuzul de stupefiante în Australia are următoarele cauze:

a) Campania publicitară exagerată ce se face medicamentelor pe bază de cocaină, morfină și heroină. Între anii 1890—1920, reclamele pentru droguri dețineau supremația absolută în presa scrisă din Australia, uneori comercianții de droguri dispunînd de mai mult de o treime din spațiul unor publicații.

Datorită reclamelor deșănțate, firmele legate de producția de băuturi spirtoase și stupefiante au reușit să influențeze populația în aprecierea bunăstării și înfățișării exterioare de om sănătos în raport de consumul de droguri și alcool.

b) Neajunsurile de ordin legislativ existente în comerțul cu produse farmaceutice și stupefiante, ca și în industria medicamentelor. Astfel, multă vreme, fiecare farmacist avea dreptul să prescrie rețete, în condițiile în care numărul acestora era cel mai ridicat din lume (în anul 1893, la Sydney, își profesa meseria cîte un farmacist la 1 700 de locuitori). Între anii 1905—1910 au fost corectate unele deficiențe existente în comerțul cu medicamente, dar problema toxicomaniei a rămas la fel de gravă, deoarece deja se formase un nucleu de consumatori permanenți de droguri. Consumatorii obișnuiți de cocaină, morfină și heroină își puteau rezolva necesitățile neîngrădit, găsind asemenea produse aproape în oricare farmacie din Australia. În statul New South Wales și în alte

cîteva regiuni, farmaciștii au luptat cu încăpăținare, pînă în anul 1920, pentru menținerea dreptului de a vinde liber orice fel de narcotic, numai pe baza propriilor lor aprecieri.

Chiar și după interzicerea dreptului de a se prescrie rețete de către farmaciști, consumul de stupefiante nu s-a diminuat, ba chiar a sporit, deoarece comerțul cu aceste substanțe a fost preluat sub control de traficanți și tot soiul de aventurieri.

La fel de serioasă, dacă nu și mai gravă, s-a prezentat situația în domeniul producției de medicamente. Au fost fabricate și puse în vânzare, fără un control prealabil riguros, medicamente pe bază de morfină, heroină și cocaină.

În acest sens, putem menționa produsele: „Dr. William's Pink Pills for Pale People“, un preparat canadian, conținând arsenic; „Bonington's Irish Moos“, un produs australian pe bază de morfină și care era recomandat „cu căldură“ pentru vindecarea afecțiunilor căilor respiratorii la sugari și copii. La sfîrșitul secolului al XIX-lea, pînă și magazinele de produse zaharoase din Sydney au pus în vânzare bomboane cu adaos de morfină, care erau recomandate pentru copii. În anul 1894, fabricanții locali de produse farmaceutice au declanșat o scandalosă campanie publicitară în presa din Melbourne pentru preparatele „Dr. Tyson's Vegetable Cura for Drunkenness“ și „Dr. Keelsy's Biochloride of Gold Cure“. După ce unul din primii consumatori ai acestor produse a decedat, oficiul farmaceutic local a analizat compoziția celor două „medicamente“ și a constatat că cel de-al doilea conținea cocaină, iar primul o doză mortală de stricnină. Producătorii au dispărut din țară, pentru a se sustrage urmării penale.

Cînd, spre sfîrșitul deceniului al II-lea al secolului nostru, a devenit limpede că industria farmaceutică a pierdut disputa cu organizațiile de contrabandiști pentru deținerea controlului asupra vânzării de „narcotice naturale“, s-a trecut la intensificarea cercetărilor în vederea obținerii de „droguri de substituție“. Așa au apărut în comerț amfetaminele, barbituricele și alte produse obținute prin sinteză, cărora li s-a făcut, încă de la început, o reclamă la fel de insidioasă. Deși unele produse au fost retrase de pe piață cînd s-a constatat că produceau efecte secundare negative, altele le luau locul imediat. De aceea, A. W. McCoy conchide: „Credința australienilor că utilizarea abuzivă de tot felul de produse medicamentoase le

îmbunătățește starea de sănătate sau chiar le ridică nivelul de viață nu mai poate fi combătută cu nimic“.

c) O altă cauză a abuzului de stupefiante, în special de opiacee, își are originea în participarea Australiei la primul război mondial. Cu o ușurință condamabilă, se distribuia morfină soldaților din tranșee pentru eliminarea stărilor depresive, ca să nu mai vorbim de administrarea subcutanată a acestui drog soldaților răniți. În aceste condiții, nu este de mirare că, odată cu întoarcerea soldaților de pe front, s-a înregistrat un val sporit de morfinomanie și apoi de heroinomanie în Australia. În ianuarie 1978 s-a relevat oficial că în țara de la Antipozi existau 30 000—40 000 de heroinomani.

În această țară mai sînt folosite droguri halucinogene (L.S.D., mescalină, psihocibină), cantități însemnate de morfină și cocaină, precum și substanțe psihotrope (barbiturice, amfetamine, metadonă, methaqualonum). În ultimii 20 de ani, în Australia s-a înregistrat un masiv abuz de fenciclidină (medicament de uz veterinar). Datorită intoxicațiilor grave cu această substanță, s-au înregistrat 91 de decese în 1955, 710 în 1975 și 501 în 1985.

Dintr-un studiu întocmit în 1978 de către Universitatea din Adelaide — Australia, reiese că, în această țară, cel mai răspîndit drog este marijuana. Se estimează că între 8—10% din populația țării se droghează cu regularitate (cel puțin o dată pe săptămînă), că aproximativ 50% din tinerii între 15—25 ani au încercat cel puțin o priză (mulți din simplă curiozitate) și că circa 25% din populația țării între 15—25 ani au folosit marijuana de mai multe ori și continuă să facă și în prezent acest lucru. Din studiul sus-citat mai rezultă că:

- cel puțin 52% din totalul populației au consumat stupefiante din cocaină drept stimulente, sedative, analgezice;
- există o grupare a consumatorilor de droguri în jurul vîrstei de 18—30 de ani;
- consumul cel mai ridicat se înregistrează între 18—24 de ani (dintre care 45% bărbați și 55% femei);
- în anul 1973, circa 15% din tineretul australian dorea ca marijuana să se desfacă liber în comerț, proporția acestora crescînd pînă la 23% în anul 1977;
- dintre toxicomani, numai 4% depășesc vîrsta de 35 de ani.

În Australia, în anul 1976, numai în provincia Noua Galie de Sud s-au înregistrat 79 de decese ca urmare a abuzului de stupefiante.

Afganistan. Seriozitatea și gravitatea problemei producției și traficului ilicit de opiacee au fost menționate în informările voluntare făcute de către guvernul afgan Organului internațional de control al stupefiantelor.¹

Culturile ilicite de mac și de cannabis sînt practicate cu precădere de către anumite comunități rurale izolate.

Există pe piața ilicită cantități mari de substanțe psihotrope, îndeosebi de methaqualonum.

Autoritățile sînt preocupate de abuzul de opiacee și de substanțe psihotrope. În ultimul timp, delincvenții la legea stupefiantelor sînt reținuți și deferiți unor tribunale speciale.

Într-un document O.N.U. se relevă că „Afganistanul își manifestă dorința de a coopera în lupta internațională împotriva traficului și abuzului de droguri”, participînd cu regularitate la lucrările instituțiilor specializate ale O.N.U. În această materie și preconizează aderarea la Convenția din 1971 privind substanțele psihotrope.

În Iran, producția ilicită de opiu și heroină se află în continuă creștere. O parte face obiectul traficului destinat străinătății, dar o mare cantitate este consumată la fața locului de populația toxicomană.

Potrivit aprecierilor O.N.U., în ultimii ani, situația în domeniul abuzului de droguri din această țară a devenit gravă; a crescut numărul consumatorilor de heroină, în general de opiacee, ca și al celor care utilizează frecvent produse din cannabis. Din estimările făcute de analiști, în anul 1979 existau în Iran circa 50 000 de heroinomani și mai mult de 80 000 de opiomani. După ce autoritățile iraniene au luat măsuri energice, aplicînd pedepse din cele mai grele pentru producătorii, traficanții și chiar pentru consumatorii de droguri, însoțite de măsuri de dezintoxicare obligatorie pentru toxicomani, după anul 1980 s-a înregistrat o ameliorare a situației. A fost interzisă cultura macului pe întreg teritoriul țării, a fost abolit sistemul de cartelare și raționalizare a opiului, au fost trimiși la dezintoxicare peste 200 000 de toxicomani.

¹ *Raport de l'Organe international de controle des stupéfiants pour 1983*, Ed. Nations Unies, New York, 1983.

Traficul de stupefiante în Iran, cu toate măsurile de re-
presiune luate de autorități, după cum reiese din comunicările
benevole făcute de această țară instituțiilor specializate ale
O.N.U., se menține totuși la cote destul de ridicate. Astfel,
potrivit surselor O.N.U., în august 1983 au fost confiscate în
Iran aproape o tonă de opiu și mai mult de o tonă de morfină,
cu o puritate de 85%. Traficanții au fost arestați și pedepsiți
exemplar.

La aceeași dată, numărul toxicomanilor era apreciat la
100 000, majoritatea lor fiind tineri din zonele urbane. Se
constată o tendință de politoxicomanie, opiaceele fiind aso-
ciate cu barbiturice.¹

Datorită poziției sale geografice, Iranul atrage traficanții
internaționali de droguri și, cu toate eforturile depuse de auto-
rități pentru depistarea rețelelor de contrabandiști, cantități
însemnate de heroină sînt trecute peste frontiera de stat a
Iranului, fie pentru a fi utilizată în această țară, fie pentru a
continua drumul spre Europa occidentală, prin Turcia și alte
țări balcanice.

Starea infrațională în domeniul drogurilor în Iran este
agravată de situația politică din regiune și de războiul ira-
niano-irakian, care a determinat masive deplasări de populație
de la vest la est, dar și în sens invers. Traficanții, setoși de
cîștig cu orice preț, folosesc în scopurile lor criminale aceste
tragice realități. Autoritățile iraniene susțin că războiul cu
Irakul a determinat emigrarea în masă a peste 3 milioane de
persoane înspre est. Există și o altă mare categorie de emi-
granți în Iran din zona orientală a Asiei de sud-est.

Potrivit datelor comunicate Comisiei pentru stupefiante
a O.N.U., în Iran ar exista două importante grupări de trafi-
canți de droguri: a traficanților din provincia Belucistan, ve-
niți din sud-estul țării, și a rezidenților originari din Pakistan.
Aceste două grupări au fost cele mai active în ultimii 3—4 ani
și s-au remarcat prin acțiuni surprinzătoare și deosebit de
periculoase. Drogurile aduse prin contrabandă din Asia de
sud-est, îndeosebi din Pakistan, traversează teritoriul afgan,
fiind introduse în Iran și schimbate în zone deșertice din cen-
trul țării contra aurului, armelor de foc sau devizelor forte
(sînt preferați dolarii și mărcile vest-germane). Se afirmă că

¹ *Raport de l'Organe international de controle des stupéfiants pour 1983*, Ed. Nations Unies, New York, 1983.

majoritatea cantităților de heroină introdusă clandestin în Iran provine din circa 18 laboratoare clandestine ce funcționează pe teritoriul Pakistanului, în apropierea graniței cu Afganistanul.

Potrivit noii legislații în materie de stupefiante, toxicomanii iranieni sînt obligați să renunțe la abuzul de droguri în termen de 6 luni de la data descoperirii și să se supună unor programe de tratament și resocializare. Tratamentul se efectuează în spitale și centre specializate, toxicomanilor administrându-li-se doze cît mai reduse de opiu și metadonă.

În ultimul timp, autoritățile iraniene sînt confruntate cu un nou pericol: consumul abuziv de substanțe psihotrope, îndeosebi barbiturice (sedativ-hipnotice).

În Turcia, după restrîngerea producției licite de mac, interzicerea producerii de opiu brut pe teritoriul național și adoptarea unor măsuri represive mai severe împotriva cultivatorilor clandestini de mac, traficului de stupefiante și abuzului de droguri, s-au obținut rezultate semnificative în combaterea acestui gen de criminalitate, fără a se reuși totuși eradicarea totală.

După cum am arătat, macul se cultivă în Turcia încă din antichitate și epoca romană, această cultură luînd o mare răspîndire, ceea ce a făcut ca Turcia să ocupe locul doi în lume în producția de opiu. În anul 1940, cultura macului era la ordinea zilei în 42 din cele 67 de provincii ale țării, dar numărul acestora s-a redus treptat. La 1 iulie 1974, guvernul turc a limitat cultura macului la numai 7 provincii, luînd măsuri severe de supraveghere și control, atît în regiunile unde aceasta a fost interzisă, cît și în zonele pentru cultură licită.¹

Cu cîțiva ani înainte însă, guvernul turc, alarmat de evoluția fără precedent a deturnărilor de opiu spre piața ilicită și ținînd seama de îngrijorarea manifestată de organismele de specialitate ale O.N.U. și de guvernele altor țări, îndeosebi de cel al S.U.A., a decis să interzică total cultura macului în Turcia, începînd cu toamna anului 1972. În compensație, administrația de la Washington a hotărît să acorde Turciei un ajutor anual rambursabil de 35 milioane de dolari,² pentru

¹ *Demande et offre des opiacés pour les besoins médicaux et scientifiques*, „Raport de l'Organe international de controle des stupéfiants pour 1980”, Ed. Nations Unies, New York, 1981, pag. 215.

² „Der Spiegel”, nr. 48 din 21 noiembrie 1971.

despăgubirea foștilor cultivatori de mac și pentru aplicarea unui program de dezvoltare agricolă și industrială a fostelor regiuni de cultură a macului. Foarte curînd, însă, guvernul turc a fost supus unor puternice presiuni din partea partidelor politice, a presei naționale și a cultivatorilor de mac, pentru a-l determina să revină asupra măsurilor stabilite. În sprijinul său, opoziția a invocat imposibilitatea introducerii altor culturi în locul macului, datorită slabei calități a solului și condițiilor climaterice nefavorabile. În această campanie s-a recurs la specularea momentului de reducere a ofertei mondiale de opiacee de către alți producători, care au profitat masiv de sporirea bruscă a cererii de opiacee pentru scopuri medicale ca urmare a retragerii Turciei. Subestimarea acestor dificultăți a determinat apariția unor puternice nemulțumiri în rîndul populației afectate de măsurile de interdicție, iar guvernul s-a văzut nevoit, în iulie 1974, să revină asupra deciziei sale, autorizînd cultura macului integral în șase provincii și parțial în a șaptea.

În urma consultărilor ce au avut loc între guvernul turc și organele de specialitate ale O.N.U., s-a hotărît interzicerea de a se mai efectua incizii pe capsule de mac necoapte, urmînd ca în viitor producerea opioidelor să se realizeze numai din capsule coapte și din petale de mac. Pînă la construirea unei uzine proprii pentru producerea alcaloizilor din opiu, Turcia a exportat capsulele de mac neincizate în vederea prelucrării lor în alte țări.

Cu toate acestea, a continuat producția ilicită în locuri greu accesibile din zona platourilor înalte, deși se exercită supravegherea teritoriului cu avioane special dotate cu aparatură pentru identificarea terenurilor cultivate cu mac. Au fost semnalate culturi ilicite în apropierea graniței cu Siria, unde ar exista și laboratoare clandestine pentru transformarea opiuului brut în heroină.

După cum rezultă din surse O.N.U., în prezent, autoritățile turce „luptă pentru reducerea tranzitului ilicit de droguri, îndeosebi de heroină și morfină, provenind din alte țări din regiune”.

Pentru a combate mai eficient traficul de droguri pe teritoriul său, Turcia a semnat acorduri în materie cu Bulgaria,

Siria, Egipt și desfășoară negocieri cu guvernul iranian în același sens.

Experți ai O.N.U. apreciază că autoritățile turce vor obține noi succese în combaterea traficului și abuzului de droguri, dată fiind „politica fermă de control în domeniul drogurilor și vigoarea cu care aplică măsurile în acest sens, atît în propriul interes, cît și al altor state”.¹

Potrivit comunicărilor voluntare trimise către organele de specialitate ale O.N.U., „în prezent consumul ilicit de stupefiante nu constituie o problemă socială în Turcia”.²

În Cipru au fost semnalate puține cazuri de toxicomanie cu opiacee, dar există unele abuzuri cu preparate din cannabis și substanțe psihotrope (îndeosebi methaqualonum) în rîndul tineretului. Provoacă însă îngrijorare constatarea că, în ultimul timp, teritoriul Ciprului este inclus în planurile nefaste ale traficantilor de stupefiante provenind, mai ales, din Liban. Cazurile cele mai grave semnalate se referă, în principal, la utilizarea de către traficanti a căilor maritime, respectiv a navelor comerciale sau a vaselor de croazieră. În urma preocupărilor majore și beneficiind de importante semnalări din partea altor organe din exterior, autoritățile cipriote au făcut, după aprecierile O.N.U., „breșe importante” în traficul ilicit de droguri.

Ziarul „Informația Bucureștiului” din 6 iulie 1982 a relatat că poliția cipriotă a interceptat, în largul coastelor din zona Akroiti, o navă maritimă la bordul căreia a depistat 1 000 kg de hașiș, arestînd pe cei șapte membri ai echipajului.

În Arabia Saudită, Bahrein, Emiratele Arabe Unite, Oman și Qatar continuă să se mențină, la cote ridicate, abuzul de stupefiante și substanțe psihotrope; derivatele din cannabis (hașișul și marijuana) reprezintă principalele droguri consumate de toxicomani și fac obiectul traficului ilicit. De asemenea, se înregistrează un abuz de opiu, totuși pe o scară mai restrînsă decît produsele din cannabis. Mai recent, au fost semnalate cazuri de trafic ilicit de heroină și chiar abuz în

¹ Raport de l'Organe international de controle des stupéfiants pour 1981, Ed. Nations Unies, New York, 1981.

² Raport de l'Organe international de controle des stupéfiants pour 1983, Ed. Nations Unies, New York, 1983.

anumite localități din țările menționate. Heroina a fost introdusă ilicit în țările din zona Golfului Persic, provenind din Pakistan, Iran, Liban și India.

Provoacă îngrijorare abuzul crescînd de substanțe psihotrope fabricate, în principal, în Europa occidentală; surplusul de asemenea substanțe face obiectul traficului ilicit spre unele țări africane. Există în prezent în zonă mari cantități de amfetamine, methaqualonum și alte substanțe psihotrope.

Deși, pînă în prezent, patru țări din regiunea Golfului Persic (Bahrein, Emiratele Arabe Unite, Oman și Qatar) nu au aderat la nici un tratat internațional de control al drogurilor, în practică ele cooperează în acest domeniu cu organele de specialitate ale O.N.U.¹

În Liban, traficantii și producătorii de stupefiante au exploatat în interesul lor situația militară și politică existentă din anul 1975, ceea ce a provocat o creștere a abuzului de droguri, sporirea alarmantă a culturilor ilicite de Cannabis indica și Papaver somniferum, mai ales în valea Bekaa. Conform revistei „Der Spiegel”, „Libanul, alături de Turcia și Iran, a constituit de secole sursa principală pentru producția de hașiș spre Europa”. În anul 1977, în Liban s-a realizat o producție record de hașiș (aproximativ 100 000 tone), Ministerul de Interne libanez recunoscînd că circa 15 000 de persoane trăiesc de pe urma producerii și comercializării drogurilor.²

Potrivit unor estimări recente din surse ale O.N.U., traficantii tradiționali de produse de cannabis și-au lărgit sfera de activitate criminală, ocupîndu-se în prezent tot mai intens de producția și comerțul clandestin cu heroină și substanțe psihotrope.

Egiptul, care în 1979 a comemorat 100 de ani de la promulgarea primei legislații în materie de droguri (29 martie 1879) și 50 de ani de la crearea primului organ din lume specializat în reprimarea traficului de stupefiante, este confruntat cu grave probleme în domeniul stupefiantelor. Opiul continuă să fie în prezent introdus în țară prin contrabandă din

¹ Raport de l'Organe international de controle des stupéfiants pour 1981, Ed. Nations Unies, New York, 1981.

² „Der Spiegel”, nr. 43 din 17 octombrie 1977.

Orientul Mijlociu și din Asia de sud-est. Au fost semnalate culturi ilicite de mac în zona Egiptului superior. Sînt aduse în Egipt însemnate cantități de cannabis neprelucrat sau derivate din cannabis, în principal, din Liban.

Autoritățile sînt preocupate de amploarea pe care a luat-o cererea de amfetamine, barbiturice și methaqualonum, provenind din Europa occidentală. Au fost descoperite încercări de producere ilicită de methaqualonum chiar pe teritoriul egiptean.

Guvernul egiptean, alarmat de amploarea sporită a abuzului de droguri, a elaborat și pus în aplicare (cu sprijinul O.M.S. și F.N.U.L.A.D.) un program de combatere a consumului și traficului de stupefiante, prevăzînd măsuri mai severe în tratarea și readaptarea toxicomanilor și în suprimarea culturilor ilicite de mac și Cannabis indica.

La 30 octombrie 1947 a fost înființat un nou organ de combatere a traficului de stupefiante, numit Administrația de represiune a stupefiantelor, care a înlocuit Biroul central de informare asupra narcoticelor, creat la 20 martie 1929. În ianuarie 1976, acest organ a primit atribuții sporite, fiind dotat cu efective umane și mijloace tehnice corespunzătoare, care îi permit să facă față, în mai bune condiții, problemelor ce le ridică traficul și consumul de stupefiante. Noul organism se numește Administrația generală de reprimare a traficului de stupefiante.

Conform datelor O.N.U., în ultimii ani s-a reușit reducerea considerabilă a traficului ilicit de heroină în Egipt, datorită vigilenței autorităților egiptene. Organele competente iau măsuri de lichidare a culturilor ilicite și desfășoară controale severe la punctele de frontieră maritime, terestre și aeriene, pentru a preîntîmpina crearea condițiilor ca Egiptul să devină o țară de tranzit în redistribuirea drogurilor.

In ansamblul continentului african, cannabisul reprezintă principalul drog de care se face abuz, îndeosebi de către tinerii din mediul urban, fiind traficat în mod ilicit. Există întinse culturi de Cannabis indica și Cannabis sativa care sînt recoltate, preparate și consumate, sub formă de droguri, pe plan local ori servesc la aprovizionarea piețelor ilicite din alte țări. Culturi ilicite de cannabis au fost semnalate, în special, în țările din sudul Saharei.

Dacă abuzul de opiacee și cocaină este, din fericire, limitat, în această zonă a crescut sensibil pericolul ce-l reprezintă consumul de substanțe psihotrope, îndeosebi amfetamine, methaqualonum și benzodiazepine. Recent, au fost descoperite în Africa mari cantități ale unui nou preparat conținînd amfetamină și aspirină. Într-o singură țară din Africa australă au fost depistate mai mult de un milion de comprimate de methaqualonum; în Nigeria au fost semnalate cazuri de intoxicații grave cu barbiturice; în Togo și Senegal s-a remarcat un abuz crescînd de amfetamine aduse ilegal din Europa; Marocul a luat în atenție creșterea abuzului de barbiturice și alte substanțe psihotrope; Republica Guineea a sesizat pericolul produs de substanțele sedativ-hipnotice și benzodiazepine și a interzis importul acestora; Madagascarul a suprimat importul oricărui fel de substanțe psihotrope; în unele țări din Cornul Africii masticăția khat-ului reprezintă un început de îngrijorare pentru autorități.

Traficanți fără scrupule folosesc în scopurile lor criminale unele condiții geopolitice și economice din Africa și introduc masiv, în numeroase țări, mari cantități de stupefiante și substanțe psihotrope. În această privință, printre factorii care favorizează traficul ilicit de stupefiante pe continent menționăm: resursele materiale limitate în numeroase țări; lipsa de experiență a autorităților în depistarea canalelor de trafic și a mijloacelor folosite de traficanți; numărul insuficient de cadre medicale; necunoașterea efectelor pe termen lung în urma abuzului de droguri; neajunsurile în organizarea rețelei farmaceutice; inexistența unor măsuri legislative adecvate, care să descurajeze traficul și consumul de stupefiante; lipsa de măsuri de cooperare pe plan regional și internațional în această problemă; neaderarea unui număr important de țări africane la tratatele internaționale multilaterale în materie.

În fața acestei realități, organismele de specialitate ale O.N.U., îndeosebi Consiliul Economic și Social, au luat unele măsuri de prevenire. Astfel, în decembrie 1980, în Mauritius s-a organizat un seminar internațional sub egida O.N.U. Au fost invitați conducătorii organelor naționale africane ce au atribuții în domeniul controlului drogurilor și au participat reprezentanți a 20 de țări anglofone și francofone. S-a realizat un schimb util de informații și s-a dat un nou impuls factorilor catalizatori meniți să stimuleze cooperarea regională și realizarea unor contacte directe între organismele de resort.

În aprilie 1981 a avut loc la Rabat, în Maroc, întâlnirea experților africani în problema combaterii abuzului de droguri. Au fost confirmate tendințele și situația reală a abuzului de stupefiante, relevându-se preocuparea statelor de pe continentul african pentru prevenirea abuzurilor de droguri în general și, îndeosebi, în rîndul tineretului.

Din datele publicate de O.N.U. reiese că „abuzul de droguri este tot mai răspîndit în marea majoritate a țărilor din *Europa occidentală*, regiune ce rămîne una din zonele cele mai afectate de traficantii de opiacee și alte droguri“. Se apreciază că „numeroase țări din zonă cunosc o recrudescență a criminalității în domeniul drogurilor, manifestată prin agresiuni, atacuri cu mină înarmată și furturi prin efracție“.¹

Consumul de heroină, foarte răspîndit, rămîne o problemă gravă. În 1980 a fost depistată și confiscată, pentru prima oară, mai mult de o tonă de heroină la punctele de frontieră ale țărilor Europei occidentale. În ultimii ani, heroina destinată Europei occidentale a provenit îndeosebi din Orientul Apropiat și Mijlociu. Dar, după opiniile experților, se confiscă doar circa 10% din cantitatea de stupefiante vehiculată prin contrabandă în statele vest-europene. Nu este greu să ne imaginăm ce reprezintă aceasta dacă avem în vedere că dintr-o singură uncie de heroină traficantii prepară 1500 doze, iar dintr-un kilogram — aproximativ 53 000 doze individuale.

Ca urmare, a crescut an de an, în multe state vest-europene, numărul deceselor datorate abuzului de droguri (mai ales heroină), îndeosebi în rîndul tineretului. Potrivit revistei „Der Spiegel“, care citează opinia criminaliștilor, statisticile oficiale cu privire la decesele cauzate de abuzul de droguri nu reflectă nici pe departe realitatea, întrucît „unii medici înscriu drept cauză a deceselor (la toxicomani — n.n.) o suferință cardiacă sau o proastă circulație sanguină“.

După prezentarea acestor date, nu poate să surprindă aflulul masiv de anhidridă acetică — agent cheie în fabricarea heroinei — din țările Europei occidentale către zonele în care se cultivă ilicit mac și se prepară clandestin heroina.

¹ *Raport de l'Organe international de controle des stupéfiants pour 1981*, Ed. Nations Unies, New York, 1981.

Ironia soartei constă în aceea că acest produs (anhidrida acetică) este fabricat în cantități considerabile și exportat fără nici un control practic tocmai de către țările care cunosc, cum se spune, „pe propria lor piele“ efectele nocive ale consumului de heroină.

Deosebit de grav este faptul că 90% din anhidrida acetică descoperită de organele O.N.U. provine din aceleași întreprinderi din Europa de vest. Organele de specialitate ale O.N.U. au apelat la guvernele occidentale să adopte măsuri eficiente de supraveghere a circulației și producției de anhidridă acetică și de interzicere a exportului, mai ales în situațiile de comenzi suspecte.

În ultimii ani se răspîndește tot mai mult consumul de cocaină, existînd dovezi că aceasta este pe cale de a deveni principalul drog consumat în țările Europei occidentale. În timp ce, în 1970, au fost confiscate în toate țările vest-europene numai cîteva kilograme de cocaină, cantitățile depistate de autorități au crescut an de an, pentru a ajunge la peste 200 de kg în 1980 și la o cantitate aproape egală numai în primele luni ale anului 1981. În anul 1982 au fost confiscate aproape 400 de kg, iar în 1983 mai mult de 550 kg. Cocaina provine din Bolivia, Columbia, Peru, adesea par-avion, fiind destinată, în principal, unor țări ca Spania, Franța, Belgia, Olanda, Anglia, R. F. Germania și Italia.

Abuzul de preparate din cannabis continuă să se extindă în țările Europei occidentale. În 1980 au fost confiscate aici mai mult de 72 tone de droguri din cannabis, provenind din trei zone: Orientul Apropiat și Mijlociu, America de Sud (îndeosebi din Columbia și Jamaica), Africa (Maroc, țările din Africa de sud și cele de la sud de Sahara, în special din Nigeria). În perioada următoare, adică între 1981—1983, au fost confiscate anual circa 80 tone de cannabis.

De asemenea, consumul nerațional de substanțe psihotrope (îndeosebi amfetamine și barbiturice, methaqualonum, L.S.D.), obținute din surse ilicite, furate din farmacii sau dobîndite prin falsificarea rețetelor medicale, este larg răspîndit, creînd complicate probleme medicale și sociale. Au fost depistate în Europa occidentală instalații clandestine pentru producerea de amfetamine.

Cu tot pericolul în continuă creștere al toxicomaniei, subliniază rapoartele Organului internațional pentru controlul asupra stupefiantelor (O.I.C.S.), anumite părți ale opiniei pu-

blice din mai multe țări ale Europei occidentale lasă să se înțeleagă că această gravă problemă s-ar putea rezolva dacă autoritățile s-ar dovedi mai tolerante față de consumatorii de droguri. Se menționează că „această atitudine este în contradicție cu consensul exprimat în convențiile internaționale și nu ține seama de efectele negative ce ar urma dacă s-ar manifesta toleranță“. Trebuie avut în vedere că succesul luptei pentru combaterea toxicomaniei se fundamentează pe acțiunea concertată a statelor semnatare de a pune concomitent în aplicare toate dispozițiile ce decurg din aceste tratate multilaterale.¹

După opinia noastră, nu ar trebui să se uite niciodată că în aceste țări numărul toxicomanilor se ridică la cifre de ordinul sutelor de mii (după date vădit subțiate, oficialități ale Pieței Comune apreciază că în țările membre sînt 250 000 de narcomani, dintre care 10% utilizează droguri „dure“), iar numărul victimelor acestui viciu este în continuă creștere (1 400 cazuri mortale în 1982).

Ilustrativă în ceea ce privește amploarea abuzului de stupefiante în țările Europei occidentale ni se pare declarația făcută în 1978 revistei franceze „L'Express“ de către John Warner, șeful serviciilor americane antidrog pentru cooperare cu țările vest-europene, care a arătat: „Vă aflați (vest-europenii — n.n.) în fața unei crize teribile. Dumneavoastră veți trăi ceea ce am cunoscut noi în Statele Unite în anii '60, cînd am înregistrat cea mai ridicată cotă a consumului de droguri. Ceea ce rămîne dramatic este că exemplul nostru nu va servi la nimic“.

Pentru a înțelege mai bine gravitatea deosebită a situației vom prezenta în continuare date mai amănunțite despre unele țări vest-europene în ceea ce privește abuzul de stupefiante și substanțe psihotrope, precum și despre traficul ilicit de droguri.

Suedia. Într-un articol publicat în martie 1981 sub titlul „Suedia — Rezultatul unei anchete naționale asupra abuzului de droguri“, anchetă efectuată în 1979 pe un eșantion de 35 000 persoane, la cererea Ministerului suedez pentru Probleme Sociale, sociologul Börje Olsson arăta :

¹ *Raport de l'Organe international de controle des stupéfiants pour 1983*, Ed. Nations Unies, New York, 1983.

— din cei 35 000 subiecți chestionați, peste 14 000 sînt consumatori de droguri, inclusiv de alcool ;
— din cei 14 000, circa 34% utilizează drogurile sub formă de injecții, iar 63% (12 500 subiecți) sînt consumatori de hașiș ;

— majoritatea toxicomanilor iau concomitent mai multe tipuri de droguri (politoxicomanie) sau le asociază cu alcool ;
— aproximativ 8 200 persoane se droghează zilnic ;
— din totalul toxicomanilor chestionați, 76% sînt bărbați și 24% sînt femei ; vîrsta medie a narcomanilor este de 27 de ani, iar 60% dintre aceștia locuiesc în zone urbane.

Situația sinoptică¹ privind abuzul grav de droguri în Suedia se prezintă astfel :

Situația de ansamblu	Abuz grav total	Prin injecții ocazionale	Prin injecție zilnică
În Suedia	10 000—14 000	7 500—10 000	1 500—2 000
orașul Stockholm	3 400—4 500	2 700—3 700	650—900
orașul Malmö-Lund	1 400—2 000	1 100—1 600	350—450
orașul Göteborg	1 400—2 000	1 100—1 400	200—300

Observatorul Suediei la sesiunea din februarie 1982, de la Viena, a Comisiei pentru stupefiante a O.N.U. a subliniat necesitatea de a se „denunța și combate cu vigoare propaganda în favoarea abuzului de cannabis“ ce cunoaște o „largă răspîndire în țările industrializate“, care este agravată de puternice interese și motivată de goana după cîștig.²

În Suedia se aplică în practică principiul de vindecare a toxicomanilor cunoscut sub denumirea „în sinul familiei“, respectiv tratamentul ambulatoriu care se efectuează cu știrea și concursul familiei celor ce se droghează. Cu toate acestea,

¹ „Lettre d'information“, janvier-mars 1981, Ed. Nations Unies, Division de stupéfiants.

² Comision de stupéfiants, *Raport sur la septième session extraordinaire* (2—8 février 1982), Supplément nr. 3, Ed. Nations Unies, New York, 1982.

În țară este în vigoare și o legislație care autorizează tratamentul obligatoriu al toxicomanilor în așezăminte speciale.

Metoda suedeză își face tot mai mult loc și în alte state ale Europei occidentale.

În Danemarca există un număr sporit de narcomani, dacă avem în vedere cifra ridicată a deceselor (125 în 1979; 150 în 1980). Drogurile cel mai des consumate sînt opiaceele. Potrivit aprecierilor O.N.U., în Danemarca mai mult de 10 000 persoane își injectează heroină. De asemenea, a fost semnalat un abuz masiv de morfină de origine pakistaneză, precum și de opiu obținut din cultivarea ilicită a macului chiar pe teritoriul danez. De asemenea, experții O.N.U. au scos în evidență abuzul de anumite preparate sedativ-hipnotice, care erau prescrise pe rețete medicale, îndeosebi benzodiazepine. În baza unui studiu întocmit pe un eșantion de 200 narcomani, au rezultat următoarele date:

- vîrsta medie a toxicomanilor este de 21 de ani;
- 2/3 sînt bărbați și 1/3 femei;
- 28% dintre narcomani sînt încadrați în muncă și folosesc drogurile în mod frecvent;
- 20% sînt încadrați în muncă, consumind drogurile cu intermitență;
- 10% sînt șomeri și au luat stupefiante cu regularitate;
- 35% au folosit drogurile vreme îndelungată, fiind sub supraveghere medicală de cel puțin 7 ani.

O poziție aparte în traficul internațional de droguri o au Belgia și Olanda, îndeosebi orașul Amsterdam, devenit în Europa placa turnantă nr. 1 („Dutch Connection”) a contrabandei de narcotice după căderea „filiei franceze”. Un asemenea rol l-a jucat uneori și Bruxelles-ul.

Împrejurările care au favorizat alegerea Amsterdamului și Bruxelles-ului ca principale puncte de tranzit pentru comerțul clandestin cu stupefiante sînt următoarele: existența unor aeroporturi foarte mari, ce au legături directe cu toate regiunile lumii; prevederile legislative mai blinde în Olanda și Belgia pentru traficul de stupefiante; existența unei puternice colonii de cetățeni originari din Asia, îndeosebi la Amsterdam; folosirea orașului Amsterdam ca loc tradițional de întîlnire pentru tineretul din Europa occidentală;

exploatarea de către traficanți a incertitudinilor politice, ca urmare a deselor schimbări de guvern din aceste țări ș.a.m.d. Credem că cititorul va fi curios să afle cîte ceva din „secretele” contrabandei de droguri în această parte a Europei.

La 12 august 1982, „Scinteia” relatează că, în primele șapte luni ale anului 1982, poliția aeroportului din Amsterdam a capturat 55 kg heroină (de șase ori mai mult decît în întreg anul 1981), plus 9 kg de cocaină, o tonă de hașiș și 1,2 tone de marijuana, cantități care, de asemenea, au fost superioare celor depistate în 1981.

La 1 decembrie 1982, „Informația Bucureștiului” anunța că poliția din Olanda a confiscat la o singură operațiune anti-drog 10 kg de heroină și a demontat un laborator clandestin pentru producerea ilicită a narcoticelor. Se arăta totodată că, în primele 11 luni ale anului 1982, poliția din Amsterdam a confiscat în total 83 kg de heroină.

Heroina adusă la Amsterdam din Asia de sud-est este desfăcută extrem de avantajos de către traficanți, îndeosebi cu ocazia întrunirilor anuale a sute de mii de tineri din țările occidentale, care ziua se adună pe cheiurile din oraș, iar noaptea în parcul Vondel, loc ideal pentru întîlniri idilice gratuite.

În separeurile discotecilor „Paradisco” și „Melkeeg” din Amsterdam se poate găsi oricînd o „priză” de heroină, la prețuri variabile (între 50—100 dolari). O mare parte din „marfă” este „reexportată” în alte țări, cum sînt R. F. Germania, Franța, Belgia, Austria, Elveția și țările scandinave. Pentru a distrage atenția organelor antidrog și pentru a micșora urmările de ordin material sau penal în caz de nereușită, contrabandiștii utilizează așa-numitul „comerț de furnicar”, folosind îndeosebi micul trafic de frontieră, ascunzînd drogurile, în cantități mici, în camioane, taximetre, alte autovehicule sau chiar în trenurile internaționale (un călător a descoperit două plicuri a cîte 120 g de heroină ascunse printre șervețelele din hîrtie pentru șters mîinile într-o toaletă dintr-un vagon al expresului „Rembrandt” care circula pe ruta Amsterdam—München).

În aprilie 1985, brigada antidrog din Belgia a arestat pe aeroportul Zaventem din Bruxelles două „turiste” tinere din Malayezia care, în geamantane cu fundul dublu, transportau în Europa 6 kg heroină pură. Gîteva ore mai tîrziu,

poliția belgiană a reținut alți cinci compatrioți ai celor două tinere, la care se găseau cheile de la geamantanele cu heroină. În baza depozitiilor celor arestați, s-a stabilit că heroina confiscată trebuia să ajungă la Amsterdam pe alte căi decât cele aeriene, îndeosebi în automobile, ținându-se cont că la frontiera dintre Belgia și Olanda organele de stat controlează numai transporturile de marfă. De asemenea, organele antidrog belgiene au arestat, în același an, pe pasagerul Kar Meng, din Kuala Lumpur (capitala Malayeziei), care transporta asupra sa 3 kg heroină, „cusută” în pliculețe în căptușeala paltonului. La scurte intervale, în același loc, au mai fost arestați: o tânără olandeză, apoi alți doi malayezieni, fiecare transportând câte 3 kg heroină în geamantane cu fundul dublu.

Capturile menționate și altele similare nu au avut darul să descurajeze decisiv pe traficanți, întrucît „daunele materiale” suferite de pe urma acestor eșecuri sînt „recuperate” în întregime de la toxicomani: în zilele imediat următoare unui insucces în contrabandă, narcomanii sînt obligați să plătească prețuri mai ridicate pentru doza de heroină (ajungînd uneori pînă la 300% față de ziua anterioară).

„Cărăușii” malayezieni preferau să fie arestați în Belgia, deoarece legislația din această țară prevedea o privațiune de libertate de cel mult doi ani pentru cele mai grave infracțiuni la legea stupefiantelor. Tânărul colonel Leon François, fost șef al brigăzii speciale belgiene pentru combaterea traficului de stupefiant, afirmă cu regret: „Belgia este cea mai slabă verigă în lanțul european de luptă contra traficului de stupefiant”.

Organele belgiene, preocupîndu-se de aceste aspecte, au luat măsuri de adaptare a legislației în funcție de evoluția abuzului de droguri și a traficului de stupefiant. Surprinzător este că în capcana traficului de droguri din Belgia a căzut însuși șeful organului chemat să-l combată și să-l anihileze. Într-un reportaj pe această temă, apărut în presa română¹ în primăvara anului 1982, cititorii au fost informați că Leon François, de 42 ani, comandantul Biroului antidrog, cunoscut pentru ingeniozitatea și îndrjirea cu care acționa în urmărirea filierelor drogului, a fost condamnat, împreună cu cîțiva colaboratori, acuzat de trafic de stupe-

¹ „Informația Bucureștiului” din 13 mai 1982.

fiant. Însărcinat să conducă unitatea de luptă contra traficantilor de droguri, în anul 1972, colonelul François fusese primul ofițer belgian trimis la Washington, la un curs special organizat de F.B.I. (Federal Bureau of Investigation), curs intitulat „Under Cover Agent”, unde se predă și tehnica luptei împotriva traficului de stupefiant. La întoarcere, colonelul François a creat o brigadă specială, compusă din 150 de persoane, alese cu grijă, care s-au remarcat prin spectaculoase lovituri împotriva grupurilor belgiene de traficanți cu „moartea albă”. Uneori, aceste succese au fost relatate de agențiile de presă, ca, de exemplu, captura de 2 600 kg de hașiș (valorînd circa 400 milioane de franci belgieni la prețul „pieței negre”), realizată într-o singură operațiune la Malines, în apropiere de portul belgian Anvers. Drogul era ascuns printre alte mărfuri, în interiorul unui autovehicul refrigerat.

Pentru a putea urmări mai ușor aceste filiere, colonelul François a început să cumpere și să revîndă personal drogurile. De multe ori, aceste acțiuni eșuau și creau lipsuri în fondurile instituției, șeful brigăzii antidrog vîzîndu-se nevoit să mărească traficul.

La proces, colonelul François a explicat că guvernul nu asigură mijloacele pentru o activitate susținută împotriva traficantilor de droguri. Într-un interviu acordat ziarului belgian „Le soir”, tot el a declarat: „Micile capturi nu lovesc creierul traficului. E nevoie de o colaborare internațională (s.n.) și de metode care, de multe ori, depășesc legile în vigoare în Belgia”.

Unele rapoarte ale O.N.U. țin să remarce preocuparea deosebită a organelor de stat belgiene pe linia combaterii abuzului și reprimării traficului de stupefiant. Se subliniază că „guvernul belgian a adoptat măsuri conforme cu prevederile Convenției din 1961 asupra stupefiantelor și este hotărît să le aplice în continuare”.

O dovadă grăitoare în acest sens o reprezintă cele două știri apărute în presa română în februarie 1984. Într-una se relatează că în anul 1983 poliția belgiană a confiscat 62,3 kg heroină, 5,2 kg bază de morfină, 15,5 kg cocaină, 13 tone de cannabis și 2,027 grame de amfetamine. A doua știre arată

¹ *Raport de l'Organe international de controle des stupéfiants pour 1983*, Ed. Nations Unies, New York, 1983.

că, în ianuarie 1984, într-o singură operațiune polițienească, desfășurată în portul Anvers, au fost capturate 74,5 kg heroină pură, cea mai mare cantitate confiscată în Belgia.

Franța. Potrivit cotidianului francez „L'Humanité”, numărul toxicomanilor în Franța se ridică la zeci de mii. Numai în anul 1981 au fost chestionate de autorități peste 10 000 persoane pentru consum de droguri, cu 30% mai mult decât în 1980. În anul 1983, poliția a confiscat 168 kg heroină, 229 kg cocaină și 23 tone de cannabis. Se afirmă că 80% dintre consumatorii de droguri sînt tineri între 16—25 ani.

În luna februarie 1984, după o ședință a Consiliului de Miniștri al Franței, Joseph Franceschi, secretar de stat pentru securitatea publică, a declarat presei că guvernul preconizează măsuri și mai severe împotriva traficantilor de droguri, accentul principal urmînd a fi pus și în viitor pe stoparea aprovizionării cu stupefiante a „pieței negre” franceze.

După ce o veche „filieră franceză” („Franch Connection”) a fost anihilată de către poliție, acțiune în urma căreia au fost descoperite laboratoare clandestine pentru producerea de heroină în Franța (la Marsilia) și în Italia, fiind arestați principalii traficanti, unele elemente neidentificate ale bandei s-au răzbunat pe judecătorul de instrucție Jean Michel (cel care a supravegheat mult timp activitatea criminală a contrabandiștilor de stupefiante, avînd rolul hotărîtor în depistarea delincvenților), care a fost asasinat la Marsilia de indivizi necunoscuți.

În anul 1981, Oficiul central de luptă împotriva traficului de stupefiante din Franța a dat de urmele unei noi grupări criminale care se ocupa cu traficul de droguri, supranumită „New Franch Connection”. Treptat, s-au produs importante breșe în noua rețea de traficanti. Astfel, în iulie 1981, la Paris au fost arestați 10 traficanti ce transportau în valize 10 kg de heroină pură; peste patru luni a fost interceptat pe aeroportul Roissy un alt traficant (cetățean italian) care avea asupra sa 3 kg din același drog; la 24 decembrie 1981, polițiștii din brigada antidrog au arestat 9 traficanti din Hong Kong avînd asupra lor 10 kg de heroină roz, necunoscută pînă atunci de către organele de combatere a toxicomaniei.

După această descoperire senzațională, în vara lui 1982, ziarul „L'Aurore” scria: „O nouă calitate de heroină și-a făcut apariția în acest sezon. Ea nu mai este albă, ci de

culoare roz. Nu mai este pudră, ci granulată. Nu mai este manipulată de rețele alcătuite din traficanti din Maghreb, locuitori ai cartierului Belleville, ci de o filieră sud-asiatică cu sediul în al 13-lea arondisment parizian. Practicînd dumpingul în scopul impunerii „mărfii” pe piață, acești traficanti au provocat o scădere bruscă a prețurilor heroinei. În consecință, specialiștii și poliția se tem de o creștere rapidă a numărului celor ce folosesc așa-numitele droguri tari, cu atît mai mult cu cît recolta de opiu în „Triunghiul de aur” a fost foarte bogată în acest an”. Traficantii amestecau heroina cu cofeina și o vindeau toxicomanilor la un preț de 400—600 de franci per gram (pînă în 1982, prețul gramului de heroină a oscilat între 1 000—1 200 franci). Noul drog se scurgea din Thailanda spre Franța ori alte țări de Europa occidentală și, în parte, peste ocean, în America, dirijat pe trasee alambicate ce treceau fie prin Amsterdam, fie prin Lisabona, Copenhaga, Nisa, Frankfurt pe Main, Hamburg, München sau Roma, Milano, Palermo și alte orașe europene.¹

În Spania, din 1979 și pînă în 1982, numărul toxicomanilor a crescut vertiginos de la 4 000 la aproape 300 000, relatează ziarul „Cambio 16”, dar un studiu efectuat de Universitatea din Madrid consideră că el a ajuns la aproape 350 000 în anul 1983. Dintre aceștia, 8 000 sînt heroinomani. Drogurile au fost introduse în Spania de către organizațiile mafioate din Italia, găsind, după cum se exprima ziarul „La Stampa”, citat de „Informația Bucureștiului”, o țară nepregătită să lupte cu acest fenomen nou, apărut de puțini ani.

În anul 1983 au fost operate aproximativ 11 000 de arestări în rîndul delincvenților la legea stupefiantelor, poliția spaniolă apreciînd că 75% dintre infracțiunile contra proprietății și a persoanei se datorează narcomaniei. În anul respectiv au fost jefuite 500 de farmacii și s-au falsificat 32 000 de rețete medicale pentru a se procura stupefiante.

Alte date din statisticile oficiale sînt în evidență triplarea cantității de heroină confiscată în decurs de 3 ani (1981—1983). În timp ce capturile de cocaină au crescut de cinci ori. Fiecare al treilea spaniol sub 24 de ani a consumat, în perioada amintită, cel puțin o dată hașiș. Sînt cunoscuți drept toxicomani aproape 500 de copii, între care unii au

¹ „Informația Bucureștiului”, nr. 8847, 8956, 8957/1982.

doar vârsta de 10—12 ani. Dintr-un studiu făcut în anul 1982 asupra a 262 narcomani spanioli, trimiși la dezintoxicare, a reieșit că vârsta medie a acestora era de 19 ani, 75% fiind bărbați, iar restul femei. Din cifra totală, 88 erau politoxicomani, 98 utilizau opiacee, 27 consumau preparate de cannabis, 25 luau amfetamine, 9 — halucinogene, 6 — barbiturice, 3 — cocaină, iar 6 — alte diverse droguri. În ultimii ani, proporția s-a modificat în favoarea cocainei, introdusă masiv în țară de către traficanții strecurati între numeroșii turiști veniți în Spania din țările Americii Latine.¹

După arestarea în Spania, în noiembrie 1983, a mafiotului italian Antonio Berdeloino, unul dintre capii Camorrei, poliția spaniolă a tras concluzia că această țară din Peninsula Iberică a devenit o „adevărată filieră” pentru traficul internațional de stupefiante. Alte surse atrag atenția că Spania este pe cale de a deveni una din principalele țări din Europa occidentală în consumul și distribuirea ilegală de cocaină.

Nici Marea Britanie nu este ocolită de valul toxicomaniei, rețele de traficanți și distribuitori de narcotice. Astfel, într-un raport al Serviciului național al sănătății, dat publicității la Londra la sfârșitul anului 1983, citat de „Informația Bucureștiului”, se arată că „în marile orașe britanice consumul de heroină a luat proporții alarmante”. Documentul apreciază că circa 40 000 de persoane consumă stupefiante, problema toxicomaniei fiind deosebit de acută în marile orașe ca Glasgow, Edinburg și Liverpool și continuă să se agraveze. Chiar Ministerul de Interne britanic a admis că în anul 1981 numărul narcomanilor s-a dublat în comparație cu anul anterior.

Potrivit datelor comunicate, în februarie 1984, de agențiile de presă, în Marea Britanie numărul narcomanilor care consumă „droguri ușoare” se ridică la peste 1 milion.

În anul 1982, organele vamale au confiscat o cantitate neobișnuită de heroină (176,34 kg), valorind 28 milioane lire sterline (44 milioane de dolari S.U.A.) pe piața ilicită a drogurilor.²

¹ „România Liberă” din 30 noiembrie 1983.

² „Scinteia tineretului” din 7 ianuarie 1983.

Cu toată grija ce o manifestă autoritățile engleze de a furniza doar statistici incomplete, a rezultat că, în 1983, organele vamale din Marea Britanie au confiscat cantități „record” de heroină și cocaină, valorind 88 milioane de dolari. Capturile de cocaină au crescut de șase ori față de 1982, iar cele de heroină cu 10%.

După cum relatează ziarul „Scinteia”, în luna noiembrie 1982, reluând o știre transmisă de săptămânalul britanic „Labour Weekly”, în Marea Britanie numărul consumatorilor de cocaină se ridică la 20 000, în pofida prețului exorbitant la care se comercializează acest drog. În asemenea condiții, nu mai miră pe nimeni afirmația publicației sus-citată că „numărul persoanelor care se droghează cu heroină, stupefiant mai ieftin, amenință să ia proporții de masă”. Un alt element neliniștitor este vârsta tot mai scăzută a consumatorilor de droguri și gradul de puritate a heroinei confiscată în anul 1982, care a ajuns la circa 90% față de 36% în trecut. Totodată, se arată că răspindirea consumului de droguri trebuie privită în contextul gravelor probleme economice și sociale cu care este confruntată Anglia.

Elveția se confruntă și ea cu probleme ale consumului și traficului ilicit de stupefiante. Astfel, „România liberă” relatează la 6 ianuarie 1983 că, potrivit datelor furnizate de poliția elvețiană, numărul consumatorilor de droguri din Elveția a crescut în mod îngrijorător în ultimii ani. În cantonul Zürich (1,1 milioane locuitori), cel mai populat din întreaga țară, în anul 1982 și-au pierdut viața 143 de persoane din cauza consumului de stupefiante, cu o treime mai mult decât în anul 1981, când au decedat 109 narcomani. În anul 1983, numărul deceselor datorate supradozării cu droguri a ajuns din nou la 144. În primăvara anului 1982, poliția elvețiană, citată de agenția U.P.L., a anunțat arestarea unui grup de 7 traficanți de stupefiante, cu care ocazie a fost confiscată cantitatea de 110 kg cocaină, valorind la bursa neagră aproximativ 1 milion franci elvețieni. Tot în anul 1982 a fost dezmembrată în Italia și Elveția o importantă rețea de traficanți de droguri. Cu acest prilej, relatează „Informația Bucureștiului”, au fost arestați 44 de contrabandiști, dintre care 11 în Elveția, confiscându-se 33 kg de cocaină.

Potrivit comunicării Departamentului Federal de Justiție, în anul 1983, în Elveția au fost capturate 52,4 kg de cocaină și 48,9 kg de heroină, adică mai mult decât se confiscase în întreaga Europă occidentală în anii '70.

Revista „Der Spiegel” scria că la Geneva, în piața Molard, stupefiantele se vând deschis de către traficanții tineri, care nu-și iau nici cele mai simple măsuri de precauție spre a nu fi descoperiți de poliție.

În Italia, numărul toxicomanilor se cifra în 1982 la peste 240 000 de persoane; numai la Roma există 70 000 de narcomani, adică tot atîția cit în R. F. Germania. Numărul heroinomanilor este de aproximativ 85 000, dintre care circa 20 000 își administrează doze zilnice prin injecții. Conform unei știri transmise de „România liberă” la 25 decembrie 1982, numai în regiunea Lombardia ar exista 30 000 narcomani, iar gramul de heroină este, în general, vîndut cu 120 000 de lire italiene. Datorită consumului de stupefiante, în Italia a crescut constant numărul de decese: 129 în 1979; 205 în 1980; 237 în 1981; 255 în 1982; 250 în 1983. Potrivit statisticilor oficiale, majoritatea celor decedați sînt tineri. În activitățile criminale legate de contrabanda de droguri sînt implicate foarte multe persoane. După cum reiese dintr-un raport oficial dat publicității la Roma, citat de agenția France Presse, în 1982, în Italia au fost urmărite pentru trafic de stupefiante 12 822 de persoane,¹ dintre care 10 586 au fost arestate, iar în anul următor poliția a desfășurat 8 000 de acțiuni antidrog, reținînd peste 13 000 persoane. Desigur, acestea fiind statistici oficiale, sînt cu mult depășite de realitate, dacă avem în vedere că, potrivit estimărilor specialiștilor, se descoperă numai 5% din cantitatea de droguri intrată în țară prin contrabandă.

În martie 1982, ministrul de interne italian, Virgino Ragnoni, citat de revista „Der Spiegel”, a declarat că „voga drogurilor a luat proporțiile unei stări excepționale, a otrăvit întreaga viață socială și determină crearea unor mecanisme ale puterii îndreptate împotriva răului din societatea noastră”.

Flagelul drogurilor a cunoscut în Italia dimensiuni și mai alarmante după ce Mafia a început să se ocupe intens de traficul cu stupefiante, ca urmare a veniturilor considerabile ce le aduce acest soi de negoț. Numai în cursul anului

¹ „Scînteia” din 4 ianuarie 1983.

1982, agențiile internaționale de presă, reluînd știri date publicității în Italia, au semnalat cîteva din succesele poliției italiene în lupta cu traficul de droguri. Iată cîteva dintre acestea:

— În decembrie 1982, poliția italiană a descoperit la Neapole o întinsă rețea de membri ai unui „sindicat internațional al crimei”, ce se ocupa cu contrabanda de narcotice, printre care figurau și membri ai mafiei locale. Au fost arestate 17 persoane, fiind confiscate 73 kg de cocaină.¹

— În mai 1982, s-a deschis la Palermo unul din marile procese intentate Mafiei, fiind acuzate 20 de persoane pentru contrabandă cu stupefiante și asasinarea unor magistrați și poliști. Principalul acuzat era Giovanni Bontade, un cunoscut lider mafiot, ale cărui profituri, numai din traficul de droguri, erau estimate la 380 000 dolari.²

— Ca urmare a unor investigații care au durat mai multe luni, în iulie 1982, poliția din Palermo a emis mandate de arestare împotriva a 15 persoane aparținînd unei grupări a Mafiei din Sicilia, implicate în traficul de droguri din insulă către „piețele de desfacere” din Europa occidentală, în principal, Elveția și R. F. Germania, precum și către Statele Unite. Potrivit poliției, conducătorul acestei rețele era italianul Tomasso Buscetta, care s-a refugiat în Brazilia, unde se ocupa tot cu comerțul ilicit de stupefiante. Autoritățile italiene au mai stabilit că lupta dintre banda lui Buscetta și alte grupări rivale pentru deținerea priorității în traficul de droguri s-a soldat cu moartea a 41 de persoane în numai trei ani.³

— În timpul uneia dintre cele mai importante acțiuni antidrog efectuate simultan la Florența, Milano și Palermo, serviciile specializate italiene au confiscat 80 kg de heroină pură, disimulată într-un camion cu pantofi (fiecare pereche conținea cîte 500 grame heroină). Drogul fusese rafinat în laboratoarele clandestine din Sicilia, de unde a fost expediat spre Florența în camioane conținînd fiecare 160 de cutii de pantofi, care urmau să ajungă la Milano și să fie expediate apoi la New York. S-a reușit, cu acest prilej, destrămarea unei filiere de traficanți compusă din 12 persoane, care au fost arestate în cele trei orașe italiene.

¹ „Informația Bucureștiului” din 24 decembrie 1982.

² „Scînteia” din 8 mai 1982.

³ „Scînteia” din 6 august 1982.

Procurorul general al S.U.A., aflat într-o vizită oficială în Italia, la sfârșitul anului 1982, pentru a coordona acțiunile celor două țări în combaterea traficului de stupefiante, a declarat că Mafia siciliană este responsabilă de introducerea a aproximativ 80% din cantitatea totală de heroină în S.U.A. El a mai subliniat că autoritățile americane și cele italiene s-au dovedit pînă acum, în mare măsură, neputincioase în combaterea acestui flagel¹ (se cunoaște că Italia și S.U.A. au semnat două acorduri privind combaterea crimei organizate și a traficului de stupefiante). Afacerile cu droguri ale Mafiei aduc acesteia venituri anuale de multe miliarde de dolari. În timp ce în Sicilia pentru producerea clandestină a unui kilogram de heroină se plătește suma de 250 000 de dolari, după transportarea în Statele Unite, unde este amestecată cu lactoză, pentru aceeași cantitate, în urma desfacerii cu amănuntul, se obțin circa 10 milioane de dolari.

În afacerile verzoase ale Mafiei în contrabanda cu droguri au fost atrase cîteodată și persoane cu poziție socială importantă sau chiar oameni care ar fi trebuit să se afle de cealaltă parte a baricadei. Un trist exemplu ni l-au furnizat, în octombrie 1983, agențiile de presă, care au relatat că în Italia a fost arestat colonelul de carabinieri Luigi Finti, care proteja la Roma o rețea de traficanți ai „morții albe”.

Intrucît statul italian s-a văzut surprins de invazia neașteptată de „droguri tari” și nu a reușit să pună capăt epidemiei și ca urmare a coruperii unor înalți funcționari, unele grupuri sociale au încercat să-și asume responsabilitatea combaterii acestui flagel. După ce a fost arestat traficanțul cel mai periculos din acea vreme, Augusto Carli din Vicenze, care amesteca heroina cu doze prea mari de stricnină, înregistrîndu-se numeroase cazuri mortale în rîndul toxicomanilor, un grup de muncitori din Milano, membri ai „Cercului tinerilor proletari”, a trecut la acțiuni energice pentru combaterea narcomaniei. Aceștia au început să supravegheze locurile frecventate de traficanți și toxicomani, aplicînd corecții corporale imediate celor surprinși în flagrant. Unul din membrii acestui grup, muncitorul Luciano la Daga, a declarat presei: „Cine vinde moarte va fi azvîrlit din mijlocul nostru”. Acțiunile publice au continuat, în orașele italiene avînd loc mai multe demonstrații populare de protest împotriva asaltului criminalității, în general, și a Mafiei,

¹ „Scînteia” din 18 noiembrie 1982.

în special, responsabilă de producerea sau introducerea ilicită în țară a mari cantități de stupefiante. La 23 aprilie 1984, „Scînteia tineretului” a informat că numeroase mame din cartierul Primavalle din Roma, disperate văzîndu-și copiii drogîndu-se, au denunțat poliției, în luna martie 1984, circa 70 de traficanți de „moarte albă” (se afirmă că în acest cartier de 200 000 de persoane, aproape 5 000 de tineri consumă „droguri dure”).

În R. F. Germania, numărul narcomanilor s-a menținut constant ridicat, în anii 1981 și 1982, gravitînd în jurul a peste 50 000 de persoane, dintre care o mare parte tineri și foarte tineri, a afirmat profesorul Manfred Francke, consilier federal pentru problemele drogurilor, într-un interviu acordat, la finele anului 1982, ziarului vest-german „Osnabrücher Zeitung”. Se estimează, însă, că numărul toxicomanilor poate fi și mai ridicat (după unele aprecieri el ar fi ajuns în 1982 la 80 000), întrucît nu toate persoanele ce cad victimă narcomaniei sînt cunoscute de autorități. Drogul cel mai utilizat este heroina. Ca urmare a abuzului de substanțe toxice, îndeosebi de heroină, spirala morții a cunoscut o evoluție amenințătoare, astfel: 28 decese în 1970, 104 în 1972; 106 în 1973; 139 în 1974; 188 în 1975; 337 în 1976; 623 în 1979, cifră record; 494 în 1980, înregistrîndu-se pentru prima dată un recul față de anul precedent; 360 în 1982, iar în 1983 au fost 472 victime. După cum am mai arătat, criminaliștii consideră că, în realitate, numărul de decese este dublu, deoarece nu toți medicii indică cauza reală a morții, preferînd să arate în certificatele legale că decesul a survenit în urma unor afecțiuni cardiace.

Sînt numeroase zonele și localitățile din R. F. Germania unde se practică un intens comerț ilicit cu stupefiante. Între acestea menționăm landul Nordrhein-Westfalen, care are o graniță de 303 km cu Olanda (de unde provine cea mai mare parte a drogurilor), precum și marile orașe: Hamburg, München, Stuttgart, Mannheim, Düsseldorf, Köln și altele. Dar nicăieri nu există un trafic atît de intens și de bine organizat ca la Frankfurt pe Main. După opiniile specialiștilor, alegerea orașului Frankfurt drept „metropolă a delinvenței” și a toxicomaniei se datorește următoarelor cauze principale:

— poziția geografică a orașului, situat în centrul teritoriului R. F. Germania, care, în plus, este dotat cu cele

mai numeroase și mai moderne elemente de infrastructură (șosele, autostrăzi, aeroporturi cu circa 300 de aterizări și decolări pe zi etc.);

— concentrarea unor importante instituții financiar-bancare și a numeroase întreprinderi industriale în oraș, ceea ce atrage lumea bizară a spărgătorilor, borfașilor de tot felul, a proxenetilor, falsificatorilor și traficantilor din întreaga lume;

— existența unui număr mare de locuitori care nu sînt băștinași și care, la adăpostul anonimatului, își permit să încalce legea; potrivit statisticilor oficiale, anual, părăsese orașul 60 000 de cetățeni și tot alții se stabilesc aici, pentru prima oară, astfel că la fiecare 11 ani apare, în fapt, o populație nouă.

Descrierea citorva dintre cele mai importante acțiuni ale poliției vest-germane, pentru a se opune activității criminale a unor grupuri de traficanti, ne va edifica, credem noi, asupra afirmatiilor anterioare.

În ianuarie 1976, Secția I penală a Tribunalului landului Hessen (cu capitala la Frankfurt pe Main) avea pe rol cel mai răsunător proces al traficantilor de droguri de pînă atunci din istoria R.F.G. Se aflau pe banca acuzatiilor: măcelarul Jeshaja Fainsilber, 30 de ani, transfug din Uniunea Sovietică, poreclit „Gingy”, care procura heroina de la traficantii din Amsterdam; impresarul Baruch Bar-Ziv, 28 de ani, originar din Sofia, poreclit „Bachu”, ce răspundea de transportul heroinei din Olanda, pe care o primea de la „Gingy”; comerciantul Joseph Jacob, 26 de ani, originar din Bagdad, poreclit „Little Joe”, care difuza „marfa” în Frankfurt pe Main; fermierul Simon Rimon, 35 de ani, originar din Ierusalim, fost parașutist, poreclit „Kuschi”, care doza și împacheta drogurile; Joseph Hozmi, 31 de ani, originar din Yemen, poreclit „Joschi”, în „atribuțiile” căruia intrau contactele cu toxicomanii. Din sală lipsea șeful bandei, Joseph Amiel, 34 de ani, originar din Tel Aviv, poreclit „Big Joe”, creierul grupului și inițiatorul lui, care, deși în mai 1975 fusese arestat împreună cu ceilalți membri ai bandei, în octombrie 1975 a reușit să evadeze din detenție, cu ajutorul unor complici. Mai lipseau și alți membri ai bandei, care nu fuseseră arestați. Această bandă de 10 persoane a introdus numai în orașul Frankfurt pe Main, în decurs de un an, 20 kg heroină, realizînd ciștiguri de aproximativ 3 milioane de mărci vest-germane.

Evadarea lui Joseph Amiel din închisoare a fost organizată de contrabandiștii complici, aflați în libertate. Din R. F. Germania, Amiel a trecut granița în Olanda, cu numai două ore înainte de a se fi declanșat urmărirea sa. Au fost alertate și polițiile afiliate la Interpol. După ce s-a ascuns o perioadă în Olanda, Amiel s-a deplasat în Spania, la Marbella, unde avea soția și copiii. De aici, a fugit în Brazilia, unde a „convins” cu bani o femeie gravidă, nemăritată, să susțină că el este tatăl viitorului copil, spre a preveni, astfel, o eventuală expulzare în cazul cînd ar fi fost arestat. După circa un an de la fuga din închisoare, traficantul „Big Joe” s-a stabilit în Argentina, chemîndu-și acolo și familia. La scurt timp a fost arestat și condamnat, iar după aproape 5 ani de detenție, în toamna anului 1981, a fost extrădat autorităților din R. F. Germania, unde a fost judecat cu o întîrziere de 7 ani. El a solicitat clementă organelor judiciare vest-germane, cerînd să i se calculeze și perioada petrecută în penitenciar în Argentina, pretenție ce i-a fost, însă, respinsă. Sigur că amărăciunea lui Joseph Amiel a fost mare deoarece, între timp, membrii bandei pe care o condusesse își ispășiseră pedepsele în R. F. Germania (sentința cea mai aspră a fost de 11 ani și 6 luni) și, fiind puși în libertate, au plecat în Israel (o curiozitate: deși Joseph Amiel este cunoscut ca un mare traficant de stupefiante, el nu s-a drogat niciodată).

La data dezmembrării bandei lui Amiel, în orașul Frankfurt pe Main existau 2 500 de toxicomani cunoscuți de poliție că se droghează zilnic.

Printre „cărăușii” folosiți de banda sus-amintită pentru a transporta stupefiantele de la Amsterdam se numărau Amy Devore, 18 ani, cetățeană S.U.A., care masca drogurile în ascunzători realizate în corset, în sutien sau în slip; algerianul Alain Charles Benoit, poreclit și „mină de aur”, care transporta stupefiantele în proteza mîinii sale amputate.

Mici grupări criminale organizate de libanezi, algerieni, marocani, avînd reședința în Frankfurt pe Main, se ocupau, de asemenea, cu ademenirea unor tinere, îndeosebi fete de liceu, care să probeze „efectele miraculoase” ale „pulberii albe”. În acest mod au procedat marocanii Abdullah Rizg, Ahmed el Hardiz și Cherif Jamaï, care au atras în cercul lor o liceană de 17 ani, pe care au determinat-o, sub amenințarea cu moartea, să transporte ilegal stupefiante, organizînd în acest scop călătorii în Maroc și la Amsterdam.

După arestare, traficantul de stupefiante Samir Fayad Kairouz, 35 de ani, cetățean din Oman, a recunoscut că face parte dintr-o rețea de 50 de persoane care se ocupă cu traficul de droguri. La interogatoriu, el a declarat că a acționat timp îndelungat în aeroportul din Frankfurt pe Main. După ce prelua „marfa” direct de la alți traficanți, el o transmitea mai departe în diferite obiecte pe care le arunca „neglijent” în cutiile pentru colectarea deșeurilor alimentare rămase de la dejunul oferit pasagerilor în tranzit. Alți traficanți preluau aceste recipiente, din care extrăgeau obiectele în care erau ascunse drogurile.

Uneori, organele de poliție vest-germane au obținut rezultate notabile în lupta cu traficanții de droguri și alți criminali, renunțând la urmărirea polițienească tradițională în favoarea unor metode noi, de mare eficacitate și, am spune noi, de o sporită spectaculozitate. În acest sens, ofițeri de poliție, pozând în răufăcători, sînt infiltrați printr-o muncă asiduă, ingenioasă și de cele mai multe ori plină de riscuri, în organizațiile criminale, pentru a depista din interior activitatea acestora. Asemenea acțiuni se soldează, de regulă, cu rezultate deosebite, așa cum s-a întîmplat în unele cazuri date publicității.

În hotelul „Graf Zeppelin” din Stuttgart, un ofițer de poliție, în etate de 40 de ani, s-a dat drept căpetenia traficantilor de droguri din sudul Germaniei occidentale față de contrabandistii de stupefiante din Columbia, cazați în acest hotel în căutare de clienți pentru a-și plasa „marfa”. Ofițerul „traficant” a venit la întîlnire într-un automobil de lux însoțit de două „gorile” (gardieni personali, în realitate toți agenți ai poliției) și avînd asupra sa în numerar cîteva sute de mii de mărci vest-germane. Pregătirea condițiilor, recuzita, vocabularul, comportamentul falșilor traficanți au avut darul să-i convingă pe adevărații traficanți, care au căzut în cursa ce le-a fost întinsă. Rezultatul: 5 kg de cocaină confiscată deodată, considerată a fi „drogul bogătașilor”, datorită prețului ei exorbitant (cea mai mare captură realizată pînă atunci în R. F. Germania) și, de asemenea, dezmembrarea unei importante rețele de traficanți din America de Sud.

Într-o locuință din Hamburg, aparținînd unui contrabandist de droguri, a fost introdus un ofițer criminalist, recomandat gazdei drept traficant de stupefiante. Ofițerul a fost găzduit acolo cîteva zile, a și consumat personal o doză de

drog pentru „a-și intra mai bine în rol”, reușind astfel să descifreze secretul unei bande de traficanți de hașiș și L.S.D. Asemenea acțiuni comportă, desigur, numeroase riscuri, între care:

- descoperirea ofițerilor de către traficanți, urmată de răzbunarea cruntă a acestora din urmă;
- coruperea ofițerilor cu bani, femei și alte tentații, soldată uneori cu trecerea acestora în tabăra adversarului;
- comiterea de delikte de către ofițeri în scopul de a câștiga încrederea infractorilor, fapte urmărite și sancționate penal;
- instigarea altor persoane la comiterea de infracțiuni (datorită comiterii unor asemenea delikte au fost cazuri cînd justiția vest-germană a pronunțat sentințe de condamnare împotriva unor polițiști care, de fapt, erau în misiune);
- cheltuirea unor mari sume de bani în contul statului, nejustificate, mai ales în cazurile minore.

În spiritul celor arătate, s-a citat cazul unui polițist din Düsseldorf, infiltrat într-un grup de traficanți de droguri, care, după ce a fost pedepsit sever de superiorii săi pentru unele greșeli comise în acțiunea respectivă, și-a părăsit misiunea, trecînd definitiv în tabăra delincvenților.

În urma acestor nereușite, datorate dezertării unor ofițeri sau trecerii lor în tabăra escrocilor, a condamnării celor introduși în diferite bande criminale, în R. F. Germania au apărut numeroase critici la adresa metodei, iar unii șefi de organe de poliție au interzis-o în raza lor de activitate. S-a recomandat atunci să se recurgă mai des la o metodă mai veche, folosindu-se oamenii de încredere ai poliției pentru a se infiltra în bande. Dar, după unele întîmplări petrecute, se pare că și această metodă este pe cale să cadă în dizgrație: La Hamburg, poliția a înmînat unui om al său de încredere suma de 10 000 mărci vest-germane pentru a cumpăra fictiv 5 kg de hașiș (probabil în urma unui angajament prealabil), dar contrabandistul nu s-a prezentat la locul unde urma să se deruleze tranzacția, iar „omul de încredere” și-a păcălit instructorii, dispărînd cu banii. Un alt om de încredere a refuzat să mai colaboreze cu organele de poliție, deși era considerat ca fiind unul dintre cei mai valoroși din întreaga țară; acesta, pe parcursul mai multor ani, a dat pe mîna poliției numeroși traficanți de arme și stupefiante, falsificatori de bani și de obiecte de artă, tainuitori și hoți de buzunare. Motivul supărării sale: organele fiscale

i-au cerut să plătească impozite și pentru sumele primite de la poliție drept recompensă a activității sale, ba chiar și majorări pentru neplata acestora pe cițiva ani.

Cel mai adesea, primele victime ale toxicomaniei sînt tinerii, îndeosebi tinerele fete, eleve de liceu sau studente. Majoritatea acestora provin din familii instărite și consumă cele dintii prize din pură curiozitate. Și întrucît dependența se instalează repede, mai ales în cazul heroinei (după numai 2—3 zile), nu este greu de dedus că aproape toți cei care „probează” drogurile cad imediat victimă narcomaniei.

După cum apreciază săptămînalul vest-german „Der Spiegel”, în R. F. Germania dezintoxicarea și resocializarea toxicomanilor nu se desfășoară întotdeauna cu cele mai bune rezultate, circa 90% dintre cei tratați în așezăminte speciale reluîndu-și practicile. Cîteva cauze: lipsa de experiență în acest domeniu, insuficiența calificare a personalului, particularitățile fiecărui toxicoman (vîrsta, educația, mediul social din care provine, cauzele ce l-au determinat să devină narcoman, timpul de cînd se droghează etc.).

Cu toate acestea, uneori, s-au obținut și rezultate bune, mai ales acolo unde s-au adoptat metodele cele mai adecvate. De exemplu, un așezămînt din Tübingen a obținut rezultate notabile în lupta pentru vindecarea toxicomanilor: din 192 narcomani internați în anul 1977 în instituția respectivă, în 120 de cazuri s-a reușit vindecarea. Metodele folosite pot fi aprobate sau criticate, totuși ele duc la rezultatele scontate. Se procedează ca într-o instituție militară. Internații sînt tunși scurt, li se interzice să asculte muzică, sînt împărțiți în grupe de 6—8 persoane supravegheate tot timpul de un „comandant” care se poartă cu maximă severitate. Programul zilnic: 5,30 — deșteptarea; 6,30 — micul dejun; 7,00 — curățirea dormitoarelor; 7,30 — începerea lucrului la bucătărie, construcții, grădinărie, creșterea oilor sau a porcilor, uneori se prestează servicii la întreprinderile învecinate. Cine rezistă la acest regim draconic în primele luni, are toate șansele să se vindece, afirmă administrația așezămîntului. S-a constatat că termenele de 6—9 luni, unanim acceptate ca fiind suficiente pentru vindecarea toxicomanilor și alcoolicii, nu corespund realității.

După aprecierea aceleiași publicații, factorii care au determinat creșterea în R. F. Germania a toxicomaniei sînt:

— șomajul și reducerea posibilităților de admitere în învățămîntul superior;

— recesiunea economică, ceea ce a dete-

dine pesimistă, îndeosebi în rîndul tineretului;

— intensificarea traficului internațional de stupefiante, care favorizează procurarea drogurilor de către toxicomanii.

Din dorința de a obține venituri cît mai mari într-un timp cît mai redus, traficantii de droguri nu se dau în lături de la cele mai josnice mijloace și metode. De multe ori, prețul de vînzare a moriinei către narcomanii vest-germani este de 6—10 ori superior celui practicat la Amsterdam. Potrivit experților, un toxicoman trebuie să cheltuiască circa 500 de mărci vest-germane pe zi „pentru a-și satisface necesitățile de droguri”. Spre comparație, amintim că salariul mediu pe ansamblul economiei în R. F. Germania se situează undeva în jurul a 1 200—1 500 mărci.

În iunie 1981, parlamentul vest-german a adoptat o nouă legislație privind controlul drogurilor și substanțelor psihotrope, care a intrat în vigoare la 1 ianuarie 1982, ce a avut darul să descurajeze masiv traficul de stupefiante și de substanțe psihotrope. Conform acesteia, se aplică condamnări la închisoare pe termene de 10—15 ani pentru delictе grave legate de droguri sau de 3—4 ani pentru delictе mai puțin grave. Prevederile de mai sus sînt valabile, mai mult sau mai puțin, și în cazul delincvențelor minore, în raport cu gradul de pericolozitate al delictelor comise și intoxicarea organismului lor cu stupefiante.

Aceste măsuri, asociate cu intensificarea tratării și re-adaptării toxicomanilor, au început să-și arate rezultatele, concretizate în diminuarea traficului, reducerea numărului de toxicomani și scăderea numărului de decese datorate abuzului de droguri.

Rapoartele O.N.U. scot în evidență existența unui număr mare de toxicomani, îndeosebi de heroină, și în alte țări vest-europene, ca: Austria, Finlanda, Luxemburg, Monaco, Norvegia, Grecia, Irlanda, Malta. În aceste țări s-a semnalat și un abuz de substanțe psihotrope, îndeosebi sedative, hipnotice și benzodiazepine.

★

În ceea ce privește situația din țările est-europene, Divizia de stupefiante a Organizației mondiale, într-un studiu pe anul 1980, sub titlul „Abus des drogues et trafic illicite:

„situation et tendances mondiale”, apărut în publicația trimestrială „Lettre d'information”, aprilie-iunie 1981, se arăta: „Cererea ilicită de droguri nu ridică încă probleme deosebite în țările Europei răsăritene, unde guvernele au luat măsuri ferme de control pentru prevenirea sustragerilor din circuitul licit, dar unele dintre acestea s-au văzut nevoite să facă față unor tentative de trafic ilicit din partea unor resortisanți din alte zone. Acest trafic ilicit urma să se facă, în principal, cu produse din cannabis și opiacee provenite din unele regiuni ale Orientului Apropiat și Mijlociu, fiind destinate Europei occidentale”.

De asemenea, Organul internațional de control al stupefiantelor, în darea de seamă pe anul 1981, arăta: „Situația generală în domeniul abuzului de droguri în această regiune (Europa răsăriteană — n.n.) rămâne neschimbată, ridicându-se problema doar în ceea ce privește deturnarea unor droguri provenite din surse licite, inclusiv furturi din spitale și farmacii”. În materialul sus-citat se mai făceau următoarele precizări:

— Anumite țări din Europa de est sînt surse de deturnare a unor substanțe psihotrope din circuitul licit internațional.

— În Ungaria a fost deșeurată o tentativă de înființare a unui laborator clandestin pentru producerea de amfetamine. Dînd dovadă de spirit de colaborare cu organismele O.N.U., această țară a redus fabricarea licită de methaqualonum.

— Principalele probleme ridicate de traficul ilicit de cannabis și heroină provenite din Orientul Mijlociu și Apropiat interesează Bulgaria și Iugoslavia. Astfel, în 1980, autoritățile iugoslave au depistat 300 kg de heroină destinată parțial Europei occidentale.

— În 1980, în Polonia a fost descoperită o cantitate de 51 kg de heroină care, după toate probabilitățile, provenea din Asia de sud-est și era destinată Europei occidentale. Polonia este îngrijorată de apariția unei tendințe de abuz de droguri în rîndul tineretului, îndeosebi de opiacee și substanțe psihotrope.

Într-un documentar dat publicității de Divizia de stupefiante a O.N.U. după cea de-a VI-a sesiune extraordinară a Comisiei pentru stupefiante a O.N.U. ce a avut loc la Viena, în perioada 11—20 februarie 1980, referitor la Europa

se arăta: „Sînt semnalate cazuri de toxicomanie, în special cu opiacee, în Austria, Bulgaria, Danemarca, Finlanda, Polonia (mai mult de 1 000 de opiomani), precum și în R. F. Germania și Cehoslovacia. În U.R.S.S. nu au fost semnalate cazuri de abuz de droguri”.

În anii 1978, 1979 și 1981, în U.R.S.S. s-au organizat trei seminarii itinerante privind securitatea folosirii stupefiantelor și substanțelor psihotrope, acțiuni ce au avut loc sub egida Ministerului Sănătății al Uniunii Sovietice, în colaborare cu F.N.U.L.A.D. La unele acțiuni au fost invitați reprezentanți ai unor țări, ca: Bulgaria, Birmania, Cipru, Egipt, Grecia, Lesotho, Libia, Mongolia, Siria, Thailanda, Turcia și Venezuela. Cu prilejul acțiunii din anul 1979 (1—20 octombrie) s-a menționat că în unele țări în curs de dezvoltare sînt clasificate peste 20 000 de produse farmaceutice, din care circa 1 000 conțin substanțe psihotrope. S-a mai scos în relief că, în anumite țări, substanțele psihotrope pot fi preparate pe bază de rețete eliberate de persoane fără calificare medicală ori sînt vindute liber în farmacii. S-a evidențiat, de asemenea, pericolul administrării de substanțe psihotrope la copii și consecințele nefaste asupra noilor născuți în cazul folosirii de substanțe psihotrope de către femeile însărcinate.

La sesiunea Comisiei pentru stupefiante a O.N.U. din februarie 1982, delegația R. D. Germane a relevat că „traficul de pasaj (destul de masiv) de cannabis și heroină” depistat în această țară este efectuat de unii din cei peste 30 de milioane de turiști care o vizitează anual.

Constatăm cu satisfacție că țara noastră nu este menționată în nici un document O.N.U. ca avînd cazuri de abuzuri de droguri sau substanțe psihotrope și nici că s-ar afla în atenția specială a traficantilor internaționali de stupefiante. Reglementările juridice în materie, controlul fabricării produselor farmaceutice, educația sanitară, controlul producerii de opiacee pentru nevoi medicale și alte măsuri au creat toate condițiile ca la noi să nu apară această problemă. Totodată, asemenea măsuri, ca și reglementările noastre vamale și cele de trecere a frontierei, au darul să descurajeze și pe cei mai abili și înrăiți traficanti. Încercări din partea lor au existat uneori, dar ele au primit riposta cuvenită din partea organelor române de resort. De altfel, țara noastră își aduce o contribuție valoroasă la activitatea de

combatere a abuzului și traficului ilicit de stupefiante atît în cadrul Organizației Națiunilor Unite, cît și al Interpolului.

Pe continentul american (America de Sud, Centrală și de Nord) abuzul de stupefiante și substanțe psihotrope cunoaște cotele cele mai ridicate din întreaga lume. Numeroase state din regiune sînt confruntate cu grave probleme ale abuzului de droguri, suportînd dureroase consecințe pe plan etic, medical, social și economic, ca urmare a consumului exagerat de stupefiante. Există unele indicii că în această parte a lumii se înregistrează cel mai mare număr de toxicomani din cîți sînt pe glob, atît în cifre absolute, cît și la mia de locuitori. Se face simțită o escaladare fără precedent în ceea ce privește obținerea ilicită de materii prime pentru extragerea stupefiantelor, producerea clandestină propriuzisă a acestora și traficul ilicit de droguri. Cu excepția heroinei, care este adusă în cea mai mare parte prin contra-bandă (prin intermediul organizațiilor criminale din Europa occidentală) din țări asiatice, îndeosebi din Orientul Apropiat și Mijlociu, precum și din Asia de sud-est, restul stupefiantelor (marijuana, hașiș, cocaină, L.S.D., alte droguri autohtone și anumite cantități de opiacee de origine mexicană) sînt produse clandestin în zonă din culturi ilicite locale.

În ansamblul continentului american, drogul cel mai folosit este cocaina. Un alt drog utilizat pe scară extrem de largă este marijuana, extrasă din *Cannabis indica*. Dacă prioritatea unuia sau altuia din cele două droguri mai poate fi disputată, în ceea ce privește consumul nu încapă nici o îndoială că stupefiantul care aduce cele mai mari cîștiguri (de-a dreptul fabuloase) producătorilor clandestini și traficantilor îl reprezintă cocaina. Termenul de „cocadolar“, introdus în vocabular pentru a delimita sumele provenite din contrabanda cu frunze de coca și cocaină, este utilizat pe scară largă în America, dar și în alte zone ale lumii și demonstrează cu prisosință afirmația anterioară.

Interdependența între statele producătoare și consumatoare de droguri este atît de mare, încît multe din datele la care ne vom referi în continuare sînt valabile pentru mai multe țări, îndeosebi vecine, chiar dacă unele nu sînt nominal specificate.

În zona Mării Caraibilor, în America Centrală și America de Sud, în pofida intensificării măsurilor coercitive luate de organele naționale ale statelor în cauză, în mod independent sau în colaborare cu alte țări din regiune, nu se constată vreo diminuare a ofertei de cocaină sau cannabis. Dimpotrivă, producția și traficul ilicit par a fi cîștigat teren. De asemenea, mari cantități de substanțe psihotrope destinate Americii de Nord, îndeosebi methaqualonum de proveniență europeană, sînt introduse fraudulos în zonele amintite.

Practica fumării frunzelor de coca constituie un mare pericol pentru sănătatea oamenilor. Abuzul de substanțe psihotrope (îndeosebi amfetamice, barbiturice, methaqualonum și tranchilizante) ridică grave probleme în numeroase țări. Adeseori, aceste substanțe sînt folosite împreună cu alte droguri sau cu alcool de către toxicomani. Anumite substanțe psihotrope, îndeosebi methaqualonum, fac obiectul unui desăntățat trafic ilicit, fiind utilizate în itinerare complicate și complexe sau circulînd în baza unor facturi false ori fictive.

În ultimul timp, numeroși traficantî, inclusiv deținători de capitaluri dornici de a-și spori veniturile, își îndreaptă tentaculele în direcția Mării Caraibilor, în speranța de a folosi nestingheriți în afacerile lor murdare posibilitățile existente în zonă, în special cele de ordin politic, economic și legislativ, care permit realizarea unor tranzacții dubioase.

În Peru (țară socotită, alături de Bolivia și Columbia, ca principala sursă mondială a producției ilicite de frunze de coca), unde „abuzul de droguri reprezintă o problemă gravă“, cele mai utilizate stupefiante sînt : marijuana, cocaina, benzodiazepinele, amfetaminele, opiaceele, opioidele, barbituricele, tranchilizantele și halucinogenele de origine autohtonă (produse de cactacee, chaminco, Ayahuasca etc.). Cele mai răspîndite modalități de consum de droguri rîmin : cocaina cu alcool ; cocaina în asociere cu substanțe psihotrope (amfetamine, benzodiazepine) ; cocaina sau marijuana cu methaqualonum ; cocaina sau marijuana cu halucinogene. De exemplu, numai la Lima, capitala Perului, avînd o populație de 2 853 000 locuitori, toxicomania este ilustrată de următoarele cifre oficiale : 59 646 persoane consumă cocaină sub formă de pastă sau pudră ; 159 603 mestecă frunze de coca ; 90 916 fumează marijuana ; 417 989 folosesc tranchilizante ; 114 646 recurg la

amfetamine; 1 149 014 sint alcoolici; 1 370 615 fumează tutun.¹

Profesorul asociat Juan C. Negrete de la Universitatea „McGill” din Montreal — Canada, în studiul intitulat „Frunze de coca și masticarea acestora — o problemă de sănătate publică”, apărut în revista mexicană „Salud Mental”, nr. 2/1981, scria: „În Anzii peruani și boliviieni masticarea frunzelor de coca reprezintă un fenomen vechi, dar care ridică probleme foarte importante în ceea ce privește sănătatea publică. Numărul de indivizi implicați în folosirea drogului în cauză face ca această chestiune să fie una din principalele probleme ale consumului de stupefiante din întreaga lume”.

Potrivit experților, în Peru cresc cele mai puternice frunze de coca din lume, foarte bogate în alcaloizi. Zonele mai intens cultivate cu arbuști de coca sint cele din valea riului Huallaga și din jurul localităților Cuzca și Tingo Maria. Atât de înfloritor este traficul de cocaină în orașul Tingo Maria (30 000 locuitori), situat la punctul de întâlnire dintre munții Anzi și fluviul Amazon, încît el a fost supranumit „orașul alb”. Se afirmă că, pentru scopuri medicale, în Peru ar exista plantații legale de coca pe o suprafață de 42 500 acri, dar culturile ilicite cuprind o suprafață cel puțin dublă.

În Peru, cele mai cunoscute rețele de traficanți cu cocaină sint cele conduse de Luis Lucho Porto, de profesie agronom, și de către Guillermo Cardenas Davila, poreclit „Musca nebună” („Mosca Loca”), condamnat în anul 1981 la închisoare pe termen de 5 ani pentru infracțiuni la legea stupefiantelor.²

Profesorul F. R. Jeri a subliniat că situația din Peru în domeniul drogurilor se datorește „generalizării corupției în rîndul instituțiilor și indivizilor” și că „un număr considerabil de judecători, avocați, medici, polițiști și alți funcționari de stat au intrat în bande de traficanți”.

Alarmat de escaladarea abuzurilor de droguri, guvernul peruan a elaborat o lege care conține reglementări de natură juridică și medicală, menite să reducă și să împiedice consumul de stupefiante. Se apreciază că legislația peruană în materie de droguri este cea mai aspră din America Latină.

¹ Profesor F. R. Jeri, „Universidad Nacional Mayor de San Marcos”, Lima, *Prévention de la pharmacodépendance au Pérou*, în „Lettre d'information”, octobre-décembre 1981, Ed. Nations Unies, Division de stupéfiants.

² Revista „Lumea”, nr. 9, din 26 februarie 1981, pag. 22—23.

De asemenea, autoritățile de la Lima au elaborat un program de control asupra drogurilor în departamentul Huánuco Tingo Maria (în Peru există 23 de departamente) care prevede adoptarea unor măsuri represive împotriva cultivatorilor clandestini de arbuști de coca și Cannabis indica. Totodată, programul stipulează măsuri pentru înlocuirea producției tradiționale de arbuști de coca cu alte culturi rentabile și acordarea de asistență agricultorilor pentru introducerea noilor culturi și desfacerea produselor recoltate.

În anul 1983, S.U.A. a oferit Perului ajutor în lupta împotriva traficului de droguri. S-a subliniat că o soluție ar fi cultivarea palmierilor pentru ulei în locul arbuștilor de coca.

Propunerea a fost făcută președintelui țării de Comisia specială a Camerei reprezentanților din S.U.A., însărcinată cu lupta împotriva stupefiantelor. Șeful statului peruan a acceptat oferta, dar a cerut și un ajutor tehnic pentru instalarea unor radare în zonele cu culturi de coca.

În Columbia, conform rapoartelor O.N.U., situația generală în domeniul producției, traficului și consumului de droguri se agravează în mod constant. Cresc continuu culturile ilicite de arbuști de coca și cînepă indiană, îndeosebi în departamentul Cuaca și în alte departamente din sudul și sud-estul țării (Columbia este împărțită în 22 departamente și alte 8 unități administrativ-teritoriale). Există însă indicii că, sub presiunea traficantilor, anumiți agricultori, în goana după câștig, sint pe cale de a înlocui culturile de Cannabis indica cu cele de arbuști de coca, avînd o rentabilitate sporită pe piața ilicită. Raportul pe anul 1981 al Organului internațional pentru controlul stupefiantelor, referindu-se la Columbia, afirmă: „Această țară rămîne un important depozit pentru contrabanda de cocaină”. Autoritățile columbiene au făcut, în ultimii ani, descoperiri senzaționale în materie de trafic ilicit de droguri. Au fost depistate numeroase depozite clandestine conținînd mii de tone de frunze de coca, cocaină, plante de cannabis și derivatele sale (marijuana și hașișul).

Potrivit datelor obținute de organele de resort, căpetenia traficantilor columbieni de cocaină era „șeful de clan” Benjamin Herrera Zuleta, 41 de ani, care și-a început „cariera” de escroc în urmă cu 10 ani, operînd ca simplu „hoț ocazional”. Complicii lui Zuleta, supravegheați de șase frați și două

surori ale acestuia, produceau săptăminal în laboratoarele clandestine din orașele Medellín și Cartagena câte 30 de kg cocaină pură (puritate 90%), care, în S.U.A., era vândută cu 550 000 dolari.

Materia primă pentru cocaină (frunzele de coca) era obținută de oamenii lui Zuleta din statele învecinate (Bolivia, Ecuador, Peru). Mesagerii contrabandistului cumpărau frunzele de coca de la băștinași, le transformau pe loc în pastă de coca, pe care o expediau apoi cu avioanele sau vapoarele în Columbia. Dacă pentru moment nu se dispunea de asemenea mijloace rapide, atunci contrabandiștii recurgeau la hamali locali ocazionali („mulis”), ce transportau „marfa” cu spinarea. Ajunsă la destinație, pasta de coca era prelucrată în laboratoare clandestine și transformată în pudră albă.

Cocaina, după cum am văzut, este expediată în Statele Unite pe căi și mijloace diverse. Cele mai utilizate sînt avioanele și vapoarele. Dar micii traficanți recurg la cele mai neașteptate modalități, demonstrînd uneori o ingeniozitate de necrezut. Pulberea de cocaină este expediată în jucării, între filele unor cărți, în plicuri de corespondență sau chiar în stomacul unor șerpi boa constrictor, expediați pe adresa unor „colecționari” extravaganti. O nouă metodă utilizată de „cărăușii” columbieni, care întrece chiar pe cea a „cărăușilor” malayezieni, constă în aceea că micii traficanți înghit „marfa” (pungulițe de plastic conținînd cocaină sau heroină) și, după ce călătoresc cu avionul, o dau afară mai tirziu, cu ajutorul unor purgative, în Statele Unite. Pentru dosirea drogurilor în cadrul micului trafic de stupefiante sînt folosite toate cavitățile anatomice ale bărbaților și femeilor.

În ceea ce privește marijuana, traficanții columbieni realizează economii la transport, deoarece plantele de cannabis, de cea mai bună calitate, cresc chiar în Columbia. Datorită extinderii consumului de marijuana, țărani indiani din Columbia nu-și mai cultivă ogoarele cu banane sau orez, ci cu cînepă indiană, plantă incomparabil mai bine plătită. „Columbia continuă să rămînă principalul producător mondial de cannabis”, afirmă raportul O.I.C.S. pe anul 1983.

Conform săptăminalului american „Newsweek”, veniturile realizate din comerțul ilegal cu marijuana și cocaină din Columbia se ridică la suma de 4 miliarde de dolari, cea mai mare parte a acestei sume fiind obținută din traficul cu „marimba”, termen argotic pentru o marijuană de calitate superioară. Cei mai mulți cultivatori de cînepă indiană și producători

de „marimba” se găsesc la nord de Munții Santa Marta sau în peninsula Guajira, iar aproximativ 80 000 de familii columbiene lucrează în acest comerț odios, controlat de 164 grupuri de „marimberos”. Între acești versați traficanți cu marijuana s-a găsit pînă nu de mult și Luis Pérez din Barranquilla (alias „Lucho” Barranquilla), care ar fi cumpărat cartierul general al poliției locale, după care i-a evacuat pe polițiști. Cînd „Lucho” a fost asasinat de un grup rival, la funeraliile sale au participat aproximativ 5 000 de persoane.¹

În 1975, organele columbiene au distrus circa 1 500 ha cultivate ilicit cu cannabis, care după recoltare ar fi adus un venit de 17 milioane dolari. Măsura nu i-a descurajat pe producători. Dovada? În anul următor, ofițeri ai F. 2 au descoperit, în nordul țării, cannabis transformat în 80 tone de marijuana în valoare de 32 milioane dolari.

După cum am mai arătat, marijuana este transportată în S.U.A. mai ales pe calea aerului sau cu vapoare ori yachturi particulare. În mod frecvent, în porturile Barranquilla și Santa Marta din peninsula Guajira, pachetele de cocaină sau marijuana sînt mascate în lăzi cu banane ce iau drumul Statelor Unite.

Potrivit estimărilor securității columbiene, contrabandiștii de droguri utilizează numai în Columbia circa 200 de aerodromuri secrete în apropiere de litoral și încă peste 1 000 de piste aviatice clandestine în interiorul țării. De multe ori, aceste improvizații produc daune ireparabile, determinînd prăbușirea sau avarierea gravă a avioanelor. În acest sens, sînt elocvente numeroasele epave de aeronave rămase la sol. Așa este cazul unui avion D.C. 6, care s-a prăbușit supraincercat la scurt timp după decolarea de pe un asemenea aerodrom din peninsula Guajira. Cu prilejul anchetei ce a urmat, pescarii din apropiere au declarat că, după accident, pe suprafața apei pluteau sute de pachete conținînd marijuana și că cei doi piloți nu au supraviețuit, fiind devorați de rechini.

Cît de mare este amploarea traficului cu stupefiante din Columbia în S.U.A. rezultă cel mai bine din estimările experților americani. Aceștia consideră că, într-un singur an, traficanții columbieni bine organizați au introdus în S.U.A. droguri în valoare de 1,2 miliarde dolari, mai mult decît cîștigă Columbia de pe urma tradiționalului comerț cu cafea. În anul 1981, traficanții de cocaină columbieni au ridicat acest cîștig

¹ Revista „Lumea”, nr. 9, din 26 februarie 1981, pag. 22—23.

la nu mai puțin de 8 miliarde de „cocadolari”, ceea ce depășea veniturile țării obținute din toate exporturile legale.

Intrucât stupefiantele produse în Columbia sînt expediate aproape în totalitate pe căi ilicite în Statele Unite, între aceste două țări există acorduri de cooperare în combaterea producției clandestine și traficului ilicit de droguri. La 6 februarie 1982, „Scînteia” relatează că, după o operațiune antidrog de anvergură desfășurată în comun timp de 14 luni, de către organele de resort din S.U.A. și Columbia, s-a reușit capturarea a peste 2 860 de tone de marijuana și arestarea a peste 500 de persoane implicate în producția și traficul ilicit de stupefiante.

După aprecierea revistei „Der Spiegel”, rezultatele brigăzii antidrog din Securitatea de stat columbiană nu sînt pe măsura așteptărilor și a sumelor investite în pregătirea cadrelor ce o compun, deoarece traficanții reușesc cu multă ușurință să obțină protecția unor autorități corupte pentru afacerile lor clandestine.

În aceeași ordine de idei, „România liberă” din 25 septembrie 1982, într-un comentariu intitulat „Lumea capitalului despre ea însăși”, scria: „Căpeteniile rețelei columbiene sînt adeseori politicieni, magistrați sau oameni de afaceri care, fără a pleca din Columbia, corup autoritățile locale pentru a închide ochii, lăsînd ambarcațiunile traficantilor să acosteze sau avioanele încărcate cu droguri să decoleze de pe aeroporturi ilegale, instalate aproape pretutindeni, chiar și lângă unele baze militare comandate de generali sau colonei, la rîndul lor, corupți”.

Situația a cunoscut o anumită îmbunătățire în anii 1983 și 1984, cînd autoritățile columbiene au părut hotărîte să pună capăt criminalității legate de droguri, dînd lovituri puternice contrabandiștilor. Campania declanșată de autoritățile columbiene împotriva puternicelor organizații interne de tip mafirot implicate în contrabanda cu narcotice, îndeosebi de cocaină, nu a rămas fără răspuns din partea grupărilor criminale, venind să sublinieze tocmai îndrăzneala acestora din urmă și faptul că ele nu sînt dispuse să cedeze „pozițiile” pe care le-au „cucerit” în anii cînd împotriva lor măsurile represive aveau numai un caracter de „suprafață”, menit să înșele opinia publică.

Această nouă orientare a ieșit în evidență în anii menționați și a cunoscut un punct culminant în aprilie-mai 1984, după asasinarea ministrului de justiție al Columbiei, Rodrigo

Laro, care, în mințile infierbîntate ale traficantilor de droguri, era „principalul vinovat” de acțiunile represive împotriva organizațiilor criminale ce se ocupau cu negoul clandestin de stupefiante. De la începerea noii campanii antidrog au fost neutralizate cîteva grupări de contrabandiști, între care și una condusă de o femeie supranumită „regina cocainei”. În martie 1984, în jungla columbiană au fost descoperite 12 sedii în care se producea cocaină și 5 piste echipate pentru aterizarea pe timpul nopții. Au fost capturate 12,5 tone cocaină și 7 avioane (6 avioane și un elicopter), fiind arestați 40 de traficanți. În aprilie-mai 1984 au mai fost arestați 113 traficanți, confiscate 500 kg de cocaină, descoperite și neutralizate 8 laboratoare clandestine pentru producerea clorhidratului de coca.

De asemenea, președintele țării a anunțat public hotărîrea guvernului columbian de a combate cu fermitate contrabanda de droguri, avertizînd că a dispus să se tragă în orice avion aflat la sol sau în aer care refuză să se supună controlului.

Cu ocazia funeraliilor fostului ministru de justiție, șeful statului columbian a declarat că traficanții de droguri vor fi puși la dispoziția instanțelor de judecată din țările de care sînt ceruți pentru a fi judecați și condamnați.

Columbia mai are numeroase și complicate probleme cu consumul exagerat și traficul ilicit de substanțe psihoactive. Au fost depistate importante depozite de substanțe psihotrope. Autoritățile columbiene au confiscat, în 1980, o cantitate de 555 kg de methaqualonum, suficientă pentru fabricarea a 100 milioane de comprimate. De asemenea, au fost confiscate alte 1,5 milioane de tablete de methaqualonum, care urmau să fie expediate în S.U.A. Ținînd seama de această evoluție periculoasă, Columbia a interzis total importul de methaqualonum.

Guvernul columbian este preocupat nu numai de descoperirea și anihilarea traficului de stupefiante, dar și de abuzul crescînd de cocaină și alte droguri, îndeosebi în rîndul tinerețului propriu, luînd măsuri preventive și în acest domeniu, ca și în cel al tratamentului și resocializării toxicomanilor.

Bolivia (a doua mare producătoare de frunze de coca după Peru) este, de asemenea, confruntată cu probleme ale abuzului de droguri și de substanțe psihoactive, cunoscînd o recrudescență a traficului ilicit cu asemenea produse. În trecut au fost elaborate mai multe programe de combatere a toxicomaniei și a traficului de stupefiante, care însă nu au fost

aplicate din cauza instabilității politice. Bolivia a propus înscrierea pe ordinea de zi a Adunării Generale a Organizației Națiunilor Unite, din 1981, a problemei intitulată: „Campația internațională împotriva traficului de droguri”.

Cu prilejul extrădării în Franța a criminalului de război Klaus Barbie, alias Altmann, în februarie 1983, a reieșit că, pînă în anul 1982, fostele autorități guvernamentale din La Paz au admis ca pe teritoriul Boliviei să-și găsească adăpost numeroși criminali de război fasciști, acționînd individual sau în bande organizate. Între aceștia se afla și detașamentul de mercenari autointitulat „Mirii morții”, condus de nazistul Klaus Altmann-Barbie, poreclit și „călăul din Lyon”, și neofascistul Joachim Fiebelkorn. „Mirii morții” se antrenau pe plantația unui oarecare Roberto Suarez¹, mare traficant de droguri, supranumit și „regele cocainei”. Stupefiantele erau transportate cu ajutorul unei adevărate escadrile aeriene, compusă din 28 avioane particulare mici, care aveau imprimate pe fuselaj un vultur negru, însemnul nazist.

În perioada cînd guvernul bolivian a fost condus de generalul Luis Garcia Meza, care a preluat puterea în iulie 1980, printr-o lovitură de stat sprijinită și finanțată de magnaii cocainei, sancțiunile legale împotriva traficului de droguri au devenit o farsă în mâinile ministrului de interne și al justiției, colonelul Luis Arce Gómez. Acesta a acordat protecție fățișă celor trei mari rețele de traficanți cu cocaină care operau la Santa Cruz, centrul contrabandei cu stupefiante din Bolivia.

Una din rețele era controlată de Jose Roberto Gasser, fost președinte al Camerei de comerț și industrie din Santa Cruz. Acesta fusese arestat la Miami — S.U.A., în iunie 1980, acuzat de trafic cu cocaină, dar eliberat contra unei cauțiuni de 1 milion de dolari, plătiți autorităților judiciare nord-americane.

A doua rețea, condusă de Alfredo Gutiérre, se bucura în plus și de protecția colonelului Ariel Coca, fost ministru al educației și culturii în guvernul Garcia Meza. Contrabandistul Gutiérre a fost arestat împreună cu Gasser și eliberat în aceleași condiții.

A treia mare rețea boliviană era condusă de Jose Abraham Batista, care se prevala de relațiile sale cu ministrul de interne și cu colonelul Faustino Rico Toro, fost primul con-

¹ Presa română a anunțat arestarea în Bolivia a lui Roberto Suarez în iunie 1983.

ducător al serviciilor de informații ale armatei boliviene din timpul guvernării sus-menționate.

În asemenea condiții, nu este de mirare că traficul cu cocaină atinsese proporții fantastice în Bolivia, sumele obținute din acest comerț odios depășind toate încasările țării din comerțul exterior.¹

După demascările publice făcute într-o emisiune televizată la 1 martie 1981 de către compania nord-americană de televiziune N.B.C., fostul dictator al Boliviei s-a văzut nevoit să anunțe într-o conferință de presă, în mai 1981, că a hotărît demiterea colonelului Luis Arce Gómez, acuzat de „complicitate la traficul cu cocaină”. Cu aceeași ocazie, șeful statului bolivian a recomandat și altor persoane implicate în traficul cu cocaină să-și dea demisia. El a precizat că din cantitatea de 150 kg cocaină, confiscată cu ocazia unei perchezitii la Santa Cruz, au „dispărut în mod misterios” 140 kg tocmai din sediul organului de control al narcoticelor.

În ultimii ani s-a semnalat un consum mare de cocaină și în *Brazilia*. Ca urmare, organele guvernamentale braziliene au înființat un sistem federal de prevenire, control și reprimare a traficului de droguri, care grupează toate instituțiile publice cu atribuții în acest domeniu. Coordonat de Consiliul federal pentru stupefiante, noul sistem înglobează organele de poliție antidrog, alte organe de control asupra narcoticelor, precum și organizațiile de asistență socială chemate să asigure tratamentul și resocializarea toxicomanilor. Au fost întocmite planuri și programe pe termen lung vizînd reducerea consumului și traficului ilicit de stupefiante și substanțe psihotrope, urmărindu-se în final eliminarea lor totală.

Trebuie menționat că, potrivit cunoscătorilor, *Brazilia* a deținut mult timp un rol minor în traficul cu cocaină. În ultimii ani, însă, ea a intrat tot mai mult în calculul traficantilor, avîndu-se în vedere existența unor organe repressive relativ slab organizate, raportate la imensitatea teritoriului ce trebuie supravegheat și ușurința cu care se pot procura pe piață substanțele chimice folosite la rafinarea cocainei. În august 1980, poliția braziliană a făcut inofensive două rețele columbiene ce operau în zona orașului Manuas, unde aveau patru laboratoare clandestine pentru rafinarea

¹ Revista „Lumea”, nr. 9 din 26 februarie 1981, pag. 22—23.

cocainei, între care unul era amplasat pe un vapor ancorat pe fluviul Amazon. S-a constatat că traficanții foloseau tot mai intens condițiile naturale oferite de așezarea Manuas, situată la jumătatea Amazonului, și infrastructura existentă aici (în primul rând, linii aeriene regulate ce fac legătura cu marile orașe de pe continentul american sau din Europa, ca Miami, Los Angeles, New York, Paris etc.).

Tot în Brazilia au fost descoperite două triburi de indieni care trăiesc de-a lungul unei porțiuni a graniței cu Columbia și practică culturile cu arbuști de coca. Deoarece ambele comunități tribale trăiesc în afara economiei bănești, nu a fost greu pentru traficanții columbieni să procedeze la achiziționarea frunzelor de coca, schimbându-le cu motoare pe care indienii le montau pe ambarcațiunile lor ancestrale.

Majoritatea statelor din America Centrală și din zona Mării Caraibilor sînt folosite de traficanții de cocaină și cannabis ca zone de tranzit. În mod frecvent, contrabandiștii, utilizînd nave de mic tonaj, foarte mobile, au fost observați în apropierea țărmurilor Antilelor olandeze, insulelor Bahamas, Jamaicai etc. De asemenea, în unele țări din zonă există numeroase piste ilegale de decolare și aterizare a aeronavelor.

Potrivit săptăminalului „Newsweek”, cele aproximativ 700 de insule ale arhipelagului *Bahamas* sînt o verigă principală în lanțul traficantilor de droguri între America de Sud, Centrală și de Nord. Se susține că prin arhipelag trece, în proporție de 15%, cantitatea de cocaină din Columbia, Peru, Bolivia, Ecuador cu destinația S.U.A., iar la marijuana acest procent se ridică la 65%.

Importante cantități de cocaină tranzitează și prin *Jamaica*. Acestea se adaugă la imensele cantități de „ganja” (denumirea locală a marijuanaei), din care contrabandiștii realizează o cifră de afaceri de 1,1 miliarde dolari anual, adică mai mult decît dublul sumelor obținute din comerțul țării cu bauxită (230 milioane dolari anual) și din turism (200 milioane dolari anual). Se afirmă că insula a devenit al doilea furnizor mondial de marijuana. În Jamaica au fost reperate terenuri cultivate ilegal cu cannabis, pe care traficanții îl prelucrează la fața locului, apoi îl vînd toxicomanilor autohtoni sau îl expediază în S.U.A. Aproape în fiecare noapte, în insulă, aterizează sau decolează avioane ale traficantilor. Există date că, în anul 1983, mai mult de 100 avioane, care făceau curse

clandestine în serviciul traficantilor de droguri, s-au zdrobit de munții din Jamaica.

Autoritățile guvernamentale jamaicane au declarat că sînt hotărîte să aplice măsuri mai ferme împotriva traficantilor și a cultivatorilor ilegali. A fost elaborată o nouă legislație cu privire la zborurile aeronavelor, iar organele de poliție și securitate au primit ordin să distrugă imediat orice pistă ilegală, cultură ilicită sau bază ori depozit de stupefiante.

În *Panama*, poliția a descoperit într-o zonă cu o vegetație luxuriantă de la frontiera cu Columbia un adevărat oraș-laborator specializat în producerea drogurilor, a cărui construcție ar fi costat peste un milion de dolari. Centrul respectiv era prevăzut cu laboratoare, uzine electrice, port fluvial, pistă de aterizare pentru avioane, șosele etc. Autoritățile au identificat construcția, dar nu au găsit pe „construc-tori”, care au dispărut cu toții.

Trecînd pe continentul nord-american se constată că în *Canada* politoxicomania rămîne principala formă de consum ilicit de droguri. Creșterea cererii de heroină, în special pe coastele occidentale ale Canadei, ridică probleme tot mai alarmante. Se agravează toxicomania cu opiacee, îndeosebi cu heroină injectabilă. Sînt afectate persoane cu o medie de vîrstă mai ridicată, dar nici tineretul nu este ocolit. Autoritățile canadiene cunosc un mare număr de heroinomani (11 400 în anul 1980 și 11 549 în anul 1982), majoritatea acestora fiind internați pentru dezintoxicare. Deosebit de grav este că mulți cocainomani își administrează drogul sub formă de injecții, ceea ce sporește riscurile pentru sănătate.

Cea mai importantă sursă de aprovizionare cu droguri în Canada rămîne Asia de sud-est, aeroporturile internaționale constituind principalele puncte de intrare a cocainei prin contrabandă în această țară.

Cannabisul, care din punct de vedere cantitativ predomină traficul ilicit din întreaga lume, este larg răspîndit și în Canada. Un studiu recent relevă că cel puțin 1,5 milioane de canadieni au consumat marijuana în anul 1982. În același an, organele de poliție au confiscat 26 tone de marijuana și hașiș. Pe piața ilicită se găsește toată gama substanțelor psihotrope. Cercuri largi ale populației consumă fără discernămint tot mai multe preparate psihotrope, cu o frenezie de neînchipuit pentru o asemenea țară. Se face abuz masiv de

tot felul de medicamente psihotrope, dar cele mai utilizate sînt hidromorfina, anileridina, oxicodona, pentazocina, fenciclidina, fentermina și efedrina, luate separat sau în asociere ori consumate cu alcool, ceea ce amplifică efectul distructiv al acestora asupra organismului uman. După ce autoritățile canadiene au luat măsuri pentru controlul eliberării rețetelor medicale și medicamentelor prevăzute în Convenția din 1971, amatorii de ciștiguri au trecut la organizarea producției clandestine de droguri, indeosebi de amfetamine. Mai recent, în Canada a fost constatată o sporire a abuzului de L.S.D. În anul 1982, toxicomanii clandestini au cheltuit circa 9,4 miliarde de dolari pentru a-și procura drogurile.

În Mexic, autoritățile continuă să fie în stare de alertă ca urmare a consumului exagerat de droguri și substanțe psihotrope, cît și datorită desfășurării unui intens trafic ilicit de stupefiante.

La finele anului 1983, Ministerul de Justiție a comunicat rezultatele obținute de organele de stat mexicane în combaterea narcomaniei, culturilor și traficului ilicit, după cum urmează:

— arestarea a 4 747 de traficanți de droguri, dintre care 273 străini;

— dezmembrarea a 108 bande de traficanți;

— capturarea a 15 avioane, 3 vapoare, 533 autovehicule și 827 arme de foc folosite de traficanți;

— distrugerea a 23 407 plantații de cannabis;

— confiscarea sau distrugerea unei cantități totale de droguri în valoare de 630 milioane de dolari pe piața ilicită (390 kg de cocaină, 5 kg de opiu, 11 kg heroină și zeci de tone de marijuana).

Vasta campanie de eliminare a culturilor ilicite de mac și cannabis, declanșată în anul 1976, dă în continuare bune rezultate, contribuind într-o oarecare măsură la reducerea traficului de droguri pe piața internațională. În ultima vreme, atenția autorităților mexicane se îndreaptă din ce în ce mai mult împotriva culturii ilicite de Cannabis indica, datorită cantităților enorme de droguri aflate în circulație care provin din această plantă. Autoritățile mexicane au subliniat, în nenumărate rînduri, că această campanie (de eliminare a culturilor ilicite) nu reprezintă decît un aspect al strategiei de combatere a toxicomaniei. Merită a fi reținută atenția ce se acordă luptei hotărîte împotriva creșterii traficului ilicit de

droguri ce tranzitează teritoriul Mexicului între America de Sud și America Centrală spre „piețele de desfacere” nord-americeane. Pe această linie, după unele ezitări pornite din dorința fermă a guvernului mexican de a nu admite nimic ce ar putea leza demnitatea și independența țării, conducerea de la Ciudad de Mexico a semnat o suită de acorduri cu Administrația de la Washington pentru coordonarea eforturilor în lupta împotriva culturilor ilicite și a traficului de stupefiante.

Pe baza cooperării, în urma unor acțiuni energice, insistente și generalizate pe întreg cuprinsul teritoriului național al Mexicului, au fost obținute rezultate remarcabile: în mai puțin de 6 luni au fost confiscate importante cantități de droguri (1,33 tone); peste 900 de traficanți, tînuitori, „cărăuși” și revînzători au fost traduși în fața justiției; zeci de laboratoare de prelucrare a materiilor prime au fost depistate și demontate; cu ajutorul modernelor avioane de recunoaștere puse la dispoziție de S.U.A., au fost identificate numeroase plantații ilegale de mac și cinepă indiană — ingenios camuflate, cu neputință de descoperit de pe sol —, care au fost distruse cu ierbicide sau chiar cu aruncătoare de flăcări. S-a crezut că problema producțiilor ilicite de plante din care se extrag stupefiante a fost definitiv rezolvată. Fatală eroare, căci plantațiile au reapărut nu numai în locuri noi, ci și pe terenurile pîrjolite de flăcări sau pe care s-au răspîndit masive cantități de ierbicide puternice. Nu mult după aceasta, în S.U.A. și Canada au fost semnalate numeroase cazuri ale unei boli absolut necunoscute. Bolnavii acuzaau simptome de asfixiere și prezentau leziuni pulmonare extrem de grave. Analizele de laborator au clarificat dilema (mai ales după ce s-a constatat că absolut toți bolnavii erau și consumatori de droguri); în plămîinii bolnavilor au fost identificați compuși ai ierbicidului „paraquat”, tocmai cel utilizat în Mexic pentru distrugerea plantațiilor clandestine.

Autoritățile mexicane au avut și au de luptat cu puternice organizații de traficanți, adevărate companii transnaționale ale crimei, organizate după reguli stricte de conspirativitate, dotate cu cea mai sofisticată aparatură de control și înarmate pînă în dinți cu cele mai noi și moderne arme. În atari condiții, nu este surprinzător că, în decursul anilor, organele specializate din Mexic au suferit uneori eșecuri în lupta pe viață și pe moarte angajată cu contrabandiștii de droguri. Poate cel mai elocvent și spectaculos exemplu este

cel descris de săptăminalul „Der Spiegel“ în numărul său din 9 mai 1977, mai ales că el a fost încununat de cel mai răsunător succes al organizațiilor antidrog mexicane. Este vorba de distrugerea uneia dintre cele mai odioase organizații criminale de traficanți de droguri, cea condusă de contrabandistul fără patrie Alberto Sicilia Falcón. Acesta s-a născut în anul 1944, în orașul Matanzas din Cuba, țară pe care a părăsit-o, în anul 1959, la scurt timp după victoria insurecției naționale, organizată și condusă de un grup de patrioți în frunte cu Fidel Castro Ruz. La început, Falcón a locuit în cercurile de fugari din Miami, apoi a semnat un angajament de colaborare cu C.I.A., acceptând să fie pregătit la Fort Jackson pentru a participa la răsturnarea regimului popular instaurat în Cuba. A luat parte la invazia de la Playa Giron (aprilie 1961) și, după eșecul suferit, urmele lui Falcón s-au pierdut. Conform aprecierilor poliției mexicane, în acest timp el a acționat, din însărcinarea C.I.A., în Chile, împotriva guvernului Allende, după care s-a reîntors în S.U.A. în anul 1973. După un timp s-a stabilit în Mexic, unde a ajuns, curînd, șeful uneia din cele șapte „familii“ mafioate care se ocupau intens cu traficul de droguri, de pe urma căruia realizau venituri de miliarde de dolari.

Potrivit ziarului mexican „El sol de Mexico“, Alberto Falcón, în numai doi ani și jumătate, și-a construit „un imperiu al drogului“. Acesta își mascase atât de bine activitatea încît, cu prilejul arestării și percheziției domiciliare de la 2 iulie 1975, organele mexicane nu au reușit să adune dovezi acuzatoare decît pentru o reținere preventivă de cel mult 48 de ore. Nelăsîndu-se intimidat de un eventual eșec care se profila, în baza datelor obținute din urmărirea anterioară pe durata de aproape doi ani, organele mexicane l-au „convins“ pe Falcón să facă mărturisiri complete în acel scurt răgaz ce-l aveau la îndemînă, acționînd cu mijloace nu prea elegante, dar care au avut darul să spargă zidul tăcerii cu care se înconjurase căpetenia temută a traficanților de stupefiante.

Se pare că mărturisirile lui Alberto Falcón au fost complete, de vreme ce s-au soldat cu alte 104 arestări în Mexic, S.U.A. și unele state latino-americane. Dar să vedem ce de poziții a făcut acesta.

Falcón a recunoscut că a fost agent al C.I.A. și că rețeaua de traficanți a creat-o cu știrea și din împuternicirea acestui organ, cu scopul ca din sumele obținute în contra-

banda cu heroină și marijuana mexicană în S.U.A. să doteze cu bani și muniții grupări de „rebeli“ (în fapt criminali notorii, fără veleități politice) în anumite state ale Americii Centrale care vor fi indicate. Scopul urmărit de C.I.A. prin asemenea operațiuni era de a crea artificial o stare aparentă de destabilizare politică în acele țări care nu doreau să se supună Washingtonului și să le determine să ceară ajutor american pentru lichidarea pretinselor rebeliuni interne. În acest mod, guvernele latino-americane vizate sînt obligate să facă însemnate concesii politice guvernului Statelor Unite.

După aprecierile lui Peter Bensinger, directorul de atunci al organului american pentru combaterea drogurilor (D.E.A.), gruparea condusă de Falcón a introdus săptămînal în S.U.A. droguri în valoare de cel puțin 3,6 milioane de dolari.

Falcón dispunea de trei imobile în Mexic, două vile în S.U.A., două automobile Rolls-Royce, un automobil B.M.W. de 3 000 cmc, un Mercedes 450 L.S., precum și un avion particular (un bimotor „Beechraft Duke“). În momentul arestării, avea asupra sa cite un pașaport valabil cubanez, mexican și nord-american și două carnete de conturi bancare în Elveția, în care erau evidențiate depuneri de peste 260 milioane dolari (să nu uităm că atunci el avea numai 31 de ani!).

În banda lui Falcón, care se compunea din 1 600 de persoane, s-au înregistrat criminali notorii ori oameni simpli, alături de vedete de cinema, toreadori vestiti sau oameni de afaceri, cîndva onești, atrași de același miraj — cel al banului nemuncit. Cităm cîteva exemple: actrița americană de cinema Mercedes C., care deținea peste 20 de pașapoarte pe diferite nume; toreadorul mexican Gaston Santos; negustorul grec Carlos Kyriakides. Acesta din urmă a adus în Miami (S.U.A.) din Franța, via Londra, un automobil Rolls-Royce, în care se aflau ascunse 300 kg de heroină și cocaină (în locașurile special amenajate în pereții portierelor și în pardoseală).

De obicei, Falcón locuia și își dirija „afacerile“ dintr-o vilă situată într-un oraș din nord-vestul Mexicului — Jijuana (aproape de granița cu S.U.A.), localitate care, alături de Culiacán și Mexicali, a devenit principalul centru al traficului de stupefiante, îndeosebi de heroină, pentru S.U.A., după anul 1971, cînd Turcia a interzis vremelnic producția de mac pe teritoriul său.

Granița comună dintre S.U.A. și Mexic, în lungime de circa 3 000 km, creează condiții dintre cele mai bune pentru traficul de droguri spre marile orașe americane.

În Mexic, Falcón își organizase producția de materii prime pentru obținerea de stupefiante în zona munților Sierra Madre Occidentali, pe sezoane: cannabis în perioada august-septembrie și mac în februarie-martie.

Traficanții lui Falcón plăteau țăranilor cultivatori pentru 1 kg de opiu brut (cît se obține dintr-un hectar cultivat cu mac) în medie 2 000 dolari. Transformat în heroină în laboratoarele clandestine ale lui Falcón, acel kilogram de opiu brut (numit „Mexican Brown”) valora 24 000 dolari, iar prin comercializare, la toxicomani, în S.U.A., se obținea pentru aceeași cantitate 100 000 dolari. După căderea în mâinile poliției a rețelei franceze de traficanți (numită și „Franch Connection”), piața drogurilor din S.U.A. a început să fie asigurată de rețeaua intitulată „Mexican Connection” („Filierea mexicană”), formată din șapte puternice „familii mafiote” care purtau numele șefilor lor sau al intermediarilor mexicani.

Falcón era un adevărat stăpîn al mai multor sate de indieni din munți, unde se cultiva, sub supravegherea oamenilor săi de încredere, cannabis și mac. El nu avea timp să aștepte și a dotat satele de indieni cu generatoare de curent, cu lămpi infraroșii (cite o instalație la fiecare trei sate), în vederea accelerării procesului de uscarea a opiuului brut. Frunzele de cannabis erau împachetate, de bătrîni și copii, în pachete de cite 1 kg fiecare. Apoi, „marfa” era transportată, în avioane cu două sau chiar patru motoare, la ranchurile „Tamiun” și „Garragaliote”, proprietatea toreadorului mexican Gaston Santos, operațiile fiind atent supravegheate de „garda personală” a toreadorului numărînd nu mai puțin de 1 500 oameni. De aici, aceeași „marfă” era transportată tot cu avioanele, fie direct în S.U.A., fie la Mexicali sau Tijuana. Cantitățile de marijuana ce ajungeau la Tijuana erau pregătite (mascate) pentru transportul în S.U.A. în casa unuia dintre adjuncții lui Falcón, un anume Julio Bello Guinart, păzit permanent de doi lei uriași. De cel puțin zece ori pe lună, două autocisterne (despre care oficial se spunea că transportă benzină) duceau tonele de marijuana de la Tijuana la San Diego, în S.U.A. Concomitent, din beciurile laboratorului din Mexicali demarau săptămînal în direcția Los Angeles două camioane mari încărcate cu stupefiante containerizate, care, la vamă, erau declarate „mărfuri diverse”.

În afară de transporturile însumînd zeci de tone de stupefiante, Falcón folosea orice ocazie și mijloc de contrabandă, inclusiv posibilitățile oferite de micul trafic de frontieră dintre S.U.A. și Mexic. El angaja șoferi de taxiuri, femei nevoiașe, cărora le dădea să treacă peste graniță mici cantități de „droguri tari” (îndeosebi heroină și cocaină), ascunse în automobile (în portiere, în cauciucuri sau în rezervoarele de benzină) ori în geamantane cu fund dublu, care erau predate oamenilor de legătură din S.U.A. De regulă, un asemenea „cărăuș” asigura transportul zilnic de pină la 15 kg de stupefiante ascunse, fiind retribuit cu sume variînd între 500 și 2 000 de dolari.

Datele adunate de D.E.A. și transmise autorităților mexicane la începutul anului 1975, în cadrul acțiunii de cooperare „Janus-Program”, nu au putut determina arestarea lui Alberto Sicilia Falcón, deoarece, pe de o parte, nu fuseseră clarificate toate laturile activității criminale a acestuia, iar, pe de alta, urmele traficului de stupefiante se opreau la colaboratorii apropiați ai traficantului. Cînd, însă, organele mexicane au aflat de intensul comerț cu arme practicat de Falcón, a crescut și interesul acestora de a dezvolta cooperarea cu autoritățile americane. Așa s-a născut un nou acord de colaborare intitulat „Operation Clearview”, prin care avioane americane au fost autorizate să zboare la mare altitudine deasupra teritoriului mexican, de unde fotografiau plantațiile clandestine de cannabis și mac din Sierra Madre, iar apoi le distrugeau de la bordul elicopterelor, folosind ierbicidul „gramoxone”. Dar cultivatorii nu stăteau cu mâinile încrucișate; cu ajutorul armamentului pus la dispoziție de Falcón, ei încercau să împiedice zborul și acțiunea elicopterelor. Cu cit autoritățile mexicane acționau mai energic împotriva traficantilor de narcotice, cu atît creștea cererea de arme. S-a ajuns chiar ca drogurile să nu mai fie vîndute pe bani în S.U.A., ci schimbate cu arme automate, grenade, dinamită. A apărut și un nou curs de schimbare: o uncie de heroină (28,35 g) contra unei arme automate. Afacerile cu arme se desfășurau atît de fructuos încît, la finele anului 1974, Falcón și colaboratorul său apropiat, toreadorul Gaston Santos, tratau cu firmele producătoare de armament din S.U.A. de pe poziții de superioritate, punînd acestora condiții constructive și de calitate. După cum s-a stabilit, Falcón livra arme nu numai satelor de indieni din Sierra Madre Occidentali, ci și unor bande de asasini din America Latină.

Aceste informații au avut darul să înlăture și ultimele rețineri ale autorităților guvernamentale de la Ciudad de Mexico, care, multă vreme, s-au temut de faptul că avioanele ultramoderne ale S.U.A., zburînd la mare altitudine deasupra Mexicului, vor fotografia, pe lângă plantațiile de cannabis și mac, și obiectivele strategice mexicane sau principalele zone de resurse de materii prime, îndeosebi de uraniu și hidrocarburi ale țării. Tot atunci s-a permis D.E.A. să-și sporească pînă la 34 de agenți efectivul de care dispunea în Mexic și să-l supravegheze zi și noapte pe Falcón pe întreg teritoriul Mexicului.

Din investigații, printre relațiile lui Falcón s-a reușit identificarea mafiotului Sam Giancana, care se ascundea în Mexic, fiind imediat arestat. Aflînd de arestarea lui Giancana, care în S.U.A. era urmărit doar pentru sustragere de la plata impozitelor, guvernul francez a cerut și a obținut extrădarea mafiotului, care era urmărit și condamnat în Franța. În timpul unei escale la Huston — Texas a avionului societății „Air France”, care îl transporta pe Giancana de la Ciudad de Mexico la Paris, acesta a fost scos de agenți ai F.B.I. din avion și dus într-un loc necunoscut. S-a aflat apoi că, după mai multe zile de interogatorii, Giancana a divulgat că, din însărcinarea C.I.A., el a încercat asasinarea lui Fidel Castro cu ajutorul unui trabuc otrăvit. În urma acestor destăinuiri, extrădarea lui Giancana a fost amînată, deoarece el urma să facă depoziii privind activitatea sa pentru C.I.A., în fața unei comisii a Senatului american. Evenimentul nu s-a mai produs, Giancana fiind găsit împușcat, în iunie 1975, la locuința sa din Chicago. După cele întîmplate, a circulat versiunea că Giancana a fost lichidat de C.I.A. datorită declarațiilor compromițătoare făcute la adresa organului american de spionaj. Cert este, însă, că funcționari ai Ministerului de Interne din Mexic au declarat că C.I.A. s-a opus extrădării lui Giancana în Franța.

În această conjunctură, organele mexicane au trecut la arestarea lui Falcón la 2 iulie 1975, împreună cu transfugul cubanez Egozzi, italianul Zuccoli, grecul Kyriakides și nord-americanul Ruby. A fost încarcerat la închisoarea din Lecumberri, aflată într-o construcție mizeră din secolul al XIX-lea, fiind vizitat cu regularitate de prietena și colaboratoarea sa, actrița Mercedes C. În urma coruperii unor funcționari de către actriță, celula lui Falcón a fost dotată cu covoare, frigider și televizor. Tot actrița a organizat și evadarea lui

Falcón, plătind construirea unui tunel subteran în lungime de 97 metri, dotat cu lumină electrică, care ducea din celula traficantului, pe sub zidurile închisorii, pînă la bucătăria unei locuințe din apropiere. Împreună cu el au mai evadat Egozzi, Ruby și Zuccoli. De data aceasta, Falcón a rămas în libertate numai 3 zile, fiind din nou arestat, se pare, în urma unui denunț telefonic anonim transmis, după cîte se afirmă, de la un aparat instalat în incinta Ambasadei S.U.A. din Ciudad de Mexico.

Față de autorități și prieteni, Falcón și-a exprimat temerea că ar putea fi lichidat „de către anumite organe interesate” și a cerut „protecție specială” din partea poliției mexicane, respectiv transferarea într-o închisoare mai sigură și supravegherea permanentă a celulei sale.

După cum s-a demonstrat, organele de stat din Mexic au avut și au mult de furcă cu traficul ilicit de droguri. În același timp, se manifestă o profundă îngrijorare în legătură cu numărul mare de toxicomani existenți în țară. Ca și în alte zone de pe continent, este extrem de răspîndit abuzul de marijuana și cunoaște o mare extindere consumul de opiacee, inclusiv de heroină și cocaină. De asemenea, în Mexic, ca și în alte state de pe continent, se propagă masiv abuzul de droguri asociate cu substanțe psihotrope, îndeosebi în rîndul tinerilor.

Constatarea din rapoartele pe anul 1981 ale unor organisme ale O.N.U. că „toxicomania a fost uneori rarefiată, dar niciodată lichidată” este valabilă și pentru Mexic.

Judecînd chiar și numai după datele de pînă acum, rezultă că cele mai grave probleme privind abuzul de droguri și produse psihotrope, ca și traficul ilicit cel mai intens se desfășoară în *Statele Unite ale Americii*.

Ravagiile consumului și traficului de droguri în S.U.A. sînt adesea cunoscute din știrile și comentariile mass-mediei occidentale, reluate uneori și de presa scrisă și vorbită din țara noastră. Deosebit de elocvente sînt rapoartele, dările de seamă și statisticile publicate de organismele O.N.U. cu atribuții în materie de stupefiante.

Se poate afirma fără teamă de a greși că în S.U.A. patima „beției albe” și traficul de stupefiante au luat proporțiile unei adevărate calamități. Cîteva cifre vor avea darul, credem noi, să convingă pe oricine, inclusiv pe sceptici.

În S.U.A., la finele anului 1982, se estima existența a circa 380 000 de heroinomani, din care aproximativ 95 000 au fost admiși în instituții federale de tratament până în anul 1983. Explicația constă în aceea că, anual, se introduce ilegal în S.U.A. cantitatea de aproximativ 4 tone de heroină.

În anul 1983, Comisia O.N.U. pentru stupefiante a arătat că numărul consumatorilor de hașiș și marijuana a ajuns în S.U.A. la 45 milioane de persoane. Oficialitățile americane de resort apreciază că, anual, sînt introduse fraudulos în S.U.A. aproximativ 10 000—15 000 tone de marijuana. Cantitățile de marijuana confiscate sînt atît de mari, încît ele sînt folosite drept combustibil la unele termocentrale.

Cannabisul continuă să atragă noi adepți pe întreg cuprinsul țării. Acest drog provine, în proporție de 80%, din Columbia, Jamaica și Mexic, făcînd obiectul unui enorm trafic în S.U.A. Totodată, se constată o creștere a culturii ilicite de Cannabis indica pe teritoriul S.U.A., unde această cultură (devenind foarte activă în mai multe regiuni) deține 20% din traficul ilicit în țară.

Cocainomania progresa foarte rapid (uneori cu medii anuale de 20—30%), constatîndu-se o creștere (în paralel) a psihozelor, vătămărilor corporale și deceselor cauzate de consumul de cocaină. Tot mai multe persoane fac abuz de cocaină și sînt internate în centre de tratament. Se estimează că în 1979 s-a introdus în S.U.A., prin contrabandă, cantitatea de 25—31 tone de cocaină, iar în 1981 aceasta a ajuns la 48 tone, cu 5% mai mult ca în 1980 și că în această țară există 11,6—12,6 milioane de cocainomani.

Abuzul de substanțe psihotrope (toată gama) a luat proporții alarmante. Aceste produse sînt consumate adesea în asociere cu alte droguri sau cu alcool. Gravitatea situației este demonstrată de următoarele aspecte :

— descoperirea a 230 laboratoare clandestine pe teritoriul S.U.A. numai în anul 1980 ;

— introducerea frauduloasă în S.U.A., în 1980, a 100 tone de methaqualonum, fabricat oficial în Europa occidentală, în timp ce producția licită anuală a Statelor Unite de această substanță este de numai 4 tone ;

— se propagă întocmai ca o epidemie în toate marile orașe americane consumul de pentazocină și tripelenamină, supranumite „T's Blues” („Albaștri T”), molimă care a apărut prima dată la Chicago ;

— au fost tratate 12 652 și 19 509 persoane în urma abuzului de amfetamine și, respectiv, barbiturice.

Pentru reducerea cererii ilicite de droguri și ameliorarea consecințelor medicale și sociale ale toxicomaniei, S.U.A. depun eforturi în domeniul cercetării efectelor nefaste ale stupefiantelor, al tratamentului și readaptării narcomanilor. În S.U.A. există peste 3 600 centre de tratament a toxicomanilor, încadrate cu 50 000 de salariați sau angajați benevol, care pot trata circa 750 000 toxicomani anual și funcționează neîntrerupt începînd din anii '70. Chiar și după tratament, numeroși toxicomani prezintă caracteristicile unor maladii cronice, între care se pare că cel mai grav este diabetul, ce nu poate fi vindecat niciodată. De asemenea, toxicomanii rămîn cu o pronunțată sensibilitate organică, scăzîndu-le capacitatea de apărare împotriva bolilor de orice fel (concluzii ale Institutului național american pentru toxicomanie — N.I.D.A.).

Potrivit datelor citate de Douglas Lipton, expert american în domeniul stupefiantelor, la New York au fost înregistrate în 1979 un număr de 34 decese provocate numai de consumul de cocaină, iar în anul 1980 cifra deceselor s-a ridicat la 101. După cum a precizat agenția vest-germană D.P.A., această cifră reprezintă doar 40% din totalul victimelor toxicomaniei înregistrate în anul 1980 pe întreg teritoriul S.U.A.

În anul 1982, președintele Ronald Reagan a instituit un organism chemat să centralizeze și să coordoneze la nivel federal eforturile împotriva consumului de stupefiante în S.U.A. La ceremonia de semnare a ordinului, șeful executivului american a subliniat mobilizarea tuturor forțelor pentru interzicerea drogurilor mai ales printre copiii de vîrstă școlară. Cu același prilej, dr. Carlton Turner, șeful noului organ, a menționat că vîrsta minimă a consumatorilor americani de stupefiante a scăzut la 13 ani.

Noul organism se numește „Comitetul național de informare a guvernului federal al Statelor Unite privind consumul de stupefiante” și este format din reprezentanți ai următoarelor instituții : Drug Enforcement Administration (D.E.A.) — Brigada pentru combaterea drogurilor, denumită și Poliția antidrog, Vama S.U.A., Gărzile de coastă (organul american de grăniceri) și C.I.A. (Agenția Centrală de Informații).

Populația toxicomană din Statele Unite a plătit traficanților de droguri sume atît de mari, încît cu greu pot fi cre-

zute (noi am manifestat rețineri în a le reproduce, totuși am făcut-o după confruntarea unui mare număr de materiale documentare). Astfel, în anul 1980, cifra de afaceri din comerțul ilegal cu stupefiante s-a ridicat la 64 miliarde de dolari, în anul 1981 la aproape 100 miliarde de dolari, iar în anul 1982 la peste 100 miliarde de dolari. Sumele anuale realizate în anii 1981 și 1982 reprezintă fiecare dublul cifrei de afaceri înregistrate în S.U.A. din comerțul ilegal cu tutun și alcool luate împreună.¹ Nu putem să nu menționăm că aceste sume obținute din afaceri murdare depășesc cu mult bugetele a numeroase state în curs de dezvoltare.

Mijloacele de informare occidentale apreciază că „industria drogului” din S.U.A. (care nu plătește impozite) realizează beneficii mai mari decât concernele „Exxon” (uriașa companie petrolieră) și I.B.M. (una dintre cele mai mari firme de produse electronice din lume) luate împreună. Aceasta pentru că, după unele calcule, în Statele Unite fiecare al 20-lea cetățean și fiecare al patrulea militar consumă cu regularitate stupefiante.

Grupările criminale de traficanți ce operează în Statele Unite dispun de dotări incredibile: nave și aeronave grele de transport; aerodromuri secrete; fabrici și laboratoare clandestine; stații sofisticate de comunicare la distanță; armament ușor și greu ultraperfecționat; sume fantastice, manipulate prin intermediul unor bănci controlate de contrabandiști; o armată de gangsteri înarmați pînă în dinți, care ascultă orbește de căpetenii, gata oricînd să ucidă cu sînge rece; o întinsă rețea de distribuire, recrutată adesea chiar din rîndul consumatorilor de droguri, într-o proporție ce se apropie de 60%.

Din ultimele date și informații rezultă că, treptat, „capitala drogurilor” s-a mutat de la New York la Miami, renumita stațiune balneoclimaterică din Florida. În trecut loc de odihnă și recreere pentru foarte mulți americani și numeroși străini, astăzi Miami a devenit o oază a crimei, violenței și traficului de „moarte albă”. În statisticile organelor americane de poliție, acest oraș ocupă unul din locurile fruntașe din S.U.A. la toate capitolele care caracterizează starea infracțională (furturi, spargerii, jafuri, violuri, atacuri cu mîna armată, omucideri etc.), devansînd din acest punct de vedere

¹ „Der Spiegel”, nr. 21 din 24 mai 1982.

vechi „metropole ale delincvenței” ca New York, Los Angeles, Chicago. Toate aceste fenomene cutremurătoare au apărut odată cu invazia masivă de droguri care a cuprins orașul și împrejurimile sale. Cel de-al „nouălea val” al traficului de stupefiante la Miami a fost favorizat, în principal, de poziția sa geografică (apropiere de sursele de droguri din America Centrală și de Sud; existența unei întinse zone de litoral greu de supravegheat chiar și de către gărzile de coastă americane; numărul mare de aerodromuri particulare și posibilitatea improvizării de noi piste de aterizare etc.), de fauna escrocilor naționali și internaționali de tot soiul ce mișună în această localitate, atrași de impunătoarele bănci și cazinouri, ca și de numeroșii bogătași ce frecventează renumita stațiune.

Potrivit estimărilor poliției antidrog, beneficiul anual realizat de traficanții, tănuitorii și plasatorii de narcotice numai la Miami se ridică la 12 miliarde dolari. Nu-i greu de intuit cum e posibil așa ceva dacă ne reamintim că, în țările asiatice și latino-americane, mari producătoare de materii prime necesare obținerii stupefiantelor, un kilogram de opiu brut poate fi achiziționat pentru „modestă” sumă de aproximativ 2 000 dolari, care după prelucrare valorează în medie 24 000 dolari, iar prin comercializare la opiomani în Statele Unite se obțin 100 000 dolari. Situația „pieței” cocainei este și mai „atractivă”: în vreme ce în Peru, Columbia sau Bolivia un kilogram de cocaină pură costă 4 000 dolari, după ce sosește în Statele Unite, aceeași cantitate își sporește valoarea la 60 000 dolari, fără să fi fost supusă unei alte operații în afară de cea de trafic, pentru ca după ce narcoticul este amestecat cu diferite ingrediente, să fie vîndut la cocainomani, obținîndu-se 500 000 dolari. Se afirmă chiar că peste jumătate din fondurile centralizate de cele 250 de bănci din Miami provin din contrabanda de cocaină.

F.B.I. și D.E.A. sînt de acord că circa 70% din marijuana și cocaina ce intră clandestin în S.U.A. se tranzitează prin Miami, contrabanda cu narcotice fiind una din principalele „activități economice” rentabile din regiune. Adeseori, la Miami au loc adevărate lupte de stradă între bandele rivale de traficanți, supranumiți și „cow-boy-ii cocainei”. Se răfuiesc între ei fără milă (45 de morți în 1981, dintr-o singură înfruntare), încît morga orașului nu mai poate face față numărului mare de cadavre, primăria văzîndu-se nevoită să închirieze autovehicule frigorifice pentru conservarea acestora pînă la terminarea anchetelor.

Afacerile excesiv de rentabile ale comerțului cu narcotice aduc profituri astronomice, cu riscuri relativ mici, ceea ce a determinat angrenarea în acest „sindicat al crimei“ a noi și noi traficanți, inclusiv din rindul unor cetățeni considerați mai presus de orice bănuială. După cum relatează „Informația Bucureștiului“ din 4 noiembrie 1982, printre acești „noi traficanți“ pot fi întâlnite bunicuțe din Florida, șomeri albi și negri din Chicago sau New York, bancheri din San Francisco, oameni de afaceri din Vestul mijlociu, artiști și artiste de la Hollywood, afectați de dificultățile financiare și tentați să procure mulți bani în foarte scurt timp. În această categorie este menționat industriașul american John de Lorena, care a ajuns la închisoare, în septembrie 1982, pentru vina de a se fi ocupat cu traficul de cocaină „mai prețioasă decât aurul“ — după cum a declarat el —, în speranța de a obține capitalul necesar în vederea redeschiderii întreprinderii sale de automobile. În momentul arestării el avea dosite 100 kg de cocaină, declarând că, dacă nu ar fi fost descoperit de poliție, nu ar fi întâmpinat nici o greutate în plasarea narcoticelor. Procesul lui John de Lorena a început în aprilie 1984 la Los Angeles, inculpatul riscând o condamnare de... 72 ani închisoare, deoarece a comercializat ilegal cocaină în valoare de 24 milioane de dolari. De asemenea, regizorul de film Robert Evans a fost învinuit de deținere ilegală a unei mari cantități de cocaină și trimis în judecată la un tribunal din New York. El a scăpat „mai ieftin“, deoarece nu a fost aruncat în spațiile grațiilor. Completul de judecată a pronunțat o „sentință“ mai puțin obișnuită în analele magistraturii americane, obligându-l pe regizor să realizeze, pe cheltuielă proprie, o emisiune la televizor în care să incrimineze abuzul de droguri și să înfățișeze în mod convingător daunele ireparabile pentru sănătatea oamenilor cauzate de consumul de stupefiante.

Presa internațională a relatat, în 1982, că Elvis Presley, idolul a milioane de melomani, iubitori ai muzicii rock, supra-numit „The King“, a căzut victimă „beției albe“. Artistul autentice de altădată a plătit incredibil de scump (ce preț mai mare poate fi, oare, decât propria-ți viață?) consumul exagerat de stupefiante. Păcat, mare păcat! El nu avea nici măcar scuza efemeră, pe care o invocă unii, aceea de a se refugia pentru o clipă în lumea miracolelor, a paradisurilor artificiale, deoarece averea sa colosală îi permitea să-și satisfacă pînă și cele mai extravagante închipuiri. De altfel, în ultimii ani ai vieții, așa a și trăit: locuia în Memphis, într-un palat urias,

cumpăra cu frenezie zeci de mașini de lux, pe care nici nu avea timp să le piloteze, arunca pe fereastră multe milioane de dolari pentru petreceri zgomotoase, dispunea de o suită de servitori și valeți, se înconjurase de indivizi fără scrupule, dornici doar de o viață scandalosă și de huzur, care îi stimulau viciile. Și să ne reamintim că unul dintre cei mai adulați artiști ai acestui sfîrșit de secol, în clipa morții, de-abia împlinise vîrsta de 47 de ani.

Uneori, printre „noii“ traficanți se numără și polițiști americani, inclusiv din unitățile antidrog (care în momentul descoperirii sint reținuți chiar de foștii lor colegi). După arestările senzaționale a doi polițiști la Miami și alți 14 la Chicago, acuzați de a fi furat și, respectiv, de a fi făcut trafic de stupefiante, directorul F.B.I., William Weber, a condamnat public fenomenele de corupție care au cuprins poliția federală.

De cîțiva ani, în traficul de stupefiante din Statele Unite pătrund tot mai mulți transfugi cubanezi, care și-au găsit refugiul în această țară. De multe ori, în momentul arestării sau judecării, aceștia fac destăinuiți supărătoare pentru administrația americană. Astfel, căpetenia unei asemenea bande de traficanți, numit Willaverde, și-a fondat „apărarea“ în fața justiției americane, cînd a fost judecat, în 1982, pentru contrabandă cu droguri, pe faptul că este agent al Agenției Centrale de Informații (C.I.A.). El a afirmat că, din însărcinările acestui organ, a luat parte activă la asasinarea lui Orlando Letelier, fost ministru de externe în guvernul lui Salvador Allende.

Nu ar trebui să surprindă pe nimeni de ce s-a ajuns în Statele Unite la o asemenea agravare în domeniul drogurilor, intrucît mult timp autoritățile de aici nu au tratat cu atenția cuvenită acest pericol. Se ajunsese pînă acolo încît produsele din cannabis erau considerate lipsite de nocivitate pentru om, putînd fi consumate de oricine și oricînd. În aceeași categorie intra obiceiul de a mastica sau fuma frunze sau pastă de frunze de coca. Uneori nu se acorda o prea mare atenție nici abuzului de cocaină. Așa, de exemplu, în 1975, la Aspen, în Colorado (o celebră stațiune montană, numită și Saint Moritz-ul Americii) drogurile erau comercializate în vîzul tuturor. În baruri, „vînzătorii“ de stupefiante circulau cu tava printre mese, oferînd narcotice consumatorilor din local. Intervievat de presă, Steve Wishart, membru al Consiliului municipal din Aspen, a declarat: „Folosirea cocainei este larg răspîdită

la noi și va fi tolerată și în viitor mult timp". Fără comentarii!

Sensibilizarea autorităților și opiniei publice americane s-a produs abia după ce flagelul „morții albe” s-a întins ca o molimă, a cuprins tot mai mult tineretul, vârsta consumatorilor de droguri coborînd tot mai alarmant.

Un studiu efectuat de Institutul de Medicină al Academiei Naționale de Știință din S.U.A. a dezvăluit că a crescut numărul școlărilor care fac abuz de stupefiante, îndeosebi marijuana (care este fumată). S-a observat că în 4 ani (1977—1981) a sporit cu 50% toxicomania în rîndul elevilor din clasele mari ale liceelor și că 10% dintre aceștia fumează zilnic marijuana. În timp ce fumatul țigărilor de marijuana este „o plagă stabilizată la clasele mari”, o deosebită îngrijorare provoacă extinderea acestui viciu în „clasele mijlocii” și chiar în „școlile elementare”. Aceste constatări zguduitoare au determinat guvernul american să lanseze o campanie națională pentru prevenirea abuzului de droguri la adolescenți și copii.

Amploarea luată de abuzul de droguri și de traficul de stupefiante și urmările nefaste ale toxicomaniei cu care sînt confruntate Statele Unite fac dovada existenței unei adevărate „stări excepționale” care, deși nu a fost decretată oficial niciodată pînă acum, poate fi dedusă din măsurile deosebite, de ultimă oră, luate de Administrația de la Washington pe plan juridic, medical, social și politic.

ÎN LOC DE POSTFAȚĂ

Iată și cîteva concluzii asupra problematicii abordate în prezenta lucrare cu caracter de informare și documentare în domeniul consumului și traficului ilicit de droguri.

Cererea ilicită de stupefiante și substanțe psihotrope ridică probleme de o mare complexitate, fiind determinată de mai multe cauze comune, în primul rînd de ordin economic și social și, în al doilea rînd, de motivații personale, care țin de personalitatea și comportamentul uman.

Printre cauzele de ordin economico-social menționăm:

- lipsa unor reglementări clare și ferme de natură juridică sau medicală ori toleranța manifestată de autoritățile unor state în privința traficului sau consumului de droguri;
- tărăgănarea cercetărilor cu privire la efectele negative ale abuzului de droguri asupra stării fizice și mintale a omului;
- lipsa măsurilor educative, mai ales la categoriile de vîrstă care cad mai ușor victime narcomaniei;
- atragerea insuficientă în circuitul educațional a tuturor mijloacelor de informare în masă și a tuturor organizațiilor politice, sociale și obștești;
- existența unor puternice organizații criminale de traficanți;
- influența mediului, îndeosebi a toxicomanilor inveterați;
- tensiunile familiale, lipsa de afectivitate manifestată de părinți, educatori etc.;
- stresul provocat de preocupările cotidiene;
- nesiguranța pentru ziua de mîine, frustrațiile de tot felul;
- progresul mijloacelor de transport care, pe lingă activitățile utile (deplasarea rapidă a bunurilor materiale, valo-

rilor culturale și oamenilor), a favorizat și circulația drogurilor;

— insuficiența centrelor de tratament și readaptare a toxicomanilor.

În categoria cauzelor ce țin de personalitate se pot înscrie: curiozitatea; lipsa de educație și caracter; lipsa de voință; deficiențele de natură psihologică.

Am căutat să enumerăm cauzele ce determină consumul de droguri, fără a avea pretenția că le-am enunțat pe toate. De cele mai multe ori, nu un singur motiv este cel care declanșează viciul, îl întreține sau îl agravează, ci mai multe luate la un loc. Oricum am aborda problema, fiecare narcoman este un caz absolut particular și astfel trebuie considerat dacă se dorește a se obține rezultate notabile în ce privește prevenirea toxicomaniei, tratamentul și reintegrarea socială a acestor bolnavi. Este de netăgăduit că, indiferent de cauzele care l-au adus pe acest drum, toxicomanul nu ia în considerare riscurile abuzului de stupefiante pentru sănătatea sa fizică și mintală.

Datorită dificultăților în determinarea cauzelor exacte ale toxicomaniei, într-un număr de țări s-a renunțat la calificarea narcomanilor drept infractori și la utilizarea cu precădere a metodelor represive contra acestora, acordându-se prioritate factorilor de natură medicală și socială, care impun considerarea toxicomanilor drept bolnavi, ceea ce presupune aplicarea metodelor medicale de tratament și resocializare.

După un început timid și căutări nenumărate care nu întotdeauna s-au soldat cu rezultate benefice pentru toxicomani, astăzi se cunoaște că tratamentul și readaptarea acestora impun să se apeleze la cadre de specialitate și la aplicarea unor metode diversificate în funcție de particularitățile fiecărui caz. Cu toate acestea, problema vindecării narcomanilor nu poate fi considerată pe deplin soluționată. De aceea, se impune a se adînci studiul cu privire la cauzele apropiate sau îndepărtate, vizibile sau ascunse, declarate sau nedeclarate, reale sau imaginare ale abuzului de droguri și la continuarea eforturilor de perfecționare a metodelor terapeutice în tratarea bolnavilor narcomani.

Oferta ilicită de droguri, dominată și finanțată de traficanți, ridică probleme de la o zonă geografică la alta, de la o țară la alta.

Producția actuală de opiu, cocaină și cannabis este extrem de excedentară în raport cu cerințele foarte modeste de astfel de produse pentru necesități medicale, științifice și industriale.

De cele mai multe ori, cultivatorii de plante din care se extrag opiaceele, cocaina, marijuana și hașișul trăiesc în regiuni greu accesibile și posedă terenuri slab productive. În asemenea condiții, pentru această categorie de oameni, culturile ilicite reprezintă principala, dacă nu unica, sursă de existență pentru ei și familiile lor, mai ales pentru acei care trăiesc în țări slab dezvoltate. Datorită acestor cauze, procesul de eliminare a culturilor ilicite va însemna un drum dificil și de durată, un loc important ocupându-l măsurile concrete de ajutorare a celor interesați pentru realizarea altor culturi. În ciuda unor eforturi locale, sporadice, în vederea reducerii culturilor ilicite, producția de materii prime pentru obținerea de stupefiante a crescut an de an.

Eliminarea culturilor ilicite, acolo unde există, presupune soluții radicale, mergîndu-se pînă la distrugerea plantațiilor și angajarea unor însemnate resurse financiare și mijloace tehnice. Atît timp cît autoritățile guvernamentale ale țărilor interesate nu se vor angaja fără rezerve, separat și în cooperare cu alte state, în atingerea acestui obiectiv, nici o soluție viabilă nu este posibilă.

Traficul ilicit reprezintă factorul cel mai grav care favorizează toxicomania. Cererea ilicită și oferta ilicită la narcotice sînt încurajate de existența unor grupări criminale de traficanți, formate din elemente iresponsabile, care nu sînt preocupate de răul ce-l provoacă, ci numai de obținerea unor mari cîștiguri cu orice preț. Este limpede că dacă aceste bande de criminali nu ar exista, consumul de droguri ar putea fi, la început, limitat la unele zone și, în final, s-ar putea reuși chiar eliminarea lui definitivă pretutindeni. Atît timp, însă, cît aceste grupări există, pericolul toxicomaniei se menține. Cu toate măsurile întreprinse pe plan național, regional sau internațional, situația nu a fost niciodată atît de complexă și gravă ca acum. Există riscul ca viitorul să fie și mai sumbru dacă nu se va declanșa o campanie hotărîtă împotriva traficantilor de stupefiante, la care să participe toate statele interesate.

În pofida eforturilor de pînă acum, toxicomania nu a marcat niciodată un recul în cea mai mare parte a lumii, ba, dimpotrivă, ea a cîștigat teren, îndeosebi în țările care au o mare producție ilicită de materii prime pentru stupefiante,

acolo unde măsurile de control, tratament sau represiune nu sînt adecvate, precum și acolo unde traficul de narcotice nu este suficient reprimat.

După cum s-a demonstrat, toxicomania se manifestă mai ales în statele dezvoltate din punct de vedere economic, dar, în ultima vreme, începe să cîștige teren și în țările în curs de dezvoltare.

Ar trebui să provoace o îngrijorare cu totul deosebită toxicomania în rîndul tinerei generații, și mai ales al copiilor. De aceea, pentru a se obține rezultate majore în combaterea toxicomaniei, este necesar să se desfășoare o luptă energică și concertată împotriva tuturor factorilor ce o favorizează (cererea ilicită, oferta ilicită și traficul ilicit).

Este lesne de înțeles că dacă cererea ilicită de droguri nu va fi redusă, în același timp, în toată lumea, diminuarea ofertei într-o regiune sau alta nu va avea efectele scontate, deoarece consumatorii și traficanții de stupefiante se vor îndrepta imediat și inevitabil spre alte surse de aprovizionare. De asemenea, dacă traficul ilicit nu va fi reprimat peste tot și deodată, chiar dacă se vor da lovituri hotărîtoare traficanților dintr-o singură țară sau un număr limitat de țări, se vor găsi în scurt timp grupări de contrabandisti din alte zone dispuse să preia sub controlul lor negoțul cu stupefiante. Datorită desființării în mod practic a granițelor de către traficanți, problema contrabandei de narcotice nu poate fi soluționată prin acțiunile izolate ale unei singure țări. În lumea de azi, rezultate pozitive în eradicarea traficului de stupefiante pot fi obținute doar printr-o activitate concertată a tuturor țărilor, prin schimbul de date și compararea rezultatelor, asigurîndu-se respectarea neabătută a principiilor independenței, suveranității și neamestecului în treburile interne ale statelor.

Desigur, rolul principal în combaterea toxicomaniei revine statelor libere și independente, interesate în a-și asigura propria apărare în fața acestui pericol, mobilizînd în același timp toate mijloacele de care dispun: organizațiile sociale, obștești, școlile, universitățile, asociațiile profesionale și de părinți, instituțiile medicale, grupările de tineret, familiile, organizațiile religioase, mijloacele de informare în masă etc. Este necesar să se realizeze conștientizarea celor mai largi pături ale opiniei publice din fiecare țară față de pericolul și riscurile ce și le asumă cei ce alunecă pe calea (adesea fără întoarcere) a toxicomaniei.

De asemenea, este necesar să se mențină și să se întărească rolul statelor lumii. Este de menționat că Organizația Națională a Poliției și instituțiile sale specializate în problema narcoticelor au obținut unele rezultate importante în cei peste 20 de ani de activitate concretă pe această linie. Conștientă de rolul său și de consecințele grave ale toxicomaniei pentru umanitate, Organizația mondială preconizează să declare un an internațional de luptă împotriva drogurilor.

Totodată, trebuie menționată contribuția deosebită, uneori decisivă, a Organizației Internaționale de Poliție Criminală — O.I.P.C. (Interpol) în depistarea și descurajarea traficului de stupefiante. Exemplele concrete menționate pînă acum în lucrare sînt suficient de convingătoare în acest sens. La finele anului 1983, André Brossard, secretar general al organizației, a declarat că 1/3 din activitățile Interpolului se referă la traficul cu droguri.

Astfel, totalul cantității de heroină confiscată numai într-un singur an a fost de 2 377 kg. Datorită cooperării organelor de poliție din Thailanda, Birmania și Olanda, au fost descoperite importante cantități de opiacee în Asia de sud-est, Iran și în unele țări vest-europene. Ca urmare, traficul cu asemenea stupefiante spre Europa s-a redus față de anii precedenți.

Totodată, Interpolul a sesizat o tendință de a se renunța la „cărăușii“ asiatici pentru transportul opiaceelor, crescînd în schimb numărul de europeni care s-au deplasat în Thailanda pentru a procura heroină în scopul revînzării în țările de origine. Majoritatea acestora erau cetățeni francezi, olandezi, englezi sau vest-germani.

În urma cooperării dintre Birourile centrale naționale Interpol și Secretariatul General al organizației, s-au reușit acțiuni eficiente, dintre care menționăm doar cîteva:

— Autoritățile polițienești din Hong Kong au informat Secretariatul General al O.I.P.C. — Interpol că patru persoane vor transporta heroină în Olanda. Acesta a transmis informația Birourilor centrale naționale din țările prin care cei patru traficanți urmau să călătorească. Ca urmare, contrabandistii au fost arestați la Amsterdam, fiind găsită asupra lor cantitatea de 3 kg heroină pură.

— Valorificîndu-se o informație primită din Elveția, într-o vilă din sudul Franței s-a descoperit o plachetă de hașiș de 1 kg. Investigațiile discrete ce au urmat și apoi perchezi-

țiile efectuate în zonă au dus la descoperirea a încă 1 430 kg hașiș, fiind arestați 10 infractori.

— Poliția din Haga a semnalat celei din Atena că doi cetățeni olandezi (care călătoreau de la Bangkok la Viena, prin Atena, la bordul unui avion olandez al companiei „K.L.M.”) transportau o mare cantitate de heroină. A doua zi, când avionul a făcut escală în capitala elenă, poliția din Atena a descoperit în bagajele celor doi aproape 18 kg heroină.

— În urma unui control de rutină, vameșii de la aeroportul parizian „Charles de Gaulle” au sesizat că patru valize cu destinația Copenhaga, expediate din greșeală în capitala Franței, conțineau 40 kg hașiș. Alertând imediat poliția daneză, prin intermediul Interpol, s-a reușit arestarea traficantilor care așteptau „marfa”.

— După o vastă acțiune de cooperare organizată de Interpol la care au participat organele de poliție din mai multe țări europene și asiatice, s-a reușit capturarea unui important traficant de heroină din Singapore, domiciliat în Suedia. În final, contrabandistul a fost condamnat la 10 ani închisoare pentru organizarea introducerii ilegale în Europa de nord-vest a 60 kg de heroină, provenită din Extremul Orient.

— Și în țara noastră, informațiile obținute prin cooperarea miliției în cadrul O.I.P.C. — Interpol au permis luarea unor măsuri eficiente pentru prevenirea și combaterea traficului de droguri. Semnificativ în acest sens este cazul a doi traficanți turci, rezolvat în cooperare cu Biroul Interpol din Haga, asupra cărora au fost descoperite în 1980, la P.C.T.F. Giurgiu, 3,3 kg heroină ce urma să fie transportată în Olanda.

De asemenea, pe baza informațiilor primite de la polițiile din Italia, Austria, Turcia și Egipt au fost prinși în București doi egipteni care făceau parte dintr-o rețea internațională de traficanți de droguri. Asupra lor s-au găsit 200 grame de heroină.

Tot datorită cooperării cu O.I.P.C. — Interpol, la începutul anului 1984, au fost identificați trei navigatori străini, asupra cărora s-a găsit cantitatea de 57,52 grame de hașiș, iar la sfârșitul anului 1985 a fost reținut un cetățean sudanez care avea asupra sa 14,43 grame de hașiș.

Trebuie remarcat că în activitatea organizației Interpol se înregistrează rezultate notabile în lupta împotriva criminalității internaționale, în general, și a traficului de stupefiante, în special. Astfel, din raportul prezentat la cea de-a 54-a sesiune a Adunării Generale a O.I.P.C. — Interpol, ce și-a desfășurat

surat lucrările între 29 septembrie — 8 octombrie 1985 la Washington, reiese că intensificarea cooperării polițienești internaționale a permis elucidarea unui număr de peste 55 000 de cazuri, față de circa 53 000 în perioada anterioară. Dintre acestea, mai bine de 36 000 sînt cazuri de trafic ilicit cu stupefiante. Iată, așadar, că în contextul preocupărilor actuale ale Interpolului, combaterea traficului ilicit de stupefiante se află pe primul loc. De altfel, noi ne-am străduit să demonstrăm că, în prezent, comunitatea internațională este conștientă de pericolul deosebit de grav ce-l reprezintă consumul și traficul ilicit de stupefiante pentru omenire. Cea mai vie dovadă o constituie faptul că, după cum am aflat din presă,¹ la propunerea Comisiei sociale a Adunării Generale a O.N.U., în anul 1987 va avea loc la Viena o conferință ministerială mondială ce va examina aspectele legate de lupta contra producției de droguri și încurajarea culturilor de substitute, precum și combaterea distribuirii și consumului de stupefiante.

Sperăm ca modesta noastră încercare de a înmănunchea în această lucrare o serie de date și aspecte cu privire la pericolozitatea consumului de droguri să aibă ecourile scontate în rîndul tuturor cadrelor Ministerului de Interne, care, alături de cadrele medicale, sînt primele chemate să preîntîmpine extinderea acestui adevărat flagel și în România.

AUTORUL

¹ „România liberă” din 6 decembrie 1985

CUPRINS

In loc de prefață	3
Stupefiantele — o lume ce nu mai constituie un mister	7
Substanțele psihotrope	31
Flagelul stupefiantelor pe glob	36
In loc de postfață	111

Redactor : lt. col. MIRCEA GÂNDILA
Tehnoredactor : RADU STOIAN

Comanda nr. S/49553 Dat la cules : 23.09.1986.
C. nr. 341/1986. Bun de tipar : 09.12.1986.

Lucrarea conține 120 pagini

C. 745. I. P. Informația
Str. Brezoianu nr. 23—25
București

DIN PRESA STRĂINĂ

„Cine spune că trăim într-o lume nebună, nebună, nebună? Nu-i adevărat. Trăim într-o lume drogată, drogată, drogată! Nu, nu umblăm cu capul în nori, ci într-o piclă de stupefiante.”

JEAN-MICHEL ROYER